

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

**PEDAGOGICKÁ FAKULTA
KATEDRA GEOGRAFIE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Migrace obyvatelstva v regionu ORP České Budějovice

Autor: Stanislava Bicanová

Vedoucí: doc. RNDr. Dagmar Popjaková, PhD.

V Českých Budějovicích

25. 4. 2012

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem zadanou bakalářskou práci vypracovala zcela samostatně s použitím uvedené literatury a cenných rad vedoucí práce.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích 25. 4. 2012

.....
Stanislava Bicanová

Poděkování:

Ráda bych poděkovala vedoucí bakalářské práce, paní doc. RNDr. Dagmar Popjakové, PhD., za její cenné rady, informace, materiály a připomínky, které mi během vypracování této bakalářské práce poskytla.

Anotace:

BICANOVÁ, S. (2012): Migrace obyvatelstva v regionu ORP České Budějovice. Bakalářská práce. Katedra geografie Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, České Budějovice, 71 s.

Předkládaná bakalářská práce se zabývá analýzou vývoje objemu, intenzity, dynamiky a struktury vnitrostátní migrace obyvatelstva správního obvodu ORP České Budějovice. Hodnocení probíhá v kontextu vývoje Jihočeského kraje a České republiky, s dostupností podrobných dat za obce během let 1992 až 2009. Naznačen je zde předcházející a současný vývoj sledované oblasti. Práce tak podává hodnocení základních bilančních, směrových a strukturních ukazatelů migrace.

Klíčová slova: vnitrostátní migrace, migrační toky, struktura migrantů, suburbánní migrace, ORP České Budějovice

Abstract:

BICANOVÁ, S. (2012): Migration of the population in the region of the municipality with extended competence (ORP) České Budějovice. Bachelor thesis, Department of Geography, University of South Bohemia, 78 p.

The presented thesis deals with the analysis of the development of volume, intensity, dynamics and structure of internal migration of the population in the administrative district of the municipality with extended competence (ORP) České Budějovice. The evaluation takes place in the context of development of South Bohemia, the Czech Republic, with the availability of similar data for the municipalities during the years of 1992 to 2009. The previous and current development of the area has been outlined in the work. The work thus provides the essential balance evaluation, directional and structural indicators of the migration.

Key words: internal migration, migration flows, structure of migrants, suburban migration, ORP České Budějovice

OBSAH:

Úvod	6
1. Teoreticko-metodická východiska	7
1.1 Metodika práce	7
1.2 Použité zdroje	10
1.2.1 Přehled literatury	10
1.2.2 Statistická data a ostatní zdroje	13
1.2.3 Základní terminologie	15
2. Základní geografická charakteristika ORP	17
2.1 Fyzicko-geografické a socioekonomické předpoklady území	17
2.2 Demogeografická charakteristika	21
3. Analýza migrace obyvatel.....	25
3.1 Dlouhodobý vývoj migrace v České republice a Jihočeském kraji	25
3.2 Charakter migrace ORP České Budějovice od 90. let 20. stol.	31
3.2.1 Bilance migrace	31
3.2.2 Migrační toky	34
3.2.3 Strukturní charakteristiky migrantů	41
3.2.3.1 Věková struktura migrantů	41
3.2.3.2 Vzdělanostní struktura migrantů	44
3.2.3.3 Migrace podle rodinného stavu migrantů	48
3.2.4 Důvody stěhování	51
3.2.5 Vnitřní migrace ORP České Budějovice	54
Závěr	58
Seznam literatury	61
Seznam tabulkových a grafických příloh	65
Přílohy	67

Úvod

Spolu se světem je v pohybu i obyvatelstvo žijící a hledající nová místa k možná lepšímu životu. Vývoj migrace je úzce spjatý s minulostí, ale i se současnou politickou situací. Pro dějiny České republiky i vývoj migrace je právě proto velmi zásadní politická změna z roku 1989, která se stala přelomem mezi dobou komunistickou a s ní spojenou výraznou urbanizací a dobou demokratickou vykazující suburbanizační tendence probíhající dodnes. Migrace prolíná vědní obory nejen geografického charakteru, ale i historii, sociologii. Proto je potřeba představit si za statistickými soubory anonymizovaných dat konkrétní obyvatele a chápat lidský faktor, který za rozhodnutím přistěhování či odstěhování stojí. Kolektivně však existují ustálené migrační trendy, které poukazují na směry, migrační regiony, věkové skupiny stěhujících se, nebo na důvody změny trvalého bydliště.

Právě z tohoto vychází bakalářská práce, která se pokouší kolektivní trendy vnitrostátní migrace analyzovat na zvoleném území ORP České Budějovice. Cílem práce je nejen bilancovat nad problematikou s ohledem na časový vývoj od počátku let devadesátých v porovnání se současností, ale také poukázat na změny, které ve sledovaném období nastaly. Jedná se o změny projevující se v demografickém složení obyvatelstva, ale i v územní obměně cílových, ziskových a naopak ztrátových regionech migrantů. Základní hypotézou, pro pozorování je potvrzení stále probíhající suburbanizace z centra měst do obcí ležících v zázemí. Z demografického charakteru migrantů pak vychází hypotéza věkové skupiny 25 až 30 let zejména žen s největším podílem migrujících. Práce se dále zaměřuje na porovnání dalších vybraných ukazatelů migrace, kterými jsou rodinný stav a následně, pouze do roku 2004, zjišťované důvody migrace nebo dosažené vzdělání migrantů.

Hypotézy:

1. Přes dlouhodobý nárůst migrační mobility dochází po roce 2008 k jejímu poklesu z důvodu prohloubení ekonomické krize.
2. S posunem sňatečnosti do vyššího věku dochází také k posunu ve věkové struktuře migrantů.
3. Spolu se snížením významu rodiny a manželství dochází k poklesu migrace z důvodů následování rodinného příslušníka.
4. V zázemí města České Budějovice se spolu s růstem bytové zástavby prohlubuje suburbanizační proces.

1. Teoreticko-metodická východiska

1.1 Metodika práce

Počátkem této bakalářské práce bylo vymezení cílů a možných hypotéz nastíněných ve stručném úvodu, podávající základní informaci o problematice, kterou se práce zabývá.

Následující kapitola týkající se použitých zdrojů obsahuje přehled literatury, který tvoří seznam písemných pramenů, podkladů, stěžejních literárních děl autorů, zabývajících se tématem migrace od jeho počátků do současnosti, jak v měřítku světovém (zde je částečně čerpáno z článku Drbohlava a Uhereka z r. 2007 - Reflexe migračních teorií), tak i vztaheném na území České republiky, vycházející zejména ze základních dostupných českých učebnic, monografií, též z článků publikovaných v časopise Demografie a Geografie – Sborníku České geografické společnosti a disertační práce Jiřího Čekala. V neposlední řadě jsou zde uvedeny tituly zabývající se tematikou migrace v Jihočeském kraji a konkrétně v českbudějovickém regionu. Podkapitola statistická data následně popisuje vývoj a způsoby získávání dat o přistěhovalých a vystěhovalých spolu s popisem empirického souboru dat a zkratk v něm použitých, který je zpracováván v stěžejní části práce týkající se analýzy migrace.

Základní terminologie zahrnuje definici migrace a vysvětlení jednotlivých základních ukazatelů migrace. Do definice migrace je následně shrnuta podstata významu slova migrace, čeho se dotýká, co ovlivňuje a jeho multidisciplinarita. Mimo jiné je zde nastíněno nové administrativního členění České republiky na obce s rozšířenou působností (dále už jen ORP). Definice z této kapitoly pochází zejména z učebnice Základy demografie (Pavlík, 1986), Základy demografie (Klufová, 2008) a Slovník demografických pojmů (Jurčová, 2005).

Část bakalářské práce věnovaná základní geografické charakteristice ORP České Budějovice obsahuje socioekonomickou charakteristiku zabývající se sídelní, ekonomickou strukturou, nezaměstnaností, bytovou výstavbou, dopravou, cestovním ruchem a s těmito aspekty souvisejícími potenciálními možnostmi rozvoje regionu. Data nacházející se v této kapitole jsou převážně čerpána z publikací Českého statistického úřadu. Stejně tak jako data kapitoly následující, týkající se demogeografické charakteristiky, podávající informaci o vývoji počtu obyvatel mezi lety 1869 do roku 2010. Kapitola obsahuje obecně zeměpisnou mapu sledovaného území vytvořenou v programu ArcGIS pomocí nástroje ArcMap, využívaného pro vizualizaci prostorových geografických i jiných dat. Při vytváření podkladu bylo využito mapové vrstvy barevného reliéfu získané propojením s tzv. WMS (Web Map Service) servery poskytovanými a spravovanými

Českou informační agenturou životního prostředí (CENIA). Silniční a železniční síť spolu s administrativními hranicemi obcí s rozšířenou působností a následně hranice jednotlivých obcí pochází z digitální geografické databáze ArcČR 500 zpracované na základě databáze Českého úřadu zeměměřického a katastrálního v měřítku 1 : 500 000. V rámci socioekonomické charakteristiky je využito komparace míry registrované nezaměstnanosti, která se od roku 2004 podle Ministerstva práce a sociálních věcí počítá jako podíl počtu neumístěných uchazečů o zaměstnání evidovaných na úřadu práce ku pracovní síle. Pro znázornění podílu ekonomických subjektů a struktury půdního fondu bylo využito kruhových výsečových grafů vytvořených v programu Microsoft office excel. Při charakterizování obyvatelstva ORP České Budějovice byly použity demografické ukazatele indexu maskulinity (I_M) definované Českým statistickým úřadem jako počet mužů (P_M) v populaci na 100 žen a indexu feminity (I_F) vyjadřující počet žen (P_Z) na 100 mužů. Vzorce pro výpočet vypadají následovně:

$$I_M = \frac{P_M}{P_Z} \cdot 100 \qquad I_F = \frac{P_Z}{P_M} \cdot 100$$

Pro grafické vyjádření věkové struktury obyvatelstva byla použita věková pyramida. Dalším demografickým ukazatelem aplikovaným v souvislosti s věkovou strukturou obyvatelstva je index stáří (I_S), kterým lze vyjádřit stárnutí populace na základě podílu věkové složky 65+ (postproduktivní) a složky 0-14 let (předproduktivní), vyjádřený v procentech (%). Počítán je podle vzorce:

$$I_S = \frac{P_{65+}}{P_{0-14}} \cdot 1000$$

Pro dokreslení uceleného pohledu na populaci sledovaného území bylo použito hrubých ukazatelů natality (hmp), mortality ($hmú$), sňatečnosti (hms) a rozvodovosti (hmr), tedy v přepočtu na střední stav obyvatelstva (S), vyjádřené v promilích (‰) a počítané podle vzorců:

$$\begin{aligned} hmp &= \frac{N^{zng}}{\bar{S}} \cdot 1000 & hmú &= \frac{M}{\bar{S}} \cdot 1000 \\ hms &= \frac{S}{\bar{S}} \cdot 1000 & hmr &= \frac{R}{\bar{S}} \cdot 1000 \end{aligned}$$

kde N – počet živě narozených, M - počet zemřelých, S - počet sňatků, R - počet rozvodů.

Pro shrnutí dlouhodobého vývoje migrace v České republice byla stěžejní kniha Dějiny obyvatelstva Českých zemí od Ludmily Fialové a dalších autorů (1998), kteří se zabývali výzkumy populací z pohledu historického, sociologického a demografického a to od pravěku až do devadesátých let. Pro upřesnění a rozšíření skutečností pak byly

použity články publikované v časopisu Demografie a kniha 1000 let obyvatelstva českých zemích sepsaná Vladimírem Srbem (2004). Při zaměření na Jihočeský kraj pak bylo nejvíce využito publikací a disertační práce Jiřího Čekala, který se sledovanou problematikou jižních Čech zabýval. Vývojové tendence počtu obyvatel, přirozeného přírůstku a přírůstku stěhování, které jsou použity v této a předcházející kapitole jsou vyjádřeny pomocí liniových grafů.

Analytická část práce vychází z dat rozsáhlé databáze poskytnuté Českým statistickým úřadem a využívá metody komparace jednotlivých let v rozsahu sledovaného období 1992 až 2009. Databáze byla poskytnuta v programu Microsoft office excel a obsahuje data za všechny obce České republiky bez zahraniční migrace. Byla potřeba časově náročné filtrace potřebných hodnot podle sledovaných charakteristik a jejich následná sumarizace v kombinaci s územím ORP České Budějovice s podrobnějším zaměřením na jednotlivé obce.

V rámci kapitoly týkající se migračního objemu bylo mimo jiné využito grafu vývoje indexu změny, který poukazuje na růst či pokles celkového počtu migrantů. Migrační toky byly zobrazeny pomocí kartogramu hrubé míry migračního objemu a hrubého migračního salda krajů České republiky a okresů Jihočeského kraje ve vztahu k ORP České Budějovice. Jedná se o kartografické zobrazení, které barvou vyjadřuje intenzitu sledovaného jevu v relativních hodnotách vyjádřených v ploše. Pro zjištění migračního zisku či úbytku jednotlivých cílových obcí bylo využito absolutního migračního salda vyjádřeného pomocí kartografické metody kartodiagramu, která na rozdíl od kartogramu vyjadřuje právě absolutní hodnoty. Metoda využívá plošně lokalizovaných jednoduchých kruhových diagramů strukturovaných podle velikosti sledovaného jevu.

Následující kapitoly třídí přistěhovalé a vystěhovalé podle věku, vzdělání, rodinného stavu a důvodů stěhování. Jednotlivé charakteristiky jsou zobrazovány pomocí věkových pyramid, sloupcových, kruhových výsečových grafů a vyjadřují vývojové rozdíly ukazatelů a rozdíly mezi pohlavími. Při analýze stěhování mezi obcemi ORP České Budějovice se práce zaměřila na suburbanizační proces probíhající mezi městem České Budějovice a ostatními obcemi nacházejícími se v ORP, tedy v jeho širším zázemí. Vyjádřením zde také byl kartogram hrubého migračního salda obcí ve vztahu k městu České Budějovice v porovnání vývoje dvou období.

Závěrem byly shrnuty nejdůležitější východiska této bakalářské práce s naznačením možného hlubšího výzkumu podkladových dat, spolu s případným využitelným potenciálem výsledných zjištění. Do příloh následně byly zahrnuty některé z důležitých pracovních podkladových tabulek vzniklých sumarizováním rozsáhlé databáze migrantů Českého statistického úřadu. Tyto tabulky mimo jiné částečně tvoří datovou základnu pro grafické prvky této práce.

1.2 Použité zdroje

1.2.1 Přehled literatury

O migraci můžeme hovořit jakožto o mechanickém procesu pohybu obyvatelstva neboli mobility, či stěhování obyvatelstva, který provází člověka od jeho počátků až do současnosti. Lze tedy říci, že migrační proces si již za tuto dobu vytvořil tradici, která se projevuje v dlouhodobosti jeho studia a následném průběžném sledování. Migrace je významně spjata s vývojem a vznikem moderní společnosti a právě analýza migračních procesů se tak stává neodmyslitelnou součástí geografických a demografických studií skrze prognózy budoucího vývoje a jeho ovlivnění nebo objasnění příčin a podmíněnosti vývoje předcházejícího.

Dostatek informací týkajících se migračních procesů vedl zejména v zahraniční literatuře, k vytvoření prvotních a zároveň základních teoreticko-metodologických prací. Za základ pro studium této problematiky může být považován článek *The laws of Migration* publikovaný E. G. Ravensteinem (1885) v odborném časopisu *Journal of the Statistical Society*. Analýzou migrace aplikovanou na prostředí Anglie zde autor vytváří základ pro systematictější přístup k migrační problematice a zároveň tak formuluje podstatu zákonitostí pohybu lidí v prostoru, co se týče vzdálenosti stěhování a její souvislost s pohlavím. Zabývá se také pohybem obyvatel z venkova do měst nebo většinou motivací z ekonomických důvodů. Dále se tato oblast sledování dostávala spíše do povědomí sociologie (Simmel, Weber, Thomas, Znaniecky, Burgess) a antropologie (Redfield, Lindton). „Jejich pohled na problematiku migrací byl ovlivněn demografem Petersenem, který roku 1958 publikoval svoji obecnou typologii migrace“ (Drbohlav, Uherek, 2007). Právě Peterson spolu s Bogueem v 60. letech 20. století dále rozvíjeli teorii o tzv. „push a pull“ (přitahujících a odpuzujících) faktorech týkající se zdrojového a cílového prostoru migrace. Tento model dále podrobněji rozpracoval Lee (1969) a následně i Shaw (1975). „Na počátku 70. let do dějin migračních teorií vstupuje i americký geograf Zelinsky (1971). Ve svém známém konceptu „mobility transition“ se pokouší vysvětlit změny forem a intenzit prostorové mobility hypotézami vyvěrajícími z konceptu demografického přechodu, resp. obecně též modernizace“ (Drbohlav, Uherek, 2007). Zelinsky vysvětluje mimo jiné změnu forem a intenzity migrace a následně rozděluje směrové typy mobility. Právě toto období ve vývoji omezené migrační teorie je typické snahou o překonání skrze multidisciplinaritu a snahu sjednotit sběr dat (Mangalam, Schwarzweller 1968). Mezi autory současné humánní geografie, zabývající se migrací ve světě můžeme zařadit Russla Kinga (2008), který sepsal *Atlas migrace*, jakožto poutavý příběh přesunů lidstva od pravěku až do současnosti. Jako další se na

hodnocení aktuální migrace zaměřuje anglický spisovatel Peter Adey (2010) se svým dílem *Mobility*. Doktor Alan Latham (2010) z katedry geografie Londýnské univerzity se o knize vyjádřil takto: „*Mobility* je skvělý začátek pro zahájení tvorby literatury v rámci humánní geografie, sociologie, urbanistických studií a antropologie, která bere vážně skutečnost, že žijeme ve světě, který je konstantně v neustálém pohybu. Je to kniha, která poskytuje důkladný přehled o nedávných změnách v migraci světové populace.“

Co se týče české odborné literatury, je důležité zmínit zakladatele české demografie a statistiky, Antonína Boháče (1930), který se dlouhodobě zabýval vývojem obyvatelstva a mimo jiné se zasloužil o organizaci prvního sčítání obyvatelstva ČSR. Jeho následovníkem v této oblasti se stává Jaromír Korčák, který se zabýval demografií, geopolitikou a statistickými metodami v geografii v období 60. let. V letech osmdesátých se k analýze v geografii i demografii využívá čím dál tím více kvantitativních metod, přičemž o rozvoj se v tomto případě postaral významný sociální geograf Karel Kühnl zabývající se mimo to také osídlením a geografickou regionalizací Česka. Mezi Korčákovy nejnámější žáky v oblasti humánní geografie a demografie patří Martin Hampl (1996) spolu s Ludmilou Fialovou (1996).

Na počátku vývoje literatury týkající se migrace v jižních Čechách je důležité zmínit přednášku *Populační a národní vývoj jižních Čech*, která byla přednesena a publikována Antonínem Boháčem v roce 1937 v rámci přednášek pořádaných Staroměstským odborem Národní jednoty Pošumavské. Dalším příkladem literatury týkající se jihočeské oblasti na přelomu 19. a 20. století je dílo Jaromíra Korčáka (1929) *Vylidňování jižních Čech*, které popisuje proces migrace venkovského obyvatelstva do měst mezi lety 1869 a 1921. Později Korčák (1972) publikoval článek v *Sborníku Československé společnosti zeměpisné* a to konkrétně *Populační vývoj jižních Čech*. Počátkem 20. století se dále této oblasti věnuje *Historicko-geografický obraz jižních Čech v letech 1900-1914* sepsaný v roce 1984 Ottem Zwettlerem, historikem působícím později na Masarykově univerzitě v Brně.

Demografickým aspektům migrace, jako je souvislost s pohlavím, věkem, rodinným stavem nebo vazba na populační velikost obcí, se zabývali zejména Z. Pavlík (1959) nebo V. Votlučka (1970). Později v 70. letech se studie začaly více zaměřovat na motivaci migrace, kde za zmínku stojí *Výsledky průzkumu příčin mechanického pohybu obyvatelstva v jižních Čechách*, které publikoval Jan Wiendl (1970) v časopisu *Demografie*. Mezi další autory, zabývající se tématem odhalování širších zákonitostí migračních procesů ve vztahu k regionální hierarchii můžeme zařadit D. Drbohlava (1986) nebo K. Kühnla (1978, 1986). Analytickým zdrojem informací týkajících se mobility obyvatel však také může být část zpracována Károu a Kučerou (1987) v *Atlase obyvatelstva ČSSR*.

Důležitým aspektem migračních toků je vymezení regionů, které jsou z hlediska mobility významně ziskové nebo naopak ztrátové. Regionalizace migrace a její dílčí problémy se tak staly tématem pro výzkum například Miroslava Blažka (1977), Martina Hampla (1963, 1995), Jana Müllera (1994) nebo Pavla Klapky (2010). Konkrétním migračním regionem jižních Čech se více v 80. letech začali zabývat J. Kára a T. Kučera, kteří sepsali v roce 1986 analýzu Migrační bilance obcí v zázemí velkých měst na příkladu Prahy, Českých Budějovic a Hradce Králové-Pardubic, kde právě dílčí část týkající se Českobudějovické aglomerace je podstatná pro další výzkum oblasti.

Po roce 1989 začalo období hromadného publikování článků týkajících se vývoje migrace v České republice a to konkrétně v časopisu Demografie a ve Sborníku československé geografické společnosti, později Geografie. V obou periodikách publikuje už mnohokrát zmíněný Dušan Drbohlav (1992, 1993). Spolu s Jiřím Blažkem nebo Dagmar Bartoňovou se zaměřuje na hodnocení okresů podle migračních ukazatelů a meziokresní stěhování v geografických i demografických souvislostech. Martin Hampl se ve svých člancích (1990, 1995) zabývá populačním vývojem velkých měst v České republice nebo regionalizací migračních oblastí. Podle Hampla (1995) je důsledkem nedostatečné podrobnosti dat sledovaných území v dlouhodobějším časovém horizontu fakt, že se data pro analýzu podrobného územního členění začala zjišťovat po roce 1930 až ve sčítání obyvatel z roku 1991. Vnitřní migraci se poté dále zabývá A. Andrlé (1997, 2000) a to mimo jiné z hlediska dosaženého vzdělání; ale také Z. Čermák (1997) řešící spíše geografické aspekty migrace. Srovnání s Evropou a evropské trendy ve svých publikacích zkoumá M. Kupiszewsky, D. Drbohlav, P. Rees a H. Durhamová (1999). Z novějších jsou to pak M. Aleš (2001) zabývající se obdobím 1980-1999 a V. Srb (2005), který člení vnitrostátní stěhování podle důvodů a druhů. V. Hrušková (2003) vytváří prognózu v ČR do roku 2050. Posledním zmíněným může být M. Kučera (2008) zaměřující se na populační vývoj ČR. Jelikož se v této práci zabývá migrací v ORP (obci s rozšířenou působností) nesmí být opomenuto dílo Radka Havla (2003), který zpracovává data pohybu obyvatel v rámci ORP v České republice.

Předkládaná bakalářská práce týkající se ORP České Budějovice pak čerpá i z prací Jiřího Čekala, který mezi lety 2001 až 2010 publikoval několik článků týkajících se problematiky migrace jižních Čech. Soustředil se na analýzu migrace převážně mezi lety 1992-1998, motivaci migrace v transformačním období, vymezení migračních regionů, dojížděku obyvatelstva za prací a v neposlední řadě na migraci v zázemí Českých Budějovic. Příkladem může být článek Migrace obyvatel v regionu Českých Budějovic v letech 1992-2004, „, publikovaný v knize Urbánní geografie Českých Budějovic a Českobudějovické aglomerace II (Kubeš a kol., 2009), v kterém autor hodnotí vnitřní migraci populace českobudějovického regionu v kontextu jejího vývoje v rámci ČR.

1.2.2 Statistická data a ostatní zdroje

Statistika migrace nám poskytuje informace o množství a charakteru migrujících osob a směrech migračních proudů. Podle publikace Z historie dat o obyvatelstvu (2009) se vnitřní stěhování obyvatelstva v českých zemích začalo sledovat již během 19. století, data však byla velmi nepřesná. Základ statistiky vnitřního stěhování byl poprvé zakotven v zákoně z roku 1949 o hlášení obyvatelstva k trvalému pobytu, kdy změna trvalého pobytu československého státního občana znamenala stěhování z jedné obce do jiné. V roce 1954 se toto hlášení rozšířilo i na cizí státní příslušníky a rokem 1965 bylo doplněno o zjišťování motivace migrace.

Přesnost dat, se kterými se ve statistice pracuje, je podmíněna způsobem jejich získávání. Možným zdrojem můžou být výběrová šetření. Nejpřesnější údaje jsou však zjišťovány zejména ze systematicky prováděné registrace v rámci cenů, které se u nás ovšem uskutečňují pouze jednou za deset let. Druhým a hodnotnějším zdrojem, z důvodu průběžného zjišťování i v období dlouhých časových intervalů mezi sčítáními, je průběžná evidence obyvatel. Tato evidence vychází z hlášení o změně trvalého pobytu. Právě z dat této průběžné anonymizované databáze pochází podrobná datová základna z let 1992 – 2009 z které tato práce vychází.

Občan České republiky nahlásí změnu trvalého pobytu na ohlašovně v místě nového bydliště. Do roku 2006 byly hromadně výkazy posílány každý měsíc z ohlašovny změny pobytu na okresní pobočky Českého statistického úřadu (ČSÚ) a následně na centrálu ČSÚ v Praze. Změna nastala v roce 2007, kdy se výkazy rovnou z ohlašoven zapisují prostřednictvím tzv. Czech pointu (Český podací ověřovací informační národní terminál - asistované místo výkonu veřejné správy) do agendového informačního systému evidence obyvatel (ISEO). V současné době se v tomto hlášení zjišťuje pouze pohlaví, rodinný stav, věk, státní občanství, okres a obec předcházejícího bydliště. Do roku 2005 byly zjišťovány i důvody migrace a dosažené vzdělání migrantů. (osobní konzultace na Krajské správě ČSÚ v Českých Budějovicích – Ing. Jan Honner, Ing. Jiří Kotek)

Tabulka 1: Struktura souboru stěhování – kódy v databázi

	<i>Položka</i>	<i>Akronym</i>
1	Datum narození	DANAS
2	Datum přihlášení k pobytu	DAPRI
3	Pohlaví	POHS
4	Rodinný stav	STAVS
5	Státní občanství	STOBS
6	Okres předchozího bydliště	PBKO
7	Obec předchozího bydliště	PBOB
8	Stát (u přistěhovalých z ciziny)	PBST
9	Okres nového bydliště	NBKO
10	Obec nového bydliště	NBOB
11	Stát (u vystěhovalých do ciziny)	NBST
12	Věk	VEKS
do roku 2005	Dosažené vzdělání migrantů	VZDS
	Důvody migrace	DUSTE

Zdroj: Průběžná registrace stěhování – databáze, ČSÚ, Jihočeský kraj, 1992 – 2009

1.2.3 Základní terminologie

Definice migrace

Mechanický pohyb obyvatel, ale i částečně prostorová mobilita je synonymem migrace, jakožto procesu stěhování obyvatel. Migrace leží na rozhraní oblastí zájmu různých vědních disciplín demografie, sociologie, ale i historie. Tak jako přirozený přírůstek znamená bilanci mezi narozenými a zemřelými, přírůstek mechanický bilancuje imigraci, přistěhování a emigraci, vystěhování z určitého území. „Význam migrací pro celkový populační přírůstek neustále narůstá. Většina vyspělých populací by dnes bez migrace vymírala“ (Klufová, 2008).

Migrace je u nás definována jako změna trvalého bydliště za hranice určité územní jednotky, přičemž významně ovlivňuje počet obyvatel, pracovních sil a další ekonomické, demografické a sociální charakteristiky těchto oblastí. „Pokud vyloučíme migrace pravidelně se opakující, kterou je například dojíždka za prací a do škol a zároveň nepravidelné cesty, je možné říci, že migrace je tedy trvalé přestěhování mimo územní jednotku tedy v našich podmínkách administrativní hranice obce“ (Pavlík, 1986).

„Z tohoto důvodu právě migrace představuje komplexní proces, který se významně podílí na utváření sídelních systémů. Migraci můžeme zdokumentovat buď z hlediska subjektivity, a to sledováním preferencí v rámci jednotlivých oblastí anebo pohledem objektivním, který ovlivňuje samotné ekonomické, politické nebo sociální charakteristiky cílových oblastí“ (Klufová, 2008).

Ve vztahu k vlivu na jednotlivé měnící se charakteristiky oblastí, je v rámci analýzy migrace statisticky zjišťován věk migrantů, typ obcí podle počtu obyvatel s úbytkem či nárůstem obyvatel stěhováním a následné vazby související se směrem migrací z malých obcí do velkých středisek nebo naopak. Tyto faktory ovlivňují skrze migraci zejména charakteristiky demografické, nepřímo pak ekonomické. V rámci definice migrace jsou však zahrnuty i faktory sociální a právě samotná migrace podle Pavlíka (1986) stojí na rozhraní taktéž sociologie jako vědy. V rámci této skutečnosti je nejpodstatnější studium motivace migrace, která byla zjišťována od roku 1966 do roku 2005.

Mezi sledované typy motivací patřily změna pracoviště, přiblížení k pracovišti, učení a studium, zdravotní důvody, sňatek, rozvod, bytové důvody a v roce 1986 bylo přidáno následování rodinného příslušníka. Jako poslední z důvodů byla zařazena možnost jiné důvody, která následně ve statistikách vytvořila velké počty konkrétně nejspolehlivých motivů stěhujících. Právě z důvodu této položky, která pojímá široké spektrum motivací, se stalo datové použití tohoto aspektu migrace nevěrohodným, až

nepoužitelným pro analýzu skutečného stavu motivací. Na základě tohoto pak byla položka motivace z hlášení o změně bydliště vyřazena a dále se již statisticky nezjišťuje.

Migrace může být sledována na různých úrovních administrativních jednotek, tedy mezi jednotlivými obcemi, ORP, okresy, kraji nebo státy. Základní dělení migrace by v našich podmínkách znamenalo vymezit vnitřní stěhování, tedy v rámci státu (vnitrostátní) a vnější (mezinárodní) stěhování, migrace za hranice státu. Tato práce je zaměřena právě na migraci vnitrostátní a to konkrétně v rámci ORP České Budějovice. „ORP - obce s rozšířenou působností, jsou určené zákonem č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností“ (Havel, 2003). „Při sledování vnitrostátní migrace by se součet přistěhování měl rovnat vystěhováním, nikoliv však počtu migrantů, neboť tito mohli být zaevidováni víckrát z důvodu častější změny trvalého bydliště“ (Pavlík, 1986).

Tabulka 2: Základní ukazatele využívané k hodnocení procesu migrace

Základní ukazatele	Definice
Imigrace - I	Stěhování do určité územní jednotky.
Emigrace - E	Stěhování z určité územní jednotky.
Hrubá míra imigrace - hmi	Přistěhovalí vztaheni ke střednímu stavu obyvatelstva. Vyjádřen na 1000 obyvatel, tedy v promilích (‰).
Hrubá míra emigrace - hme	Vystěhovalí vtaženi ke střednímu stavu obyvatelstva. Vyjádřen na 1000 obyvatel, tedy v promilích (‰).
Migrační saldo - MS	Rozdíl mezi počtem přistěhovalých a vystěhovalých.
Hrubá míra migračního salda - hmms	Migrační saldo ke střednímu stavu obyvatel. Vyjádřen na 1000 obyvatel, tedy v promilích (‰).
Migrační obrat - MO	Úhrn počtu přistěhovalých a vystěhovalých osob za danou územní jednotku.
Hrubá míra migračního obratu - hmmo	Migrační obrat ke střednímu stavu obyvatel. Vyjádřen na 1000 obyvatel, tedy v promilích (‰). Někdy nazývána jako intenzita migrace
Migrační účinnost	Podíl absolutních hodnot migračního salda a migračního obratu násobený 100.

Zdroj: definice Pavlík 1986, Jurčová 2005, Klufová 2008

2. Základní geografická charakteristika ORP

2.1 Fyzicko-geografické a socioekonomické předpoklady území

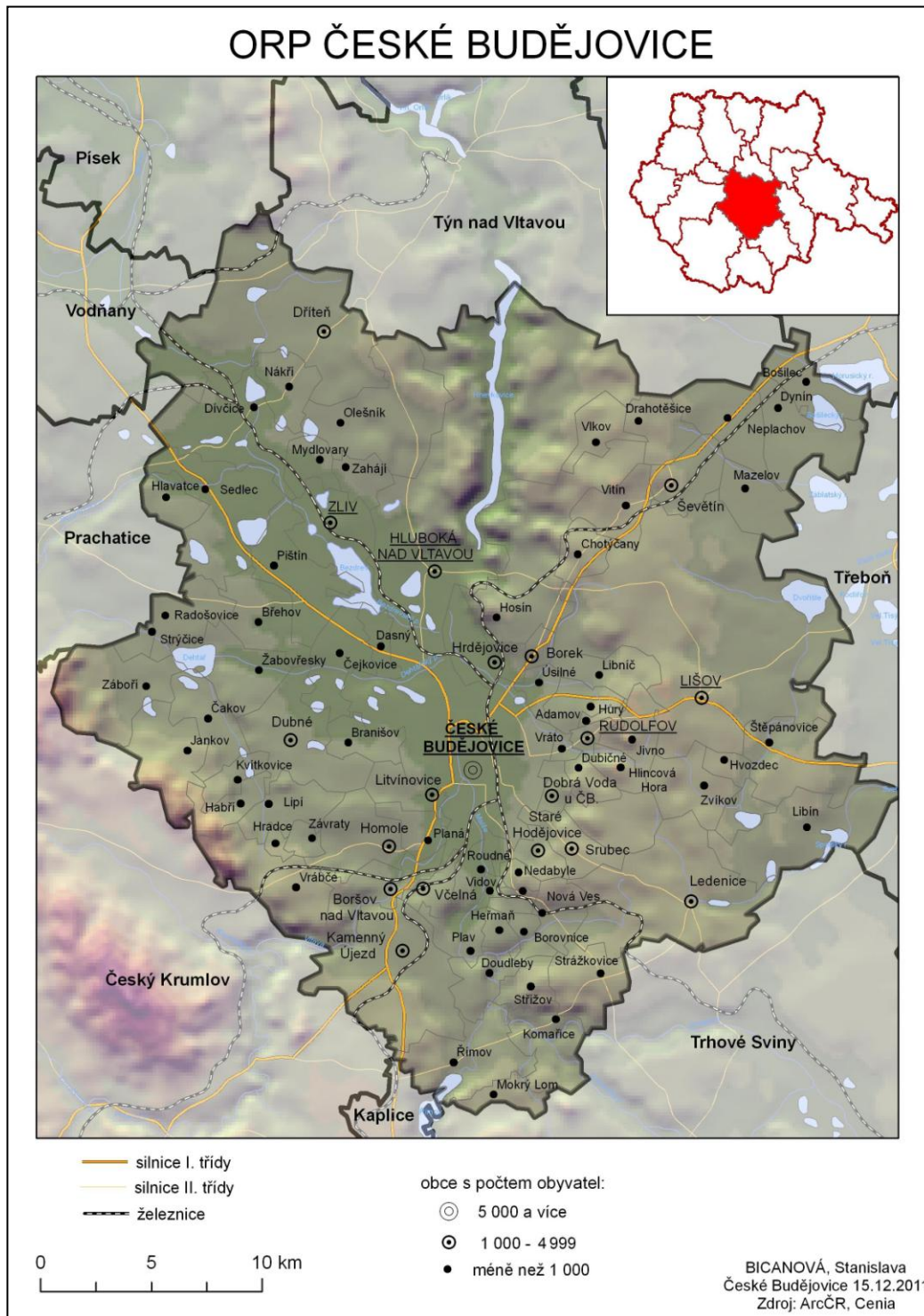
Jihočeský kraj je druhým největším krajem v České republice. Na jeho území se nachází 7 okresů, 17 obcí s rozšířenou působností a v nich 623 obcí z nichž 53 má status města (mapa 1). Konkrétně ORP České Budějovice leží ve středu Jihočeského kraje v okrese České Budějovice spolu se dvěma dalšími obcemi s rozšířenou působností a to Týnem nad Vltavou a Trhovými Svinými. Území je tvořeno Českobudějovickou a částečně i Třeboňskou pánví a má výrazný nížinatý charakter. Také z tohoto důvodu je celková plocha ORP nejvíce využívaná pro zemědělství (54 %) dále pak velkou část zaujímají lesní půdy (29 %) a vodní plochy. Se svojí rozlohou přibližně 924 km² je čtvrtým největším ORP v kraji. Na prvním místě se nachází ORP Český Krumlov a naopak nejmenším je ORP Vodňany.

S počtem obyvatel 155 315 obyvatel, což je 24 % obyvatel kraje (přibližně 638 000 obyvatel), je však nejlidnatějším správním obvodem v kraji. To se ukázalo i na největší hustotě zalidnění. Průměrná hustota zalidnění kraje je 63 obyvatel na 1 km², ORP České Budějovice dosahuje hustoty až 168 obyv./ km². Regionem protéká řeka Vltava, do které se v Českých Budějovicích vlévá řeka Malše. Vodní nádrž Římov na řece Malši je zásobárnou pitné vody téměř pro celý kraj. Na Vltavě v severní části ORP leží také vodní nádrž Hněvkovice. Jako součást Vltavské kaskády byla vybudována v souvislosti s výstavbou jaderné elektrárny Temelín, která se nachází v sousedním ORP Týn nad Vltavou a významně zasáhla ekonomicky ale i demograficky do vývoje místních regionů.

Jak už bylo zmíněno charakteristickým znakem ORP je velké množství vodních ploch, kdy podíl vodních ploch na rozloze je zde třetí nejvyšší v kraji. Souvisí s tím i tradice rybníkářství, která je typická pro tuto oblast. Mezi největší rybníky patří Bezdrev a Dvořiště, které jsou třetím a čtvrtým největším rybníkem v České republice.

Co se týče sídelní struktury celého kraje byla významně ovlivněna z hlediska historického, ale i demografického vývoje. Významný zásah do vývoje měla druhá světová válka, která s sebou přinesla po roce 1945 vysídlování německého obyvatelstva z pohraničí. Pohraniční pásma byla dosídlována, přesto přišla o významnou část obyvatelstva a některé obce z tohoto důvodu zanikly. Trend 70. let 20. století pak naopak přinesl spíše slučování jednotlivých obcí a s tím spojené snižování jejich počtu, což se obrátilo v opačný proces v letech devadesátých. V současnosti je aktuálním jevem suburbanizace, projevující se stěhováním obyvatel do zázemí měst. Na území ORP České Budějovice se nachází 79 obcí na rozloze 92 383 ha.

Mapa 1: Obecně zeměpisná mapa

Z těchto 79 obcí je pouze jedno s obyvateli nad 50 000 a to konkrétně okresní a zároveň krajské město České Budějovice, kde počet obyvatel byl v roce 2010 94 865 na ploše 5 560 ha. Zbylé obce se nacházejí pod hranicí 5 000 obyvatel, z toho více než 1000 obyvatel má 18 obcí a nad 500 obyvatel 12 obcí. Nejvíce početně zastoupená skupina leží v rozmezí 200-500 obyvatel, kam spadá 34 obcí a méně než 200 obyvatel

má 14 obcí. Na území se nachází 5 měst (České Budějovice, Hluboká nad Vltavou, Lišov, Rudolfov, Zliv) a 2 obce se statutem městyse. Ve správním obvodu České Budějovice je největší podíl městského obyvatelstva v Jihočeském kraji a to konkrétně 74,3 %.

Na rozvoj regionu má z velké části i vliv doprava, neboť právě sídlo ORP České Budějovice je hlavní mezinárodním dopravním uzlem Jihočeského kraje, nejen v silniční, ale i železniční dopravě. Na území Jihočeského kraje se nachází 6 129 km silnic a 981 km železničních tratí. Na území kraje je ve vlastnictví 508 723 motorových vozidel, přesto se stále více zejména z ekologických důvodů preferuje veřejná doprava nad individuální. Dochází tak k rozvoji MHD zejména ve velkých centrech kraje, ze kterých veřejná doprava vyjíždí i do nejbližšího okolí měst. Problematickou otázkou regionu v rámci dopravní infrastruktury je výstavba dálnice D3, která byla do sítě dálnic bývalého Československa přidána v roce 1987. S výstavbou se začalo až v roce 1991 v podobě tábořského obchvatu. V současnosti je v provozu 17 km dálnice. „Tah D3 propojí Prahu a oblast jižních Čech a napojí Tábořsko a Českobudějovicko na republikovou dálniční síť. Od října 2008 je ve výstavbě 25 km dlouhý úsek mezi Tábořem a Veselím nad Lužnicí s plánovaným uvedením do provozu v roce 2011“ (České dálnice, 2011). Právě ORP České Budějovice tato dálnice zasáhne nejvíce v podobě obchvatu statutárního města České Budějovice vedoucí přes přilehlé obce Hůry, Rudolfov, Vrátov, Dobrá Voda, Srubec a Hodějovice. Nejvíce frekventovanými jsou úseky silnic směřující z města České Budějovice na Plzeň, Prahu a Dolní Dvořiště. Celoroční průměr je zde přibližně 39 tisíc aut za 24 hodin.

S prohlubující se ekonomickou krizí nastal v roce 2009 velký propad počtu volných pracovních míst a s tím související nárůst počtu nezaměstnaných, jak je patrné v tabulce 3. Současná situace na trhu práce je 9,5 uchazečů na jedno volné pracovní místo. Odrazilo se to i na vývoji míry registrované nezaměstnanosti, která v roce 2010 činila 6,65 %. V celém Jihočeském kraji byla míra registrované nezaměstnanosti vyšší a to konkrétně 8,5 %. Pro porovnání, Česká republika v tomtéž období dosahovala průměrné míry nezaměstnanosti 9,6 %, tedy vyšší hodnoty než Jihočeský kraj.

Tabulka 3: Vývoj nezaměstnanosti v ORP České Budějovice v letech 2001 – 2010

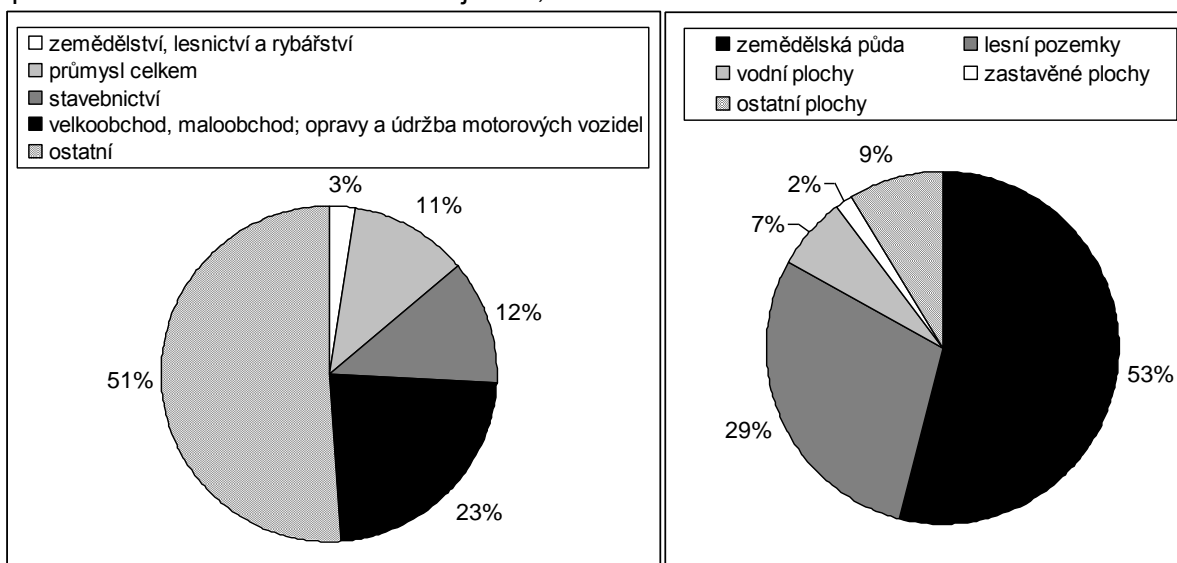
Ukazatele	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Evidovaní uchazeči o zaměstnání	3414	3330	3445	3315	3805	3367	2904	3116	4911	5371
Volná pracovní místa	291	394	345	981	603	1394	1391	1183	492	567
Míra registrované nezaměstnanosti (%)	4,42	4,31	4,46	4,29	4,92	4,36	3,38	3,75	6,05	6,65

Zdroj: Časová řada - vybrané ukazatele za SO ORP České Budějovice, ČSÚ, Praha 2011

Na území ORP České Budějovice podniká nejvíce ekonomických subjektů v kraji a to konkrétně 42 336, což vyplývá z přítomnosti krajského centra, kam se ekonomická činnost kraje koncentruje. Naopak nejméně ekonomických subjektů vykazuje ORP Vodňany nebo Týn nad Vltavou. Z odvětví ekonomické činnosti převládá maloobchod, velkoobchod a opravy a údržba motorových vozidel (graf 3). Velký podíl na zaměstnanosti ve službách má i zdravotnictví a školství (Jihočeská univerzita, Akademie věd). Na území ORP České Budějovice se nachází 53 velkých podniků s počtem zaměstnanců více než 250. „Největšími zaměstnavateli ve SO ORP České Budějovice jsou Nemocnice České Budějovice, a.s. (ústavní zdravotní péče – 2 500 zaměstnanců), Vydavatelství VLTAVA – LABE – PRESS, a.s. (1 500 zaměstnanců), ROBERT BOSCH, a.s., České Budějovice (výroba dílů a příslušenství motorových vozidel) a MADETA a.s. České Budějovice (zpracování mléka, výroba mlékárenských výrobků a sýrů).“ (Plačková, Šmolová, 2007)

V porovnání všech ORP Jihočeského kraje má ORP České Budějovice největší podíl zastavěné plochy, která za posledních 10 let vzrostla přibližně o 100 hektarů, na úkor půdy zemědělské, z čehož lze usuzovat, že se zvětšuje bytová výstavba. Přesto zemědělská půda spolu s vodními plochami tvoří největší část území (graf 1).

Graf 1: Podíl ekonomických subjektů podle vybraných odvětví činnosti a struktura půdního fondu v ORP České Budějovice, 2010

Zdroj: vlastní zpracování z dat: Vybrané ukazatele za správní obvod České Budějovice v letech 2001 – 2010, ČSÚ, Praha 2011; Regionální rozdíly v demografickém, sociálním a ekonomickém vývoji Jihočeského kraje, ČSÚ, Praha 2005

Socioekonomickou charakteristiku doplňuje i objem bytové výstavby, který je v porovnání sledovaného ORP s ostatními ORP v kraji nejvyšší. Mezi lety 2007 a 2009 bylo v ORP České Budějovice dokončeno 2 502 bytů a z toho 1 602 v rodinných domech. Konkrétně ve městě České Budějovice to poté bylo 1 106 dokončených bytů a z toho 367

v rodinných domech. Z porovnání samotného města s celým ORP je patrné že v rámci výstavby bytů v rodinných domech je silnější i vzdálenější zázemí města, naopak velká část dokončených bytů v bytových domech je soustředěna v bezprostřední blízkosti centra ORP. V roce 2010 bylo v rámci celého ORP dokončeno 1 915 bytů z čehož 51,7 % v rodinných domech. Na druhém místě v objemu bytové výstavby v kraji je ORP Tábor s 1 015 dokončenými byty.

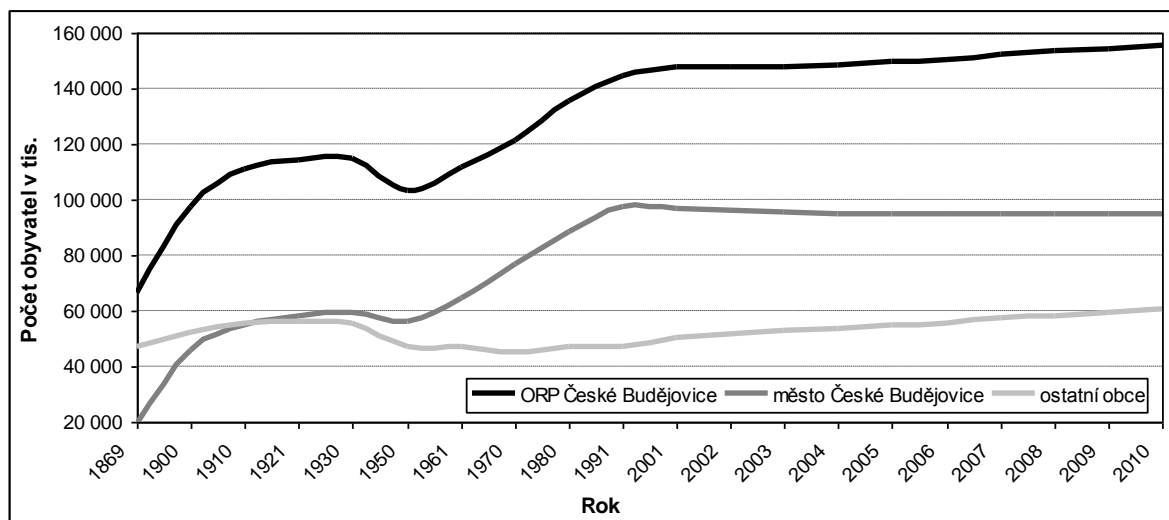
Důležitým faktorem rozvoje může být také cestovní ruch, který láká turisty zejména do historického centra Českých Budějovic a do nejnavštěvovanějšího zámku Hluboká nad Vltavou. Potenciál rozvoje však má i z hlediska cykloturistiky. Na venkově je naopak turisticky atraktivní tradiční tzv. selské baroko typické pro obec Holešovice, která byla zařazena do seznamu Chráněných památek UNESCO. V rámci kraje má podle Ústavu územního rozvoje největší potenciál, z hlediska cestovního ruchu ORP Jindřichův Hradec. Významné jsou, ale také ORP Český Krumlov, ORP České Budějovice a ORP Tábor. Nejméně pak ORP Týn nad Vltavou a ORP Vodňany.

2.2 Demogeografická charakteristika

Na území ORP České Budějovice činil k 31. 12. 2010 celkový počet obyvatel 155 315. Z toho 75 777 mužů a 79 538 žen, z čehož vyplývá index maskulinity 95,3 mužů na 100 žen a index feminity 104,9 žen na 100 mužů. V porovnání s celým okresem České Budějovice, kde žije celkem 187 799 je patrné, že právě Českobudějovická aglomerace tvoří co do počtu obyvatel největší část. Konkrétně v Českých Budějovicích, které získaly status města již v roce 1850, vyšplhal počet obyvatel z 17 413 v roce 1869 až na 94 754 obyvatel v roce 2010. Z grafu 2 je patrný výrazný pokles obyvatel mezi lety 1930 a 1950, který je způsoben druhou světovou válkou. Stejně tak již zmíněná druhá světová válka zasáhla do věkové struktury, která jižní Čechy ovlivnila zejména poválečným odsunem Němců a následným dosídlováním pohraničí. Z vývojové křivky měst (graf 2) je patrný významný nárůst v 60. a 70. letech, kdy podle Hampla v České republice vrcholí urbanizace a počet obyvatel českých měst stoupá až o 20 %. Právě největší vzestup je zaznamenán v jižních Čechách, což je spojováno se zvýšením bytové výstavby. "V okresech České republiky byla zachována výrazná dynamika koncentračního procesu projevující se především růstem středních a menších měst a to zejména administrativních středisek okresů" (Hampl, 1996). V grafu 3 pouze u města Hluboká nad Vltavou není vývoj zlomový, ale probíhá postupným nárůstem obyvatel. Opakem je město Rudolfov, kde graf vykazuje největší radikální nárůst a následně po 20 letech hluboký pokles obyvatel. Křivka vývoje ORP v podstatě kopíruje křivku vývoje samotného města České Budějovice, až do roku 1991 kdy u ORP za posledních deset let dochází k mírnému

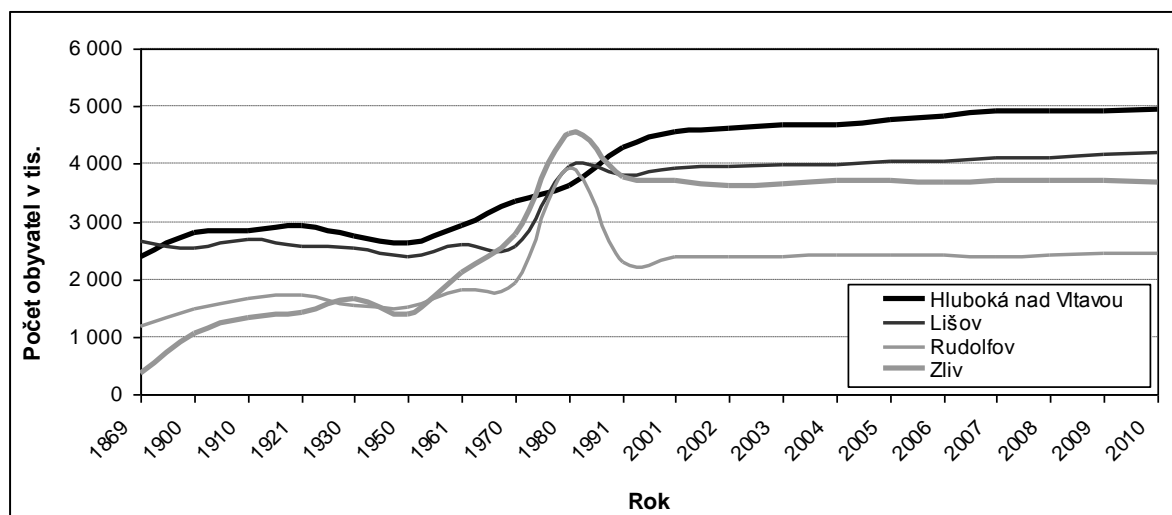
nárůstu. Naopak město co do počtu obyvatel stagnuje a následně mírně klesá. Stejný vývoj byl zaznamenán u všech měst ORP České Budějovice. Důvodem je zastavení urbanizace doprovázené ztrátou obyvatel center měst na úkor obcí v zázemí

Graf 2: Vývoj počtu obyvatel v ORP a městě České Budějovice mezi lety 1869 a 2010

Zdroj: vlastní zpracování z dat: Obyvatelstvo Jihočeského kraje v číslech a grafech 2005, ČSÚ, Praha 2005, Časová řada - vybrané ukazatele za SO ORP České Budějovice, ČSÚ, Praha 2011

Graf 3: Vývoj počtu obyvatel v městech ORP České Budějovice mezi lety 1869 a 2010

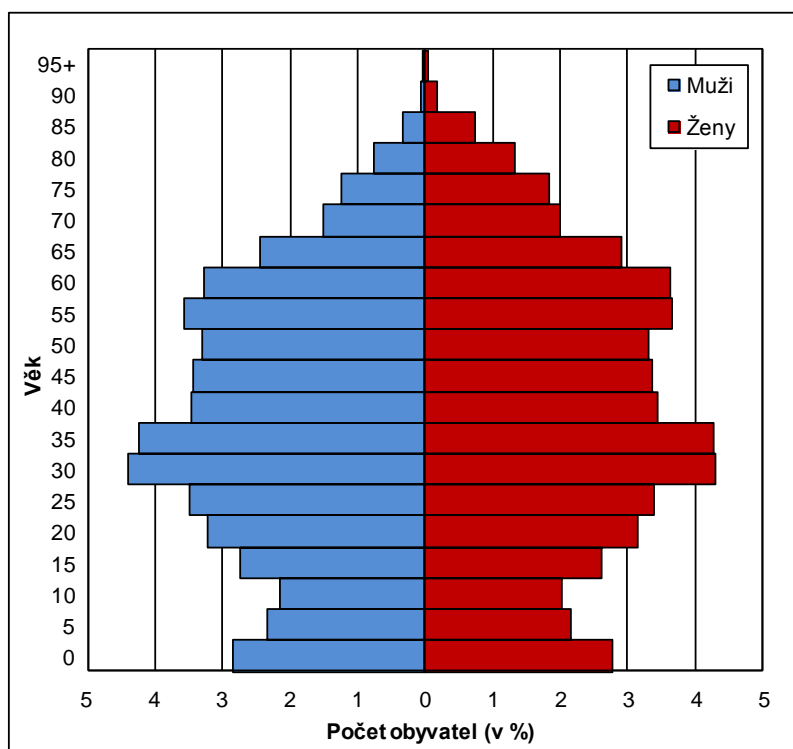
Zdroj: vlastní zpracování z dat: Města a městyse v ČR, ČSÚ, Praha 2006
Demografické údaje podle obcí ČR 1971 až 2010, ČSÚ, Praha 2011

Hustota obyvatel v ORP je 168,1 obyvatel na km². Většina obyvatelstva žije v obcích nad 2000 obyvatel a to konkrétně 77 % (119 232). Na území se nachází 5 měst, ve kterých žije až 71 % (110 090) obyvatel. Průměrný věk obyvatelstva v ORP České Budějovice je 40,8 let. Rozdíl je mezi muži a ženami, kdy průměrný věk mužů je 39,6 a žen 42,1 a stále se zvyšuje. Stejně tak se zvyšuje ve městě České Budějovice, kde je

hodnota vyšší než průměr ORP a činí 41,8 let. Počet obyvatel v předproduktivním věku 0 až 14 let se během vývoje snižoval až na současných 22 251 (14,3 %) oproti skupinám produktivních a postproduktivních obyvatel, kde se počty zvyšují a dnes činí ve věkové kategorii 15 až 65 let 109 153 obyvatel (70,3 %) a 65 a více 23 911 obyvatel (15,4 %). Tento vývoj je patrný na ukazateli indexu stáří (65+ / 0 -14 v %), který taktéž stoupá a to z 82,4 % v roce 2000 na aktuálních 107,5 %. Konkrétně v jádrovém městě České Budějovice činí tento index až 123,6 %, z čehož vyplývá, že ubývá mladých lidí a přibývá obyvatel v důchodovém věku. Více je to pak u žen, což je způsobeno větším počtem žen dožívajících se vyššího věku než muži. Samotné město taktéž zaznamenává pokles dětí do 14 let a to na 12 726 z přibližně 15 tisíc v roce 2001. Opačnou tendenci pak má vývoj obyvatel města nad 65 let a to z počtu 12 996 obyvatel v roce 2001 na současných 15 726.

Po válce stoupá porodnost a do současnosti se tak projevuje silnými ročníky padesátiletých a šedesátiletých, což je patrné z grafu 4. Další nadpočetní skupinou pak jsou právě děti těchto silných ročníků narozené v 70. letech a v současném věku kolem 30. Změna pak nastala rokem 1989, kdy se změnila nejen politické, ale i sociální a ekonomické podmínky a porodnost začala klesat. To je patrné v regresivním vývoji křivky věkové struktury.

Graf 4: Věková struktura obyvatel ORP České Budějovice, 2010

Zdroj: vlastní zpracování z dat: Věkové složení a pohyb obyvatelstva v Jihočeském kraji 2010, ČSÚ, Praha 2011

V současnosti je z grafu 2 patrný nárůst základní dětské složky, v souvislosti s tím, že nejsilnější věkové skupiny třicetiletých začínají mít potomky. Je zde taktéž patrná početní většina žen v porovnání s muži ve starším věku, zejména pak starších 60 let. Stále se také zvyšuje průměrný věk žen při narození dítěte, který se pohybuje průměrně kolem 30,2 let. V počtu živě narozených došlo za posledních 10 let k početnímu nárůstu na dnešních 1 849, kdy hrubá míra porodnosti tedy živě narození na 1 000 obyvatel středního stavu činí 12 ‰. Největší podíl na počtu živě narozených má samotné město České Budějovice, kde tato hodnota činí 1 136 dětí. Stejně tak stoupá počet zemřelých na 1 438 s hrubou mírou úmrtnosti na úrovni nižší než je natalita - 9,3 ‰. ORP tak vykazuje kladný přirozený přírůstek 2,7 (411 obyvatel) a patří mezi obce s rozšířenou působností s nejvyšším přirozeným přírůstkem obyvatel Jihočeského kraje. Největší podíl úmrtí způsobují nemoci oběhové soustavy (52,6 %), dále poté novotvary (27,3 %) a nemoci dýchací soustavy (6,5 %). Konkrétně město České Budějovice má na vývoji úmrtnosti největší podíl (64 %) s počtem zemřelých 924 a spolu s velkým počtem narozených tak vykazuje největší přirozený absolutní přírůstek ze všech obcí okresu České Budějovice (212).

Co se týče přírůstku obyvatel stěhováním počet přistěhovaných, je vyšší (2 208) s hrubou mírou imigrace 14,3 ‰, než počet vystěhovaných (1 627) s hrubou mírou emigrace 10,5 ‰, což znamená migrační saldo kladné a to konkrétně 581 obyvatel za rok 2010. Hrubá míra migračního salda v ORP České Budějovice 3,8 ‰ je druhá největší v kraji hned po ORP Vodňany. Toto pořadí se zachovalo i při hodnocení přírůstku celkového, který činí 992 obyvatel (6,4 ‰).

Sňatečnost v ORP České Budějovice je 5 ‰, což je druhá největší hodnota v kraji. Více má pouze ORP Český Krumlov a to 5,2 ‰, který má však také prvenství v počtu rozvodů a to 3,5 ‰ (ORP České Budějovice 2,6 ‰). Věk ženicha a nevěsty se pohybuje nejvíce ve věkové skupině 25 až 29 let, přičemž ženich bývá ve většině případů starší než nevěsta. K rozvodům nejčastěji dochází po 15 letech manželství.

3. Analýza migrace obyvatel

3.1 Dlouhodobý vývoj migrace v České republice a Jihočeském kraji

„Od ukončení třicetileté války až do konce 19. století obyvatelstvo českých zemí trvale početně rostlo“ (Fialová, 1996). Tento nárůst způsobovala z největší části výše plodnosti, kdy spolu s vyrovnanou úmrtností došlo k určité stabilitě populace. K vyrovnanosti docházelo i z důvodu nekonfliktního období, které bylo narušeno pouze prusko-rakouskými válkami. Přestože přirozený přírůstek byl kladný, podle Kučery M. a Srba V. (2004) docházelo k jeho snižování od 30 let 19. století a to každoročně o čtvrtinu někdy až o polovinu. Fialová L. (1996) dále upozorňuje na ztrátu až třetiny tohoto přírůstu v podobě vystěhovalectví. Cílovými zeměmi byly nejprve ostatní země Habsburské monarchie po rozvoji dopravy pak zámožské oblasti USA a Kanada. Před první světovou válkou pak statistika odhadla počet žijících původních obyvatel českých zemí za hranicemi na 1,2 milionů. Přesto se počet obyvatel českých zemí v průběhu 19. století přibližně zdvojnásobil. A to z 5 milionů na počátku století na závěrečných deset milionů.

„I když počet obyvatelstva rostl na celém území, tempem růstu se zemědělské oblasti opožďovaly za průmyslovými. Rozdíly se dále prohlubovaly zvláště od osmdesátých let 19. století, kdy začala klesat i zaměstnanost v zemědělství. Geograf a demograf Jaromír Korčák již ve dvacátých letech 20. století upozorňoval na dlouhodobý soustavný pokles počtu obyvatel venkova v jižních Čechách. Počet obyvatel vesnic klesal i v úrodnějších oblastech Čech“ (Fialová, 1996). Koncem 19. století vrcholil urbanizace spolu s industrializací a z pohledu jižních Čech leží toto území na rozhraní migrujících na jednu stranu do Prahy a na druhou do Vídně, centra Habsburské monarchie. Urbanizace se neprojevovala pouze odlivem obyvatel z venkova do měst, ale i tvorbou hustě zastavěných ploch. V meziválečném období dosahoval podíl městského obyvatelstva českých zemí 49 %. Počátek 20. století je typický snižující se porodností a emigrací do zahraničí. Podle Fialové L. (1996) činily průměrné roční ztráty mezi obdobími 1900 a 1913 28 tisíc obyvatel což představovalo 2,8 osob na tisíc obyvatel.

Příchod první světové války zasáhl hluboce do demografické struktury a vyrovnanosti obyvatelstva. „Válečné ztráty činily přes 900 tisíc osob, což bylo 9 % předválečného počtu obyvatelstva. Ve věkové struktuře vznikl několikaletý hluboký zářez a současně došlo k její deformaci na straně mužů ve věku 20-40 let“ (Fialová, 1996). Prvním sčítáním po první světové válce byl zaznamenán návrat krajanů z USA a zároveň odliv německého obyvatelstva (úředníků státního aparátu). Německé obyvatelstvo se

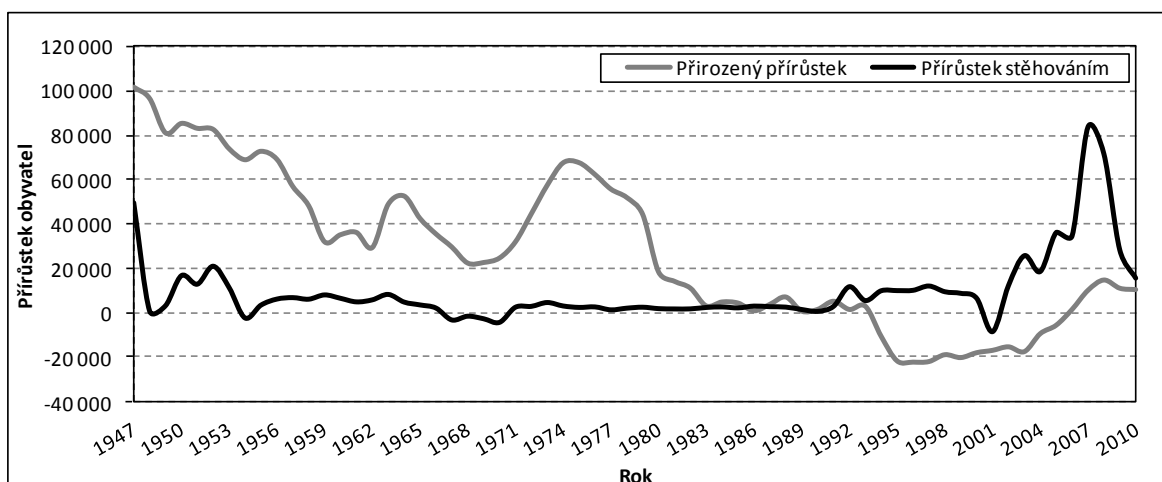
začalo koncentrovat v pohraničních okresech, v některých oblastech tvořilo až 90 % obyvatelstva. Přestože v obcích probíhala urbanizace, více než polovina obyvatelstva stále žila v obcích do 2 tisíc obyvatel. S probíhajícím vývoje však začínají růst města s více než 10 tisíci obyvateli. Se zvyšující se velikostí měst se v nich zvyšuje i podíl imigrantů. „Předválečná migrace do Vídně byla vystřídána stěhováním do domácích velkých a středních měst. V letech hospodářské krize se růst urbanizace zpomalil, ale naopak se znovu zrychlil v roce 1938 po nuceném návratu poloviny českého obyvatelstva z pohraničí zabraného Němci (téměř půl milionů osob)“ (Fialová, 1996).

Mnichovská dohoda z roku 1938 způsobila zabrání 37 % území Československa. Na tomto území žilo 12 % českého obyvatelstva (3,9 milionů Čechů), které nuceně nebo dobrovolně odešlo do vnitrozemí. „Jednalo se o první masový přesun obyvatelstva na území českých zemí ve 20. století“ (Fialová, 1996). Počty německé populace v pohraničí ani v Protektorátu se nedaly přesně zjistit, přesto byl zaznamenán populační růst z důvodu přílivu Čechů z Podkarpatské Rusi a Slovenska. Naopak však lidé, zejména Židé utíkali před nacismem nebo byli později nuceně transportováni do koncentračních táborů v Polsku. Srb V. (2004) odhadl ztráty během druhé světové války na 77 tisíc lidí a to převážně díky vyhlazování židovské populace. Po válce docházelo k migračním přesunům německých uprchlíků do českého pohraničí a to jak z německých měst postižených válkou tak z bývalých obsazených východních zemí. „Během dvou let se do bývalého pohraničí vrátilo nebo se tam nově přistěhovalo více než 1,1 milionů obyvatel. Do českých zemí se vrátilo 80-100 reemigrantů“ (Fialová, 1996).

Nejradikálnějším pohybem obyvatelstva po světové válce však byl odsun německého obyvatelstva z bývalého území tzv. Sudet v období 1945 až 1947, kdy Srb V. (2004) odhadl počet deportovaných Němců na 3 miliony. Významně se tak snížil počet obyvatel českých zemích na 8,7 milionů. Po roce 1948 pak došlo k vlně politicky motivované emigrace. Podle Fialové L. (1996) tato vlna pokračovala až do roku 1961, kdy byla postavena Berlínská zeď a odešlo oficiálně více než 60 tisíc osob a to především mladých a vzdělaných. Z důvodu uzavření hranic došlo k snížení zahraniční migrace, začala se ale projevovat migrace nelegální. Dalším trvalým přísunem obyvatelstva byla imigrace ze Slovenska. Ta tak tvořila druhou největší národnostní skupinu u nás a zároveň tak spolu s vysokou reprodukcí zvýšila počet romské populace na našem území. Opakem pak byla trvalá emigrace do Německa. Po odsunu Němců docházelo k dosidlování pohraničních okresů a s tím souvisejícímu vylidňování vnitrozemí. Aleš M. (2001) udává, že se jednalo o největší migrační vlnu v tehdejší Evropě, kdy mezi lety 1945 a 1949 více než třetina a v roce 1951 pak 5 % obyvatel České republiky změnilo obec bydliště.

Do popředí se dostávala odvětví těžkého průmyslu a hutnictví, která zasáhla do územní koncentrace obyvatelstva. To se začalo soustřeďovat do oblastí uhelných pánví na severu Čech a do regionu Ostravska, kam byla směřována i bytová výstavba. V 60. letech začaly průmyslové oblasti ztrácet atraktivitu a obyvatelstvo z dosídlených pohraničních okresů se z důvodů kolektivizaci zemědělství vracelo zpět do vnitrozemí. „V 80. letech 20. století docházelo k trendu ekologizace migrační motivace (nejen ve smyslu k přírodnímu prostředí, ale i sociálnímu prostředí) - rostla atraktivita Jihočeského kraje a Vysočiny na úkor Severočeského kraje“(Vnitřní migrace v České republice, 10.3.2012). V padesátých letech dále probíhala urbanizace, začaly se zvětšovat počty středně velkých měst nad 10 tisíc obyvatel, ale také nebyla upřednostňována velkoměsta jako byla Praha. Do pohraniční a spolu s urbanizací do měst se dostávají zejména mladší lidé s vyšší porodností. Venkovské obyvatelstvo tak začíná stárnout a z důvodu vymírání tak dochází i k zanikání malých obcí. “V 60. až 80. letech 20. století započalo snižování stěhování na dlouhé vzdálenosti a zvyšování stěhování na krátké vzdálenosti. Docházelo tedy k migračnímu uzavírání krajů a okresů“(Vnitřní migrace v České republice, 10.3.2012).

Graf 5: Vývoj přirozeného přírůstku a přírůstku stěhováním v ČR mezi lety 1947 – 2010

Zdroj: vlastní zpracování z dat: *Pohyb obyvatelstva v Českých zemích 1785 až 2010, absolutní údaje*, ČSÚ, Praha 2011

Jako vyplývá z grafu 5, vývoj počtu obyvatelstva České republiky a jeho přírůstku byl od konce II. světové války až do začátku 90. let ovlivňován především přirozeným přírůstkem. Migrační přírůstek (přírůstek obyvatelstva ze zahraničního stěhování) začal hrát důležitou roli v bilanci počtu obyvatel ČR až od 90. let. Koncem 60. let novou vlnu politicky a ekonomicky motivované emigrace vyvolalo „Pražské jaro“. V této době však také přišla přírůstková demografická vlna ve velkém počtu narozených dětí (baby boom)

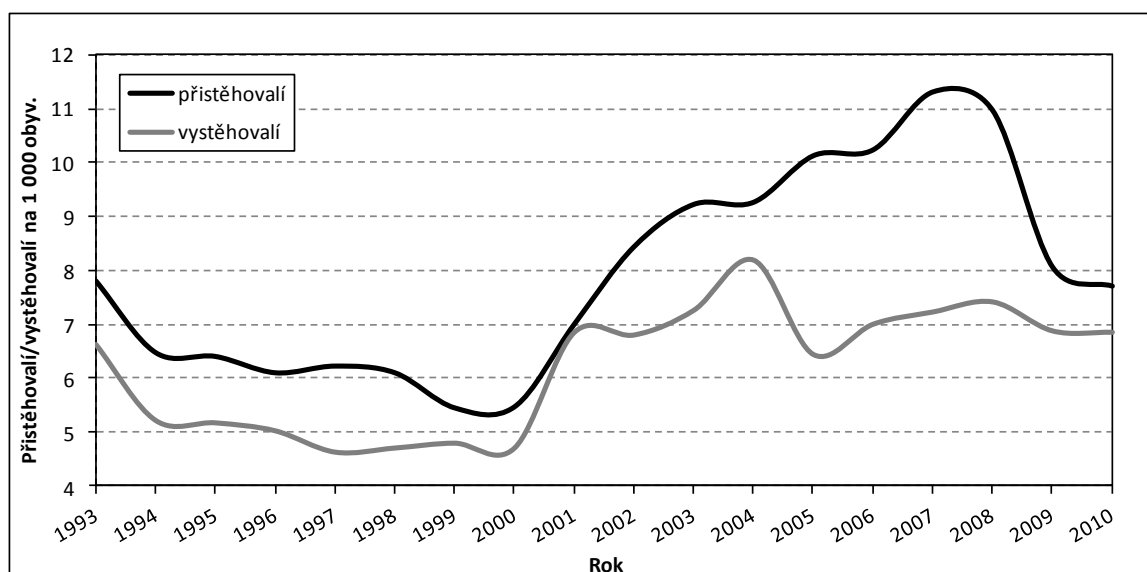
silných ročníků z poválečných let (graf 4). „Vnitřní stěhování se v období po roce 1970 dále zklidňovalo na úroveň kolem 2,4 % stěhujících se obyvatel, častěji než dříve na menší vzdálenosti“ (Fialová, 1996). Stále docházelo k vylidňování menších obcí na úkor velkých. Tato migrace se však prohloubila a ztrátovými se stávají i obce kolem 5 tisíc obyvatel. Po sametové revoluci a přechodu k demokracii v roce 1989 se podmínky migrace změnily. „Především dochází k pokračování tří dlouhodobých vývojových trendů: k poklesu celkové migrační mobility, ke snižování podílu saldové složky na migračním obratu i ke zvyšování migrační uzavřenosti územních jednotek na úrovni okresů“ (Čermák, 1997). Pokles migrace mimo jiné přinesla i špatná bytová situace. Pro porovnání v 80. letech bylo vystavěno více než 60 tisíc bytů. Opakem pak situace druhé poloviny 90. let s pouhými 13 tisíci byty. V polovině 90. let došlo také k významnému obratu migračního proudu. Začíná se projevovat suburbanizace a s ní související ztrátovost obyvatel velkých měst na úkor ziskovosti obcí malých (do 2 tisíc obyvatel) v jejich zázemí.

Vývoj Jihočeského kraje v souvislosti s migrací vychází z obecných trendů České republiky. Celé pohraničí včetně některých okresů jižních Čech bylo ovlivněno odsunem německého obyvatelstva a následným dosidlováním území. Podle Čekala (2006) úbytek v jižních Čechách nebyl tak radikální jako v západních a severních Čechách, naopak na dosidlování se pak největší měrou podílelo obyvatelstvo vnitrozemských okresů Českobudějovického kraje (52,7 % dosidlujících obyvatel). Do pohraničí se stěhuje zejména mladé obyvatelstvo, které se dodnes v okresech projevuje vysokým přirozeným přírůstkem. Příkladem může být okres Český Krumlov, který je nejmladším okresem Jihočeského kraje a spolu s okresem České Budějovice vykazuje trvalý růst obyvatelstva. „Obyvatelé tehdejších okresů Třeboň a Soběslav odcházeli na Jindřichohradecko. Okresy Vimperk, Prachatice a Český Krumlov dosidlovali především lidé z okresů Vodňany, Písek, Týn nad Vltavou. Dosídlenci z okresu České Budějovice směřovali nejčastěji do okresů Český Krumlov, Kaplice a Trhové Sviny. Migrace do jihočeského pohraničí převažovala pouze u okresů České Budějovice a Třeboň“ (Čekal, 2006). „Je však vhodné podotknout, že Jihočeský kraj je kontinuálně migračně ziskový již od roku 1970, a to zejména díky okresu České Budějovice – jedinému okresu, který nezaznamenal migrační ztrátu dokonce od roku 1960“ (Čekal, 2009).

S probíhající urbanizací na úkor venkova početně rostla města nad 10 tisíc obyvatel, jednalo se zejména o bývalá okresní města (Český Krumlov, Prachatice, Strakonice, České Budějovice, Jindřichův Hradec, Tábor, Písek) na úkor venkova. „Zásadní změnou v období po roce 1989 je zastavení vylidňování jihočeského venkova jako celku a zastavení růstu prakticky všech jihočeských měst (to platí většinou i v dalších krajích Česka). V pohraničí proběhla silná depopulace po odsunu Němců, pozdější ztráty

již proto nemohly být tak výrazné. Suburbanizaci, přesněji populační růst sídel v okolí větších měst, jsme v aglomeraci Českých Budějovic a Tábora zaznamenali i v socialistickém období.“ (Kubeš, Kraft, 2011) V 90. letech se zastavuje urbanizace a s měnícím se proudem stěhování se stále více prohlubuje suburbanizace. Obyvatelstvo zejména Českých Budějovic ale i ostatních regionálních středisek se uchyluje do zázemí jádrových oblastí. Což bylo mimo jiné umožněno i z důvodu prohlubující se dopravní propojenosti a spolu s ní se rozvíjející dostupnosti denní dojíždky do zaměstnání. V současnosti z rozmístění hustoty zalidnění, která je v Jihočeském kraji průměrně 63,4 %, je patrná nerovnoměrnost osídlení. Pohraniční okresy, v kterých se nachází mimo jiné rozsáhlé přírodní chráněné oblasti, jsou méně osídlené než například okres České Budějovice, kde je hustota zalidnění největší v kraji a to 113 obyvatel na km². Na území okresu se nachází regionální centrum České Budějovice, kde se soustřeďuje 94 754 obyvatel což je 15 % obyvatel kraje. Stejně tak se regionálně liší podíl městského obyvatelstva, který je v kraji průměrně 64,3 %, tedy je pod průměrem České republiky (70 %). Přesto se v bývalých okresních městech soustřeďuje více než třetina obyvatelstva.

Graf 6: Vývoj počtu hrubé míry emigrace a imigrace v Jihočeském kraji 1993 – 2010

Zdroj: vlastní zpracování z dat: *Dlouhodobý vývoj Jihočeského kraje v letech 1995-2010*, ČSÚ, Praha 2011

V současné době dochází k stabilizaci počtu obyvatelstva a stále probíhající suburbanizaci. Počet přistěhovaných i vystěhovaných do roku 2000 mírně klesal. Poté počty imigrantů začínají stoupat až do roku 2008, kdy se ekonomická krize projevila snížením migrační mobility obyvatel (graf 6). „Mírný nárůst hodnot počtu migrantů zaznamenaný po roce 2001 souvisí s již zmíněnou legislativní změnou týkající se definice

zahraničního migranta, díky které je do migrace započítáváno i vnitřní stěhování cizinců s dlouhodobým pobytem“ (Čekal, 2006). Celkově však je Jihočeský kraj migračně ziskovým (graf 5). Intenzita imigrace kraje převyšuje emigraci v celém sledovaném období od roku 1993 až do současnosti.

Český statistický úřad (dále už jen ČSÚ) se snažil o vytvoření určité projekce obyvatelstva České republiky do roku 2030 a 2050 bohužel bez možnosti zahrnutí přistěhovaných a vystěhovaných. „Migrace je nejobtížněji prognózovatelnou složkou populačního vývoje. Vzhledem k jejím silným vnějším podmíněnostem, kterými jsou zejména legislativní opatření upravující vstup a pobyt cizinců na našem území a situace v potenciálních zdrojových zemích, je budoucí úroveň mezinárodní migrace jen velmi těžko předvídatelná. Přesto se lze z dosavadního vývoje migrace a členství ČR v Evropské unii domnívat, že Česká republika zůstane imigrační zemí, tedy že se bude do ČR více lidí přistěhovávat než vystěhovávat“ (ČSÚ, 2004). Pokud bychom se zaměřili na prognózu vnitřní migrace v regionálním pohledu, také o ni se Český statistický úřad nepokouší, a to z důvodu, kdy nelze migraci odhadnout z jejích minulých trendů. Podle ČSÚ (2004) další vývoj vnitřní migrace závisí zejména na celkové hospodářské situaci (pracovní příležitosti, bytová výstavba) a tím atraktivnosti regionů, proto je prakticky nepředvídatelný.

3.2 Charakter migrace ORP České Budějovice od 90. let 20. stol.

3.2.1 Bilance migrace

Mezi lety 1992 a 2009 se přes hranice ORP České Budějovice přesunulo 51 930 obyvatel. Průměrně se tak ročně přistěhovalo nebo vystěhovalo 2 885 lidí. Na počátku sledovaného období migrační objem přesahoval 3 tisíce (22,7 ‰) migrantů následně však s klesající imigrací a emigrací začíná i objem klesat až na minimum v roce 1996 s hodnotou 2 310 (15,7 ‰) obyvatel. Od tohoto roku vývoj migračního objemu osciloval a dosahoval krátkodobých zvýšení a snížení, z grafu 7 je patrná výrazná změna v letech 1997, 2002, 2005 a 2008.

Tabulka 4: Objem migrace v ORP České Budějovice v letech 1992 – 2009

Rok	Přistěhovalí			HMI (v ‰)	Vystěhovalí			HME (v ‰)	Migrač. objem	HMMO (v ‰)	Migrační saldo	HMMS (v ‰)
	ženy	muži	celkem		ženy	muži	celkem					
1992	978	830	1808	12,4	796	713	1509	10,3	3317	22,70	299	2,05
1993	876	831	1707	11,6	675	653	1328	9,0	3035	20,67	379	2,58
1994	767	686	1453	9,9	567	608	1175	8,0	2628	17,85	278	1,89
1995	731	646	1377	9,3	588	584	1172	8,0	2549	17,30	205	1,39
1996	658	562	1220	8,3	566	524	1090	7,4	2310	15,68	130	0,88
1997	725	689	1414	9,6	607	580	1187	8,0	2601	17,62	227	1,54
1998	710	614	1324	9,0	572	499	1071	7,2	2395	16,21	253	1,71
1999	732	608	1340	9,1	561	558	1119	7,6	2459	16,63	221	1,49
2000	689	591	1280	8,6	614	528	1142	7,7	2422	16,36	138	0,93
2001	790	684	1474	10,0	654	620	1274	8,6	2748	18,61	200	1,35
2002	740	711	1451	9,8	766	816	1582	10,7	3033	20,52	-131	-0,89
2003	769	667	1436	9,7	705	697	1402	9,5	2838	19,17	34	0,23
2004	854	698	1552	10,5	615	644	1259	8,5	2811	18,96	293	1,98
2005	863	702	1565	10,5	758	706	1464	9,8	3029	20,28	101	0,68
2006	956	862	1818	12,1	736	692	1428	9,5	3246	21,57	390	2,59
2007	1092	912	2004	13,2	728	731	1459	9,6	3463	22,76	545	3,58
2008	1154	967	2121	13,8	744	797	1541	10,1	3662	23,89	580	3,78
2009	1056	955	2011	13,0	653	720	1373	8,9	3384	21,93	638	4,13

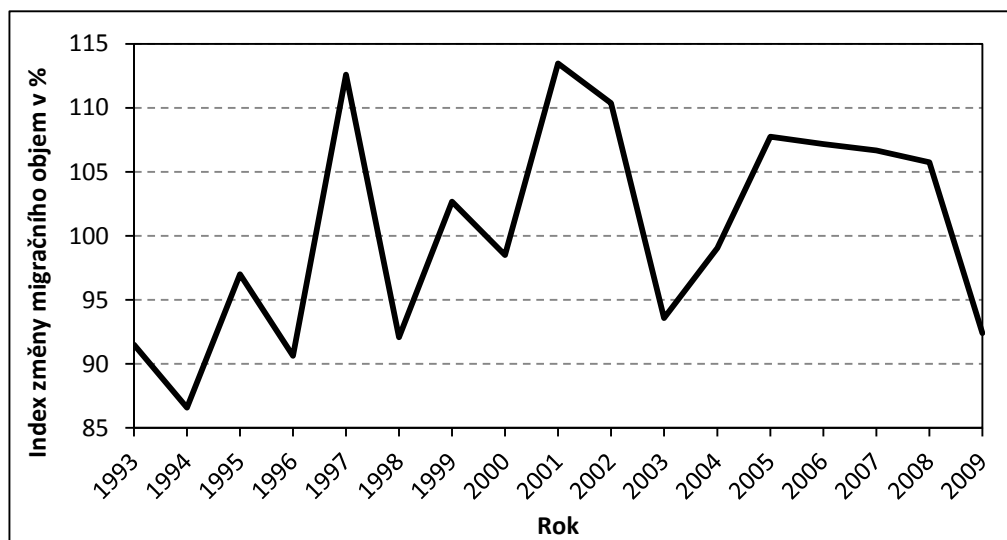
6-leté intervaly	Přistěhovalí			Vystěhovalí			Celkem		
	ženy	muži	celkem	ženy	muži	celkem	ženy	muži	celkem
Objem 1992-1997	4735	4244	8979	3799	3662	7461	8534	7906	16440
roční průměr	789,2	707,3	1496,5	633,2	610,3	1243,5	1422,3	1317,7	2740,0
Objem 1998-2003	4430	3875	8305	3872	3718	7590	8302	7593	15895
roční průměr	738,3	645,8	1384,2	645,3	619,7	1265,0	1383,7	1265,5	2649,2
Objem 2004-2009	5975	5096	11071	4234	4290	8524	10209	9386	19595
roční průměr	995,8	849,3	1845,2	705,7	715,0	1420,7	1701,5	1564,3	3265,8

Zdroj: data ČSÚ, vlastní výpočty

Poznámka: HMI-hrubá míra imigrace, HME-hrubá míra emigrace, HMMO-hrubá míra migračního objemu, HMMS-hrubá míra migračního salda

Tento proud byl doplněn i výraznou emigrací do okresu Český Krumlov. Výrazný nárůst byl dosažen také v roce 2002, kdy se zásadně zvýšil počet vystěhovaných z ORP České Budějovice. Současně byla překročena hodnota 20 ‰ hrubého migračního objemu. Ukazatel se do této doby držel od roku 1994 pod touto pomyslnou hranicí (tabulka 4). Po následném mírném poklesu se migrační objem dále zvyšoval výrazněji od roku 2005 až na maximum v roce 2008, kdy dosahoval 23,9 ‰ (3 662 osob). Na konci sledovaného období však začíná znovu mírně klesat, což může být způsobeno špatnou ekonomickou situací. Trend poklesu migrační mobility byl zaznamenán v celém Jihočeském kraji i České republice.

Graf 7: Vývoje meziročního indexu změny migračního objemu v ORP České Budějovice mezi lety 1992 a 2009

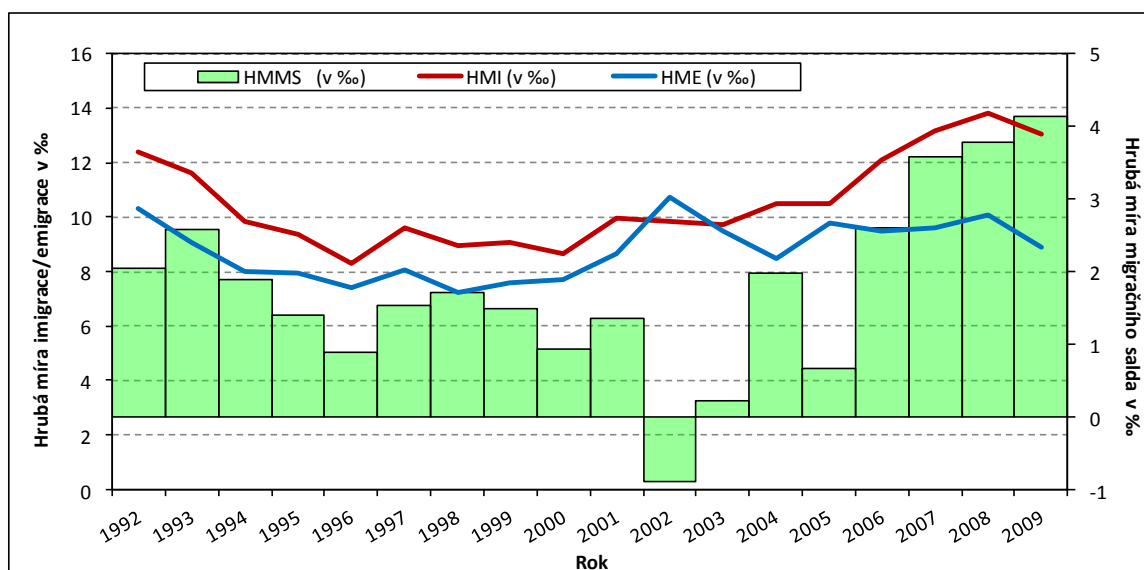

Zdroj: vlastní zpracování z dat ČSÚ, vlastní výpočty

Za sledové období došlo k jediné migrační ztrátě regionu a to v již zmiňovaném roce 2002, kdy počet vystěhovaných výjimečně přesáhl počet přistěhovaných. Z toho vyplývá záporná hodnota hrubého migračního salda, která činila -0,89 (-131 obyvatel), což je patrné z grafu 8. Tento úbytek může být způsoben zvyšující se atraktivitou hlavního města Prahy, kam se migrační tok v porovnání s rokem předešlým prakticky zdvojnásobil. Došlo také k výraznému nárůstu přistěhovaných v rámci Jihočeského kraje, což může být způsobeno prohlubující se suburbanizací a spolu s růstem individuální dopravy rozvojem denní dojížděky. Zvyšuje se tak atraktivnost regionů Český Krumlov a výjimečně i okresu Prachatice. Podle Čekala (2009) se zvyšovala také přitažlivost sousedního ORP Trhové Sviny, který láká kvalitním životním prostředím a relativně dobrou dostupností Českých Budějovic. V hodnocení bilance migrace je patrná ziskovost území ORP České Budějovice. Mezi lety 1992 a 2009 se do sledovaného území přistěhovalo přes 28 tisíc

obyvatel, naopak vystěhovaných bylo pouze 23 tisíc. Průměrná roční hodnota hrubé míry imigrace se pohybovala nad 10,5 ‰ (1 575 imigrantů) v porovnání s emigrací, kde se průměr pohyboval pouze kolem 8,8 ‰ (1 309 emigrantů). Vývoj počtu přistěhovaných a vystěhovaných logicky kopíruje vývoj migračního objemu, který na počátku sledovaného období začal klesat k minimu mezi lety 1996 až 1998 a následně narůstá až do roku 2008 (graf 8). Nejvíce přistěhovaných bylo zaznamenáno právě v roce 2008 (2 121 osob). V tomto roce byl patrný i velmi vysoký počet vystěhovaných, přesto maximum připadá již na zmiňovaný rok 2002 (1 582 osob).

Graf 8: Vývoj hrubé míry emigrace, imigrace a migračního salda ORP České Budějovice v období 1992 – 2009

Zdroj: vlastní zpracování z dat ČSÚ, vlastní výpočty

Poznámka: HMMS-hrubá míra migračního salda, HMI-hrubá míra imigrace, HME-hrubá míra emigrace

Podíl na stěhování mají více žen než muži. A to z důvodu, většího procentuálního zastoupení žen, které nejsou tolik vázány na bydliště a jsou ochotny se stěhovat se za zaměstnáním, nebo následovat rodinného příslušníka. V rámci imigrace pak jsou rozdíly mezi pohlavími v počtu stěhujících větší než u emigrace, kde jsou hodnoty vyrovnanější. V prvních 9 letech sledovaného období, tedy do roku 2000 činily průměrné roční hodnoty přistěhovaných u žen 762,9 naopak u mužů 673 případů. U období pozdějšího do roku 2009 se průměrné hodnoty zvýšily až na 919,3 u žen a 795,3 u mužů. V rámci vystěhovaných došlo v posledních letech sledovaného období k nárůstu počtu migrujících mužů, což mohlo být způsobeno špatnou situací na trhu práce. Z toho vyplývá větší ochota stěhovat se za zaměstnáním projevující se zejména u mužů. Přesto se u nich průměrné hodnoty pohybují jen nevýrazně nad průměrem žen (706,6 ženy, 713,7 muži).

3.2.2 Migrační toky

Při řešení migračních toků byla analyzována migrace přes hranice ORP České Budějovice do i z jednotlivých krajů České republiky. Jihočeský kraj byl následně blíže zkoumán i z hlediska konkrétních okresů. Pro doplnění byla migrace zjišťována i na úrovni sousedních ORP (Týn nad Vltavou, Trhové Sviny) v okrese České Budějovice. Nejsilnější migrační proud je ve vztahu k Jihočeskému kraji, který se podílel až 60,53 % (31 433 osob) na počtu všech migrantů v ORP České Budějovice (51 930 osob). Druhé největší procentuální zastoupení připadá na migraci směřovanou mezi ORP České Budějovice a hlavní město Prahu. Objem migrace mezi ORP České Budějovice a Prahou tvořil až 10,6 % (5 507 osob) z celkového objemu migrace ORP České Budějovice. Mezi další kraje s výraznějším podílem na objemu stěhování patří kraj Středočeský (5,24 % - 2 721 osob), který je obecně ziskový díky emigračnímu proudu z Prahy do jejího širokého zázemí, které tvoří právě obce Středočeského kraje. Zbývající kraje České republiky se podílejí na objemu migrace ORP České Budějovice 1 až 3 % (tabulka 5).

Tabulka 5: Procentuální zastoupení emigrace a emigrace v krajích ČR 1992 – 2009

	Imigrace	%	Emigrace	%	MO	%	MS	%
Hl. m. Praha	2 480	8,7	3 027	12,8	5 507	10,6	-547	-11,4
Středočeský	1 386	4,9	1 335	5,7	2 721	5,2	51	1,1
Jihočeský	16 928	59,7	14 505	61,5	31 433	60,5	2 423	50,7
Plzeňský	1 115	3,9	818	3,5	1 933	3,7	297	6,2
Karlovarský	646	2,3	278	1,2	924	1,8	368	7,7
Ústecký	1 095	3,9	639	2,7	1 734	3,3	456	9,5
Liberecký	360	1,3	257	1,1	617	1,2	103	2,2
Královéhradecký	355	1,3	273	1,2	628	1,2	82	1,7
Pardubický	371	1,3	262	1,1	633	1,2	109	2,3
Vysočina	1 348	4,8	691	2,9	2 039	3,9	657	13,7
Jihomoravský	906	3,2	709	3,0	1 615	3,1	197	4,1
Olomoucký	313	1,1	257	1,1	570	1,1	56	1,2
Zlínský	329	1,2	189	0,8	518	1,0	140	2,9
Moravskoslezský	723	2,5	335	1,4	1 058	2,0	388	8,1
Celkem	28 355	100,0	23 575	100,0	51 930	100,0	4 780	100,0
České Budějovice*	3 462	20,5	4 478	30,9	7 940	25,3	-1 016	-41,9
Český Krumlov	4 837	28,6	4 013	27,7	8 850	28,2	824	34,0
Jindřichův Hradec	2 728	16,1	1 959	13,5	4 687	14,9	769	31,7
Písek	1 094	6,5	705	4,9	1 799	5,7	389	16,1
Prachatice	1 780	10,5	1 261	8,7	3 041	9,7	519	21,4
Strakonice	1 361	8,0	869	6,0	2 230	7,1	492	20,3
Tábor	1 666	9,8	1 220	8,4	2 886	9,2	446	18,4

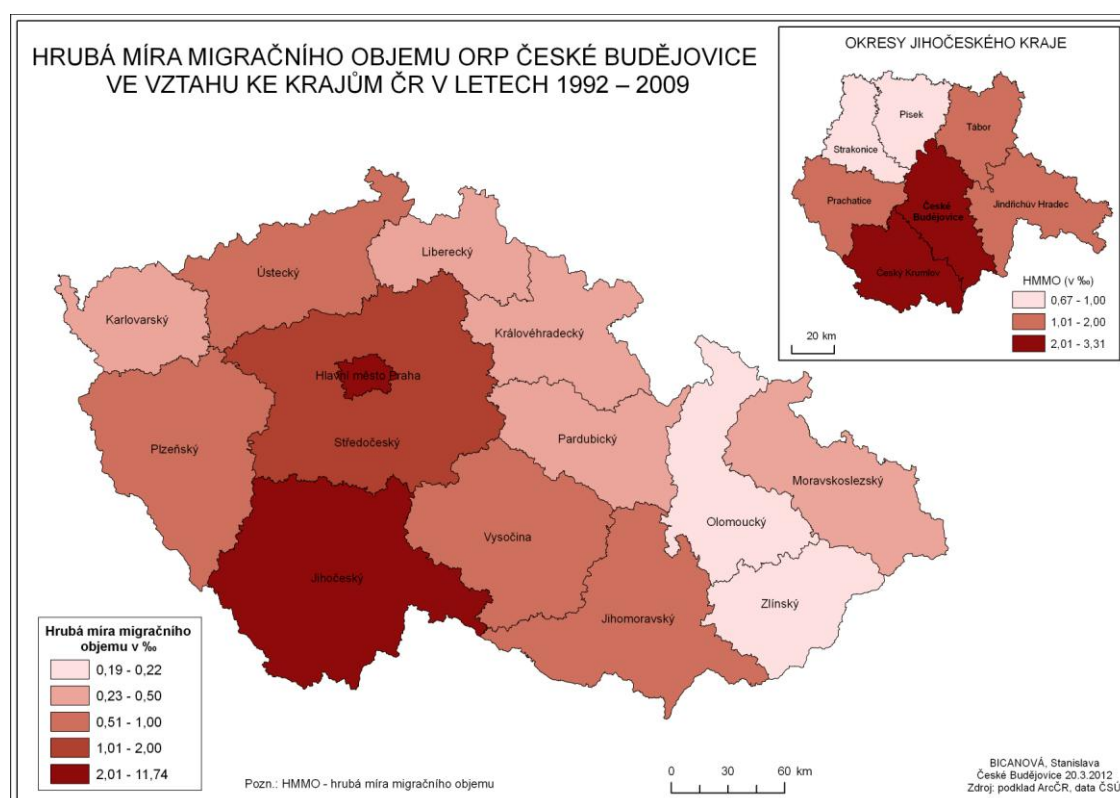
Zdroj: data ČSÚ, vlastní výpočty

Poznámky: *bez vnitřní migrace ORP České Budějovice, MO-migrační objem, MS-migrační saldo

Další skupinu představuje kraj Zlínský a Olomoucký, u kterých je podíl na počtu migrantů relativně nízký, představuje pouhé 1 a 1,1 procento (518 a 570 osob).

Způsobeno to může být neatraktivností těchto krajů vyplývající z jejich velké vzdálenosti, odlehlosti vzhledem k ORP České Budějovice. Potvrzuje to také trend stěhování spíše na kratší vzdálenosti (mapa 2). Při zaměření na Jihočeský kraj, kde byl objem největší, bylo zjištěno, že hlavní migrační tok probíhá mezi ORP České Budějovice a okresem Český Krumlov (8 850 osob). Na druhém místě se poté nachází samotný okres České Budějovice (7 940 osob) bez zohlednění vnitřní migrace sledovaného ORP, která je jeho součástí. Opakem je minimální objem ve směru okresu Písek. V porovnání zbylých ORP v okrese České Budějovice jsou silnější vazby na ORP Trhové Sviny (5 085 osob) než na ORP Týn nad Vltavou (2 855 osob), a to z důvodů větší blízkosti regionálního centra České Budějovice hranicím ORP Trhové Sviny, za kterou se rozrůstá suburbánní zázemí.

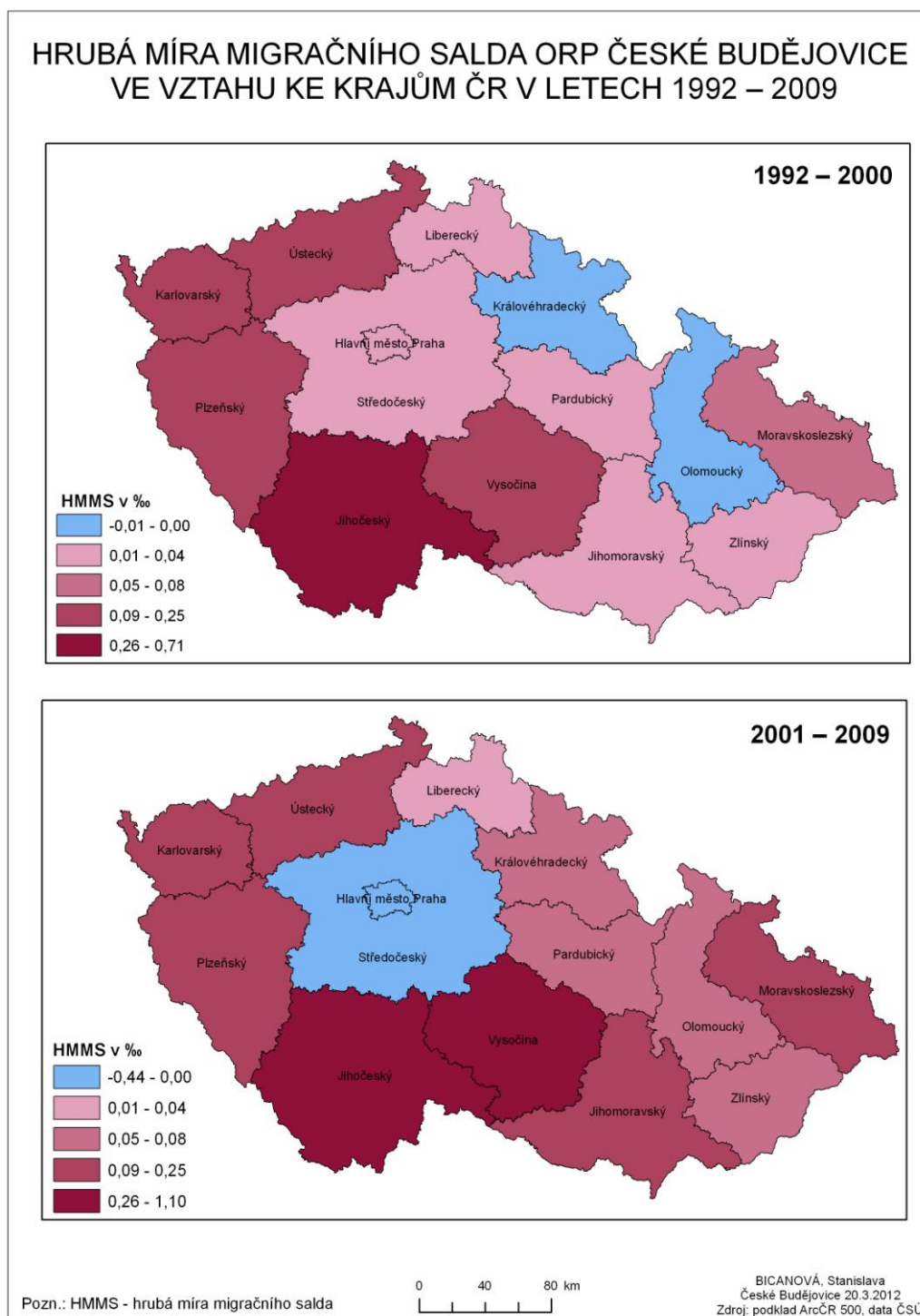
Mapa 2:

Migrační saldo se během sledovaného období měnilo. Největší výkyvy vykazuje tok mezi hlavním městem Praha a ORP České Budějovice, kdy Praha byla do roku 2001 regionem spíše ztrátovým (stěhovalo se víc migrantů z Prahy do ORP České Budějovice). V následném období se tento tok však otočil a Praha se stává ziskovou (z ORP České Budějovice se vystěhovalo víc obyvatel než přistěhovalo z Prahy do ORP). Což je patrné i z ukazatele hrubé míry migračního salda které do roku 2000 bylo kladné (0,03 ‰). Opakem je poté období mezi roky 2001 a 2009, kdy se stává výrazně záporným

(-0,44 ‰ = -589 osob). Dalším ziskovým krajem ve vztahu k ORP České Budějovice byl do roku 2000 kraj Královéhradecký, odkud se průměrně přistěhuje 15,3 a vystěhuje na jeho území 16,7 osob ročně. Ve stejném období je ziskovým i kraj Olomoucký, kde je rozdíl v průměrných ročních hodnotách přistěhovalých (12,9) a vystěhovalých (14,8) výraznější. V druhé polovině sledovaného období tedy do roku 2009 však největší pozorovaný zisk vykazuje již zmiňovaná Praha a dále ještě kraj Středočeský (mapa 3).

Mapa 3:

Do ORP České Budějovice se z Prahy průměrně ročně přistěhovalo za tento 9-letý interval 133,1 osob, naopak vystěhovalých jich bylo více než 198 osob. Tato významná ztráta pro sledované ORP je způsobená ekonomicky motivovanou migrací a atraktivností Prahy, která nabízí nejnižší nezaměstnanost v České republice.

Migračně ztrátovými jsou naopak kraj Jihočeský, Vysočina, Ústecký a Moravskoslezský. Motivací stěhování i v tomto případě může být vysoká nezaměstnanost v regionech kraje Vysočina a kraje Ústeckého. U severních Čech a kraje Moravskoslezského může důležitou roli hrát i průmyslová historie území spojená s těžkým průmyslem a následným rušením dolů a na ně navazujících firem. Z regionů zničených průmyslem v kombinaci se špatným životním prostředím v oblasti se obyvatelstvo vystěhovává z ekologicky motivovaných důvodů už od konce industrializace v 80. letech.

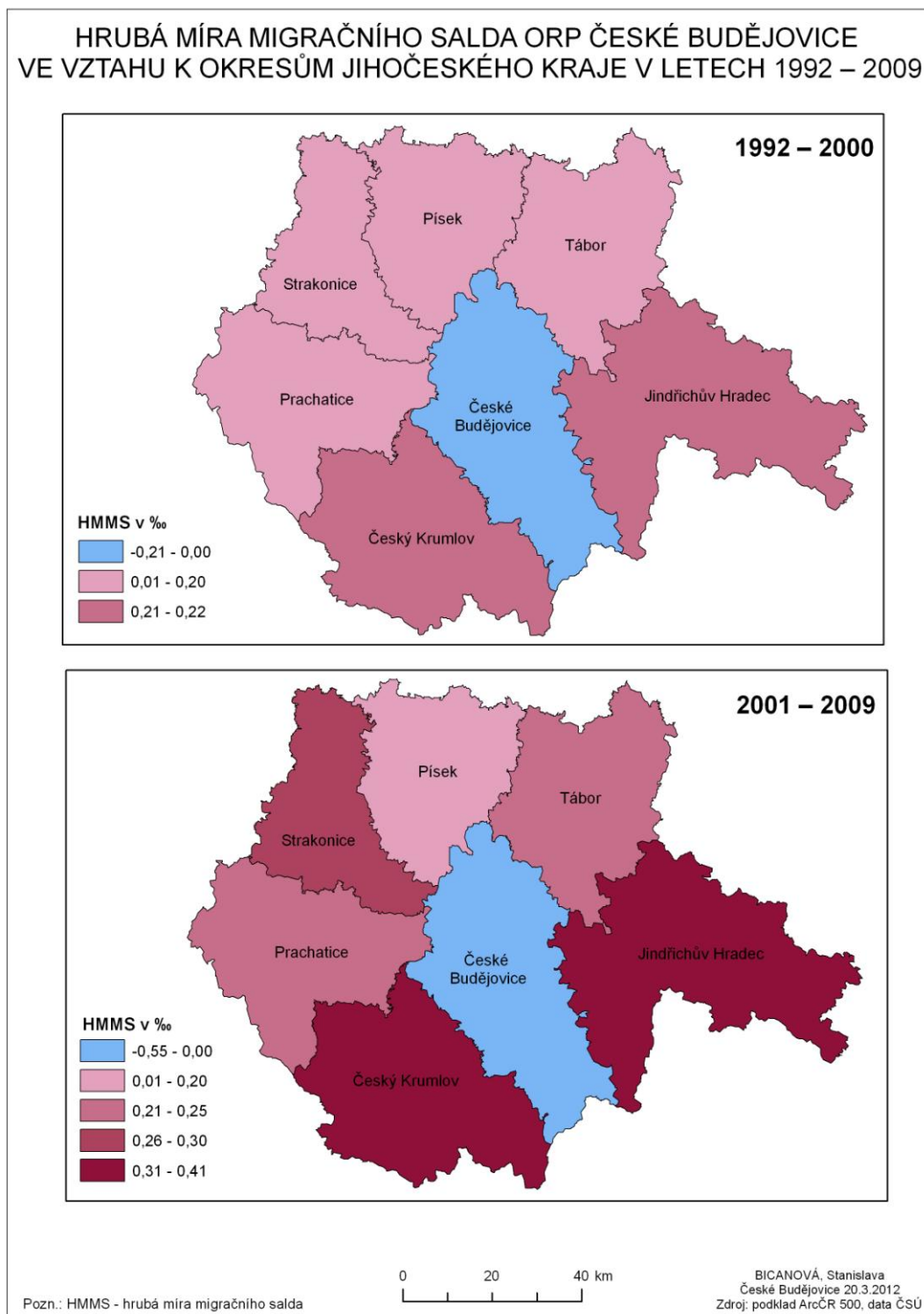
Z hlediska okresů Jihočeského kraje jsou za sledované období všechny okresy ztrátové až na okres České Budějovice se zbývajících ORP, kde se výrazněji projevuje blízkost regionálního centra a jeho zázemí s dobrou dopravní dostupností jádrové oblasti.

Vývoj jednotlivých toků se během let měnil jak u přistěhovalých tak u vystěhovalých. Hlavním regionem z kterého obyvatelstvo imigrovalo do ORP České Budějovice, byl již zmiňovaný kraj Jihočeský. V roce 1992 se z Jihočeského kraje do ORP přistěhovalo přes tisíc obyvatel. Dále se tato hodnota snižovala na minimum v roce 2000 (730 osob) a následně zase narůstala až na maximum v roce 2008 (1 300 osob). Počet vystěhovalých se pohybuje pod tisícovou hranicí emigrujících. Vykazuje stejný početní vývoj kopírující obecné trendy, které jsou patrné nejen ve sledovaném ORP, ale i v celé České republice. Výrazně se měnila intenzita imigrace z okresu Český Krumlov, která z počátku období byla na hodnotě 252 imigrantů. Následně pouze mírně klesla a pak prakticky od roku 1997 stoupala až na konečný dvojnásobek počátečních hodnot (451 osob). Tento výrazný nárůst je patrný v mapě 4, kde je vidět hrubá míra migračního salda, která se v období 1992 – 2000 pohybovala na hodnotě 0,2 ‰. V této části sledovaného období pak nejvyšší hrubou míru migračního salda vykazoval okres Jindřichův Hradec (0,22 ‰). V období 2000 – 2009 pak je patrný nárůst u okresu Český Krumlov až na hodnotu 0,41 ‰, který tak v tomto případě předběhl původně nejvíce ztrátový okres Jindřichův Hradec (0,35 ‰).

Při zaostření na úroveň ztrátových a ziskových obcí ORP Českých Budějovice z migrace přes hranice ORP byl zjištěn nejvyšší počet přistěhovalých (19 233 osob) a zároveň vystěhovalých (16 710) do regionálního střediska České Budějovice. Migrační saldo centra bylo téměř po celou dobu sledovaného období kladné až na etapu mezi lety 2000 a 2003, kdy se saldo přehouplo do hodnot záporných. Největší úbytek nastal v roce 2002 s hrubou mírou migračního salda -1,76 ‰ (-169 obyvatel), kdy byl zaznamenán i největší nárůst vystěhovalců za hranice ORP. Maximální přírůstek za sledované

období byl zaznamenán v roce 2009 a to 3,84 ‰ (364 obyvatel). Průměrný roční počet imigrantů se změnil po porovnání dvou devítiletých intervalů. Do roku 2000 byl průměrný roční počet přistěhovalých 992,2 obyvatel, v následném období se zvýšil až na 1 144. Co se týče emigrace, průměrná roční hodnota se v první etapě dostala na hodnotu 849 obyvatel a v druhé vzrostla na počet 1 007,7 osob.

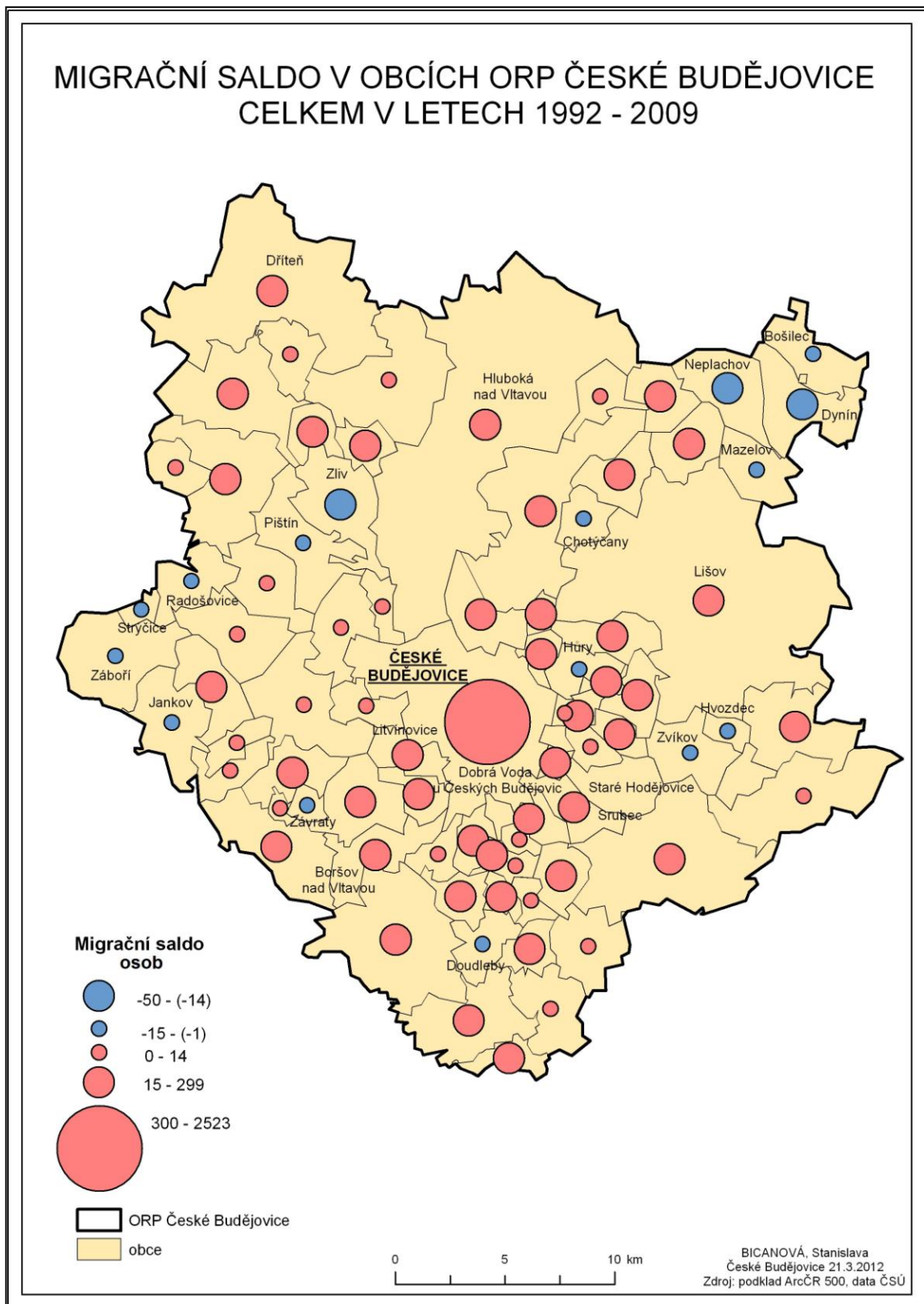
Mapa 4

Další významně ziskové obce se nachází zejména v zázemí, podél významných dopravních tahů nebo se jedná o další města nacházející se v ORP České Budějovice. Za celé období byla druhou největší ziskovou obcí Dobrá voda u Českých Budějovic, která se nachází přibližně 4 km od centra Českých Budějovic a probíhá zde rozsáhlá bytová výstavba, která je ale částečně omezena z hlediska plánovaného koridoru dálnice D3. Ročně se za období 1992 - 2009 do obce přestěhovalo v průměru 29 obyvatel a vystěhovalo 12. Vývoj migračního salda během sledovaného období byl prakticky vyrovnaný a nebyly zaznamenány výraznější zisky nebo ztráty. Větší počet případů přistěhování než vystěhování se také objevil u obcí Boršov nad Vltavou, Litvínovice a Srubec. První dvě obce se nachází na významném dopravním tahu na Český Krumlov a hraniční přechod s Rakouskem Dolní Dvořiště. Zároveň i zde má vliv i blízkost zázemí Českých Budějovic. Mezi zisková města dále patří Hluboká nad Vltavou a Lišov.

Naopak nejvíce ztrátovou v celém období mezi lety 1992 až 2009 je obec Neplachov s migračním saldem -49 obyvatel, přestože tudy prochází významný silniční i železniční tah. Důležitější roli zde hraje zřejmě situovanost obce v periferní části ORP České Budějovice. V ročním průměru za sledované období se do obce přistěhovalo 1,6 osob a vystěhovalo 4,3 osob. Mezi obce z výraznější ztrátou patří například Dynín, Jankov, Mazelov nebo Radošovice (mapa 5). Jedná se o malé obce do 400 obyvatel, které se nachází až u hranic ORP a proto pro ně blízkost centra Českých Budějovic není tolik atraktivní jako blízkost středisek, které se nachází za hranicemi jako například Veselý nad Lužnicí a Jindřichův Hradec, nebo na západě od Českých Budějovic město Prachatice. Velmi ztrátovým je i město Zliv, odkud se lidé vystěhovávají nejen přes hranice ale i uvnitř ORP České Budějovice.

Mapa 5:

3.2.3 Strukturní charakteristiky migrantů

3.2.3.1 Věková struktura migrantů

Migrace ovlivňuje věkové složení obyvatel nejen u oblastí ziskových ale i ztrátových. Je jedním z aspektů, které mohou působit nejen na stárnutí obyvatel v některých venkovských regionech, ale hlavně na pohyb lidského kapitálu tj. na celkovou bilanci počtu obyvatel. Během období 1992 až 2009 se do ORP České Budějovice přistěhovalo 5 167 osob ve věkové kategorii předproduktivních tedy 0-14 let. Průměrně ročně tak přichází do ORP přes 287 dětí, které se s největší pravděpodobností přestěhovávají se svými rodiči. Procentuálně se podílejí 18,2 % na celkovém počtu imigrantů. V této věkové kategorii je sledové ORP ziskové, v souvislosti s nižším počtem vystěhovalých a to 4 610 dětí. Každý rok se tak v průměru vystěhuje pouze 256 dětí, na celkovém počtu vystěhovalých se však podílí tato věková kategorie výrazněji (19,6 %).

Nejdůležitější věkovou skupinou, která je nositelem lidského kapitálu je skupina produktivních migrantů a tedy migranti ve věku 15 až 65 let. Za celé sledované období se v této věkové skupině přistěhovalo 21 213 osob, čímž se na celkovém objemu imigrantů podílí průměrně 74,8 % a průměrný roční zisk ORP České Budějovice je tak 1 178 osob. I v této kategorii je ORP ziskové, z čehož vyplývá příliv pracující síly, kterou láká regionální centrum nabízející pracovní příležitosti. Počet vystěhovalých je tak nižší (17 463) a procentuálně se podílí na ztrátě obyvatel pouze 74,1 %. Ve složce postproduktivních však migrace výrazně klesá z důvodů nižší mobility ve vyšším věku a větší vázanosti na bydliště. Jako v obou předešlých věkových kategoriích je i zde ORP České Budějovice ziskové z možného důvodu všeobecné atraktivnosti regionu, lepší dostupnosti zdravotní péče a blízkosti nemocnice nacházející se ve městě České Budějovice. Počet přistěhovalých ve věku 65 a více se tak pohybuje průměrně ročně okolo 109 a u vystěhovalých okolo 83 osob. Přestože dochází v ORP ke stárnutí obyvatelstva tedy většího procentuálního zastoupení postproduktivní než předproduktivní složky populace, na migraci se tato složka podílí pouze 7 % u imigrantů a 6,4 % u emigrantů.

Co se týče vývoje procentuálního zastoupení jednotlivých věkových složek v průběhu sledovaného období na počátku období se u přistěhovalých dětská složka podílela 20 %, produktivní 71,7 % a postproduktivní 8,3 %. Podíl dětské složky spolu s postproduktivní se však začíná zmenšovat na úkor kategorie produktivních migrantů. Ke konci období mezi lety 2007 a 2009 začíná mírně stoupat kategorie ve věku 0-14-letí a stále stoupá produktivní složka až na 77,2 % dále na úkor 65 a víceletých migrantů. Nárůst dětské složky může být přičítán zvyšující se porodnosti, kdy graduje reprodukce silných ročníků ze 70. let. V rámci vystěhovalých se vývoj projevuje trochu jinak. Počátek

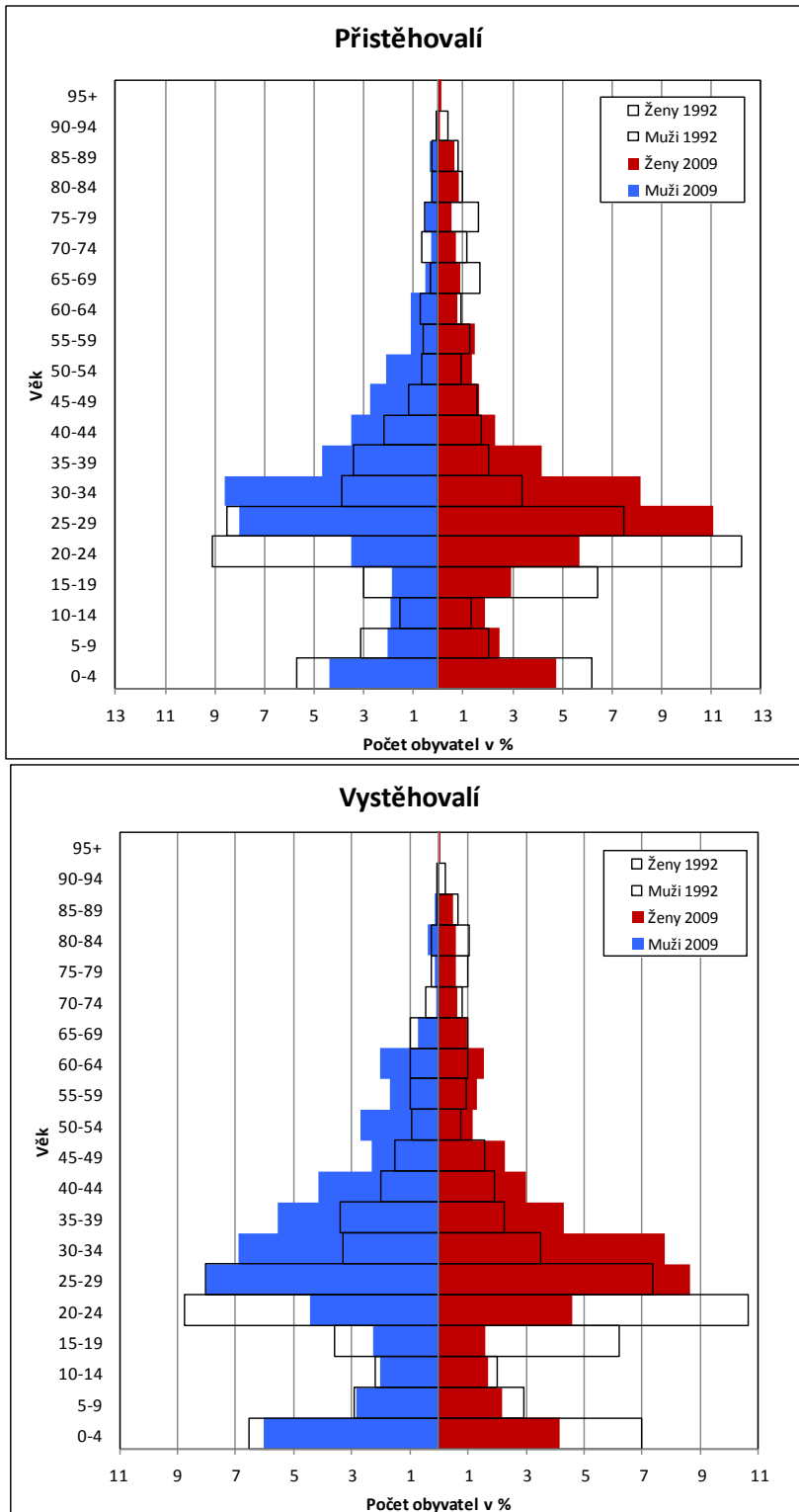
období je typický zastoupením dětské složky na úrovni 22 %, produktivní 71,7 % a postproduktivní 6,3. V průběhu let dochází ke zvyšování podílů postproduktivní složky a složky produktivní na úkor vystěhovalých ve věku 0-14. Po roce 2000 pak dochází i ke snižování zastoupení 65 a víceletých ve prospěch produktivních emigrantů. Hodnoty ke konci sledovaného jsou poté u vystěhovalých období jako u přistěhovalých.

Při porovnání věkových struktur migrantů podle pohlaví a věku, byly zjištěny výrazné změny v zastoupení jednotlivých pětiletých věkových skupin v roce 1992 a 2009, tedy v osmnáctiletém odstupu. Výrazná změna byla pozorována v posunutí maximálních početních hodnot u obou pohlaví do pozdějšího věku a to jak u emigrantů, tak i u imigrantů (graf 9). Jak už bylo z popsání procentuálního zastoupení patrné a je vidět i u porovnání věkových pyramid, dochází také v obou případech ke snižování počtu migrantů ve vyšším věku a výraznému úbytku stěhujících se dětí v nejnižším věku. Z porovnání obou pyramid v několikaletém rozestupu je patrná i určitá rovnoměrnější rozloženost počtu mezi věkovými skupinami v produktivním věku u roku 2009, kde nejsou patrné výraznější skoky mezi početním zastoupením, jak je to vidět v roce 1992.

V rámci přistěhovalých byly maximální hodnoty v roce 1992 zaznamenány ve věkové skupině 20-24-letých a to u obou pohlaví, přesto výrazněji u žen. Počet imigrujících žen dosahoval počtu 221 a mužů 165. S těmito absolutními hodnotami se pak věkový interval podílel 20 % na celkovém počtu imigrantů. Jedná se o věkovou skupinu, která opouští bydliště a migruje z rodinných důvodů, opouští své rodiče, osamostatňuje se, resp. zakládá rodinu novou. Do roku 2009 se však maximum posunulo do věkové skupiny 25-29 u žen (223 osob) a 30-34 u mužů (173 osob). Tento posun mohl být podmíněn zvyšováním průměrného věku žen při narození dítěte, kdy ženy chtějí studovat a právě v tomto věku dokončují vysoké školy nebo budují pracovní kariéru a rodiny zakládají v pozdějším věku. S tím souvisí i posun početně nejvíce zastoupené migrace motivované následováním rodinného příslušníka do vyššího věku. Stejně tak jsou na tom muži, u kterých se profesní realizace dostává do popředí a proto jejich početní maximum je posunuto ještě o jednu věkovou skupinu výše. U věkové pyramidy z roku 2009 dochází směrem k vyššímu věku k postupnému mírnému snižování imigrantů až do věku 60-64. Po tomto mezníku dochází k prudšímu poklesu starších ročníků. Opakem je přechod od maxima do vyššího věku v roce 1992, kdy rapidní pokles přistěhovalých přichází hned ve věkové skupině 30-34, kde počty klesají prakticky na třetinu a dále se snižují. Ve věkovém intervalu 65-69 až do věku 75-79 byl zaznamenán mírný nárůst žen, který může být připisován stěhování po úmrtí partnera, kdy muži umíraly častěji v nižším věku. Při zaměření na dětskou věkovou kategorii imigrantů je patrný pokles v roce 2009. Zejména se jedná o nejnižší skupiny 0-4 věku, což způsobila nižší porodnost oproti roku 1992. Porovnání věkových pyramid u vystěhovalých vykazují stejné trendy jako pyramida

přistěhovalých, jen s tím rozdílem, že maximální hodnoty v roce 2009 se v tomto případě zachovaly u mužů i žen ve stejném věkovém intervalu a to 25-29. Maximální absolutní hodnoty vystěhovalých tak činí v roce 2009 u žen 119 a u mužů 110, v roce 1992 to pak je 161 u žen a 132 u mužů.

Graf 9: Věková struktura migrantů ORP České Budějovice v letech 1992 a 2009

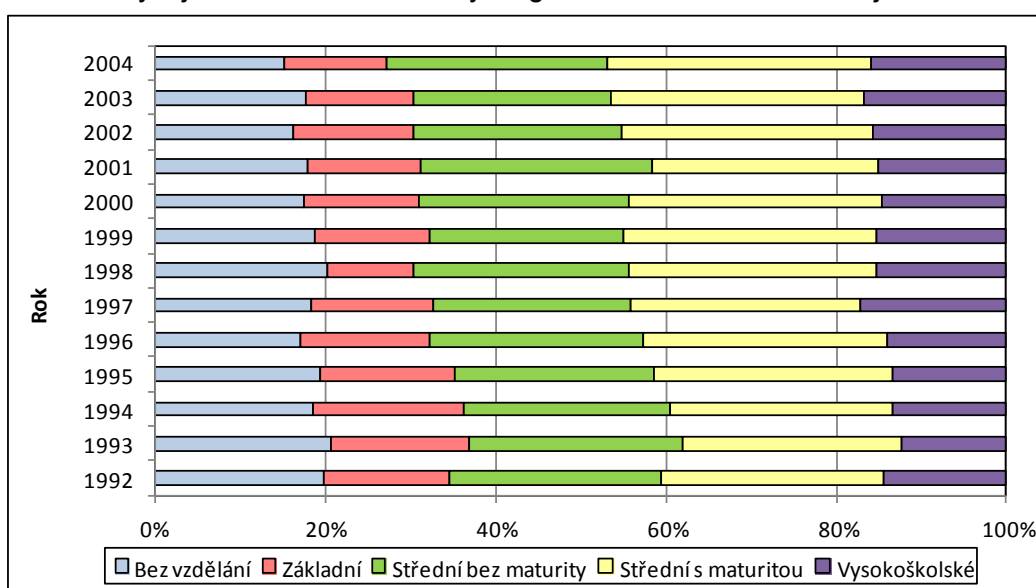

Zdroj: vlastní zpracování z dat ČSÚ

3.2.3.2. Vzdelanostní struktura migrantů

Změny ve vzdělanostní struktuře mohou být vyvolány nejen z důvodu obecné transformace systému a s ní spojenou celkovou obměnou potřeb a poptávky po vyšším vzdělání. Souvislost má i změna ve věkovém složení migrantů. U převažujících starších ročníků je zastoupeno spíše nižší vzdělání a není takové procento vysokoškoláků. U mladších migrantů pak je již vyžadováno vyšší vzdělání. S větším zastoupením složky dětské (0-14 let) pak početně přibývá kategorie bez vzdělání, do které jsou započítáváni. Struktura vzdělání u migrantů však také prakticky kopíruje nebo je minimálně přizpůsobena vzdělanostní struktuře původních obyvatel území ze kterého migranti přicházejí či odkud odcházejí. Vzdělání migrantů však bylo zjišťováno pouze do roku 2004, následně bylo z hlášení o stěhování vyjmuta. Migranti byli začleňováni do 5 různých kategorií dosaženého vzdělání a to bez vzdělání, základní, střední bez maturity, střední s maturitou a vysokoškolské. U kategorie bez vzdělání je důležité zmínit, že na zjištěné počty má vliv i porodnost a následné stěhování dětí, neboť jak už bylo řečeno jsou zde započítávány i děti do 15 let, které ještě vyšší vzdělání mít nemohou. Při komparaci jednotlivých let v sledovaném období byla u imigrantů zjištěna snižující tendence kategorie bez vzdělání. Souvisí s tím snižování narozených dětí, ale i poptávka po vyšším vzdělání, kterého se lidé snaží dosáhnout. Na počátku sledovaného období v roce 1992 hodnota činila 357 imigrantů bez vzdělání, což je zároveň maximální hodnota za sledované období a zároveň sem spadá 20 % veškerých imigrantů. Na konci sledovaného období, v roce 2004 už to bylo pouze 237 imigrantů s podílem 15 % na celkové imigraci (graf 10).

Graf 10: Vývoj vzdělanostní struktury imigrantů v ORP České Budějovice, 1992 – 2004

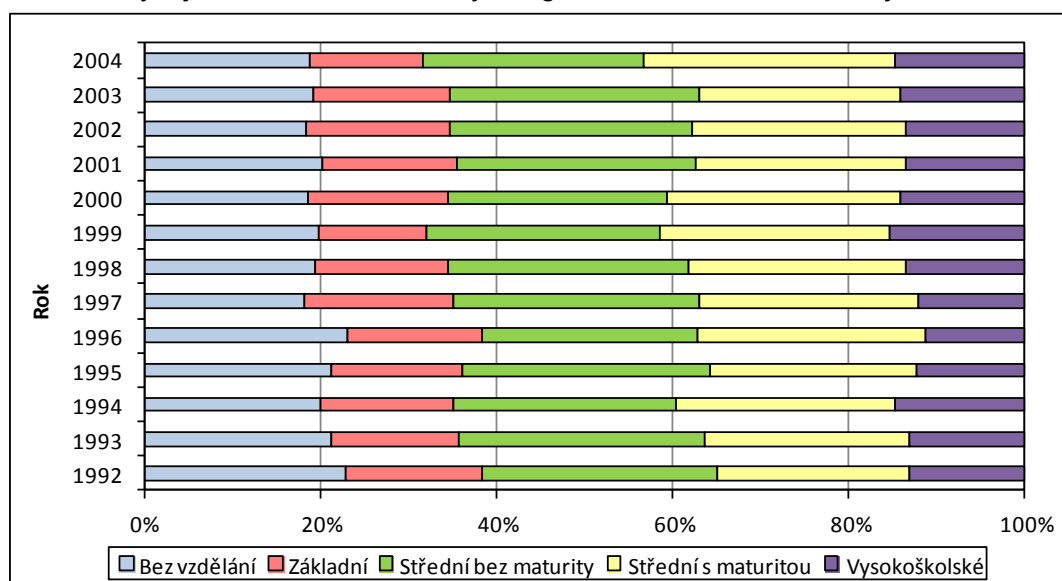

Zdroj: vlastní zpracování z dat ČSÚ, vlastní výpočty

Minima však kategorie v oblasti přistěhovalých dosáhla v roce 1997, kdy byl zaznamenán i velmi zřetelný pokles hodnot přirozeného přírůstku v České republice. Počet imigrantů se základním vzděláním měl obecně klesající tendenci a to z 15 % na počátku sledovaného období na konečný stav 12 %. Během vývoje docházelo k nevýznamným odchylkám. Obecný pokles však je připisován taktéž zvyšujícím se nárokům na výši vzdělání. Kategorie středoškolského vzdělání bez maturity si zachovává určitou vyrovnanost v průběhu sledování a to absolutně mezi 300-400 případy, procentuálně se pak podílí na celkové imigraci v průměru v celém sledovaném období 25 %. Obdobně je to u imigrace středoškoláků s maturitou, kde absolutní hodnoty jsou sice vyšší, ale početně zachovávají určitou vyrovnanost s mírným poklesem a následným nárůstem po roce 2001. Pokles absolutních hodnot však výrazněji souvisí s klesajícími hodnotami celkové imigrace. Podíl se ale zvyšuje a to zejména na úkor imigrantů s nižším vzděláním z 26 % v roce 1992 na 31 % v roce 2004. Celkově se pak přistěhovalí v této skupině podílejí na celkové imigraci největším dílem, což může být mimo jiné způsobeno stěhováním z důvodů přiblížení se vysoké škole – Jihočeské univerzitě v Českých Budějovicích. Stejně je tomu u kategorie vysokoškoláků, kde procentuální zastoupení stoupl z 14 % na 16 %.

Co se týče vývoje vzdělanostních kategorií u vystěhovalých obecné trendy jsou zde zachovány. Dochází k poklesu početního zastoupení emigrantů bez vzdělání a se základním vzděláním. Na počátku období si skupina bez vzdělání zachovává procentuální podíl na celkovém počtu emigrantů 23 % a se základním vzděláním 15 %. Na konci období už ale zaznamenávají pokles na 19 % a 13 % (graf 11).

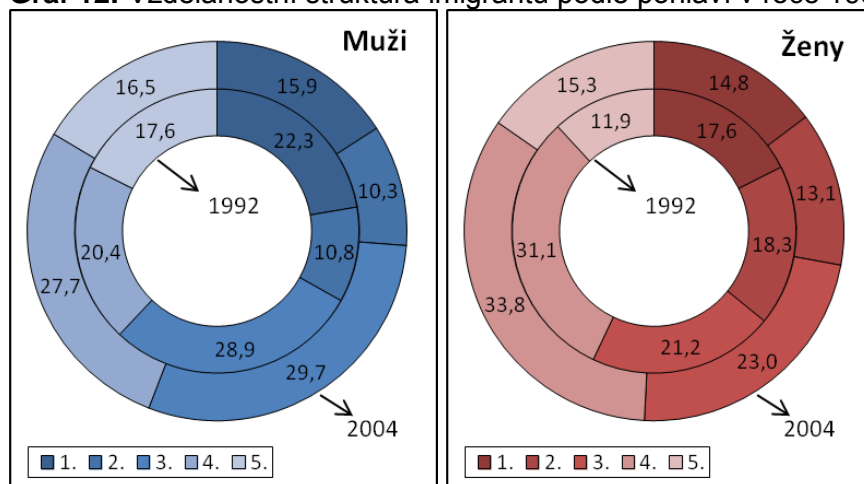
Graf 11: Vývoj vzdělanostní struktury emigrantů v ORP České Budějovice, 1992 – 2004

Zdroj: vlastní zpracování z dat ČSÚ, vlastní výpočty

Ve všech kategoriích byl zaznamenán výrazný nárůst absolutních hodnot v roce 2002, kdy došlo k výraznému navýšení celkové emigrace, která jedinkrát za sledované období přesáhla imigrace a ORP České Budějovice se tak stalo ztrátovým. V kategoriích středoškoláků bez a s maturitou byla oproti imigraci patrná změna. Maximální absolutní počet vystěhovalých byl v součtu celého období zaznamenán v kategorii středoškolského vzdělání bez maturity. Dále dochází ke zvyšování vysokoškolsky vzdělaných emigrantů, kde důležitou roli může hrát existence Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, a tedy lepší přístup k vysokoškolskému vzdělání pro obyvatele ORP České Budějovice.

Graf 12: Vzdělanostní struktura imigrantů podle pohlaví v roce 1992 a 2004 (v %)

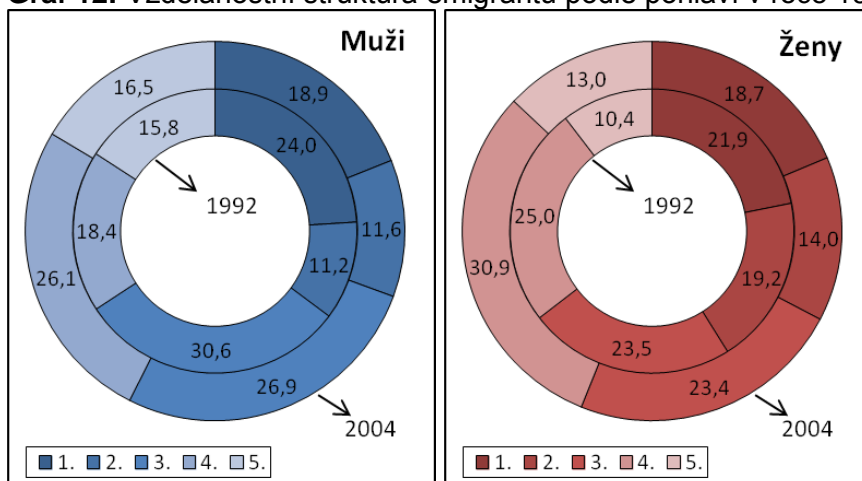
Zdroj: vlastní zpracování z dat ČSÚ

Poznámky: 1.bez vzdělání, 2. základní vzdělání, 3.střední bez maturity, 4. střední s maturitou, 5.vysokoškolské

Při porovnání změn v zastoupení pohlaví u jednotlivých druhů vzdělání byla mezi lety 1992 a 2004 zaznamenána určitá obměna trendů. V rámci přistěhovalých se jednalo u mužů o výraznou změnu zejména u skupiny bez vzdělání, kde procentuální zastoupení kleslo do roku 2004 až o 6,4 % (graf 12). U žen v této kategorii byl pokles výrazně nižší a to o pouhé 2,8 %. Dále pak postupně docházelo k poklesu podílu imigrantů se základním vzděláním a to u mužů z 10,8 % na 10,3 %, u žen naopak tento pokles byl výraznější a to z 18,3 % na 13,1 %. Obě tyto kategorie u obou pohlaví ztrácely zejména na úkor zvyšujících se počtů imigrantů v kategoriích středoškolsky vzdělaných. U mužů pak výrazně narostl podíl středních s maturitou, a to o 7,3 %, což byla největší zaznamenaná změna. Tento vývoj byl způsoben nejen poptávkou po zaměstnancích s vyšším vzděláním minimálně zakončeným maturitou, ale v době dřívější byl obecně u mužů větší zájem o střední odborná učiliště bez maturity. Tento trend muži vykazují dodnes, kdy právě v téhle kategorii v roce 2004 měli muži největší podíl (29,7 %). Naopak u žen došlo taktéž k nárůstu středoškolsky vzdělaných imigrantek a to jak s maturitou tak

i bez a to víceméně v obou případech o 2 % ale oproti mužům byl maximální podíl v roce 2004 zaznamenán u středoškolsky vzdělaných s maturitou. Patrnější a z hlediska statistik zajímavější je však nárůst kategorie vysokoškolsky vzdělaných přistěhovalých žen a to o 3,4 % do roku 2004. U mužů je kategorie vysokoškolsky vzdělaných imigrantů zajímavá z jiného důvodu, neboť ve sledovaném období nedošlo k nárůstu, jak by se předpokládalo, ale k mírnému úbytku. Přesto tato kategorie byla u mužů v roce 2004 zastoupena stále o 1,2 % více než u žen.

Graf 12: Vzdělanostní struktura emigrantů podle pohlaví v roce 1992 a 2004 (v %)

Zdroj: vlastní zpracování z dat ČSÚ

Poznámky: 1. bez vzdělání, 2. základní vzdělání, 3. střední bez maturity, 4. střední s maturitou, 5. vysokoškolské

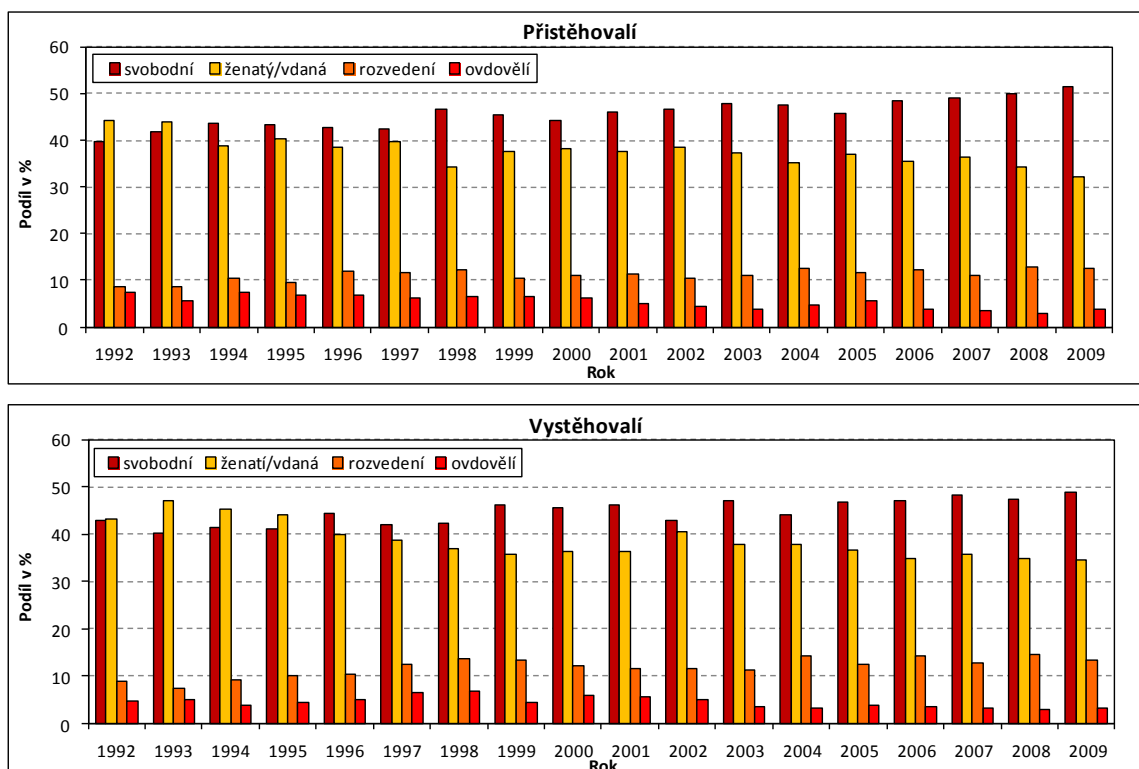
U vystěhovalých dochází k procentuálnímu úbytku u všech tří nejnižších druhů dosaženého vzdělání. Největší úbytky byly u mužů zaznamenány v kategorii bez vzdělání a to o 5,1% do roku 2004, u žen byla maximální ztráta zaznamenána v kategorii se základním vzděláním (5,2 %). Muži si v kategorii se základním vzděláním zachovávají vyrovnaný charakter s mírným nárůstem, stejný vývoj má u žen skupina středoškolsky vzdělaných bez maturity. Maximální podíl byl v roce 1992 i v roce 2004 u mužů v kategorii střední bez maturity, u žen poté v kategorii střední s maturitou. U obou pohlaví pak procentuální zastoupení těchto kategorií stoupá na úkor nižšího vzdělání. Stejně tak stoupá zastoupení vysokoškolsky vzdělaných mužů i žen, nárůst však je patrnější výrazněji u žen a to o 2,6 % v případě mužů se poté jedná pouze o 0,7 % navýšení.

3.2.3.3 Migrace podle rodinného stavu migrantů

Rodinný stav migrantů nejen kopíruje obecné trendy v sociálním chování celé společnosti, v závislosti na vývoji sňatečnosti, rozvodovosti nebo specifické úmrtnosti, ale úzce souvisí zejména s věkovou strukturou migrantů. V nižším věku zejména do 20 let převažují migranti svobodní, následně však s narůstajícím počtem stěhujících kolem 25-30 roku roste výrazně migrace ženatých/vdaných, kteří jsou motivováni tvorbou nové rodiny a následováním rodinných příslušníků. Podle Statistické ročenky ČSÚ (2011) je průměrný věk při sňatku v České republice 29,4 u žen a 32,2 u mužů (do průměru jsou zde započítávány všechny sňatky). Při rozvodu pak je to u mužů 42,2 let a u žen 39,3 let, s čímž souvisí i doba migrace rozvedených. Migrace poté s věkem začíná klesat, neboť lidé, kteří jsou aktuálně v trvajícím manželství ztrácí migrační mobilitu z důvodu vázanosti na rodinu. Naopak ve vyšším věku přibývá úmrtnost partnerů a následné stěhování ovdovělých.

Průměrně nejvyšší podíl migrantů podle rodinného stavu za sledované období je v kategorii svobodní, kteří tvoří necelou polovinu veškerých migrantů (45 % u přistěhovalých, 46 % u vystěhovalých).

Graf 13: Vývoj struktury migrantů podle rodinného stavu v rámci ORP České Budějovice mezi lety 1992 – 2009

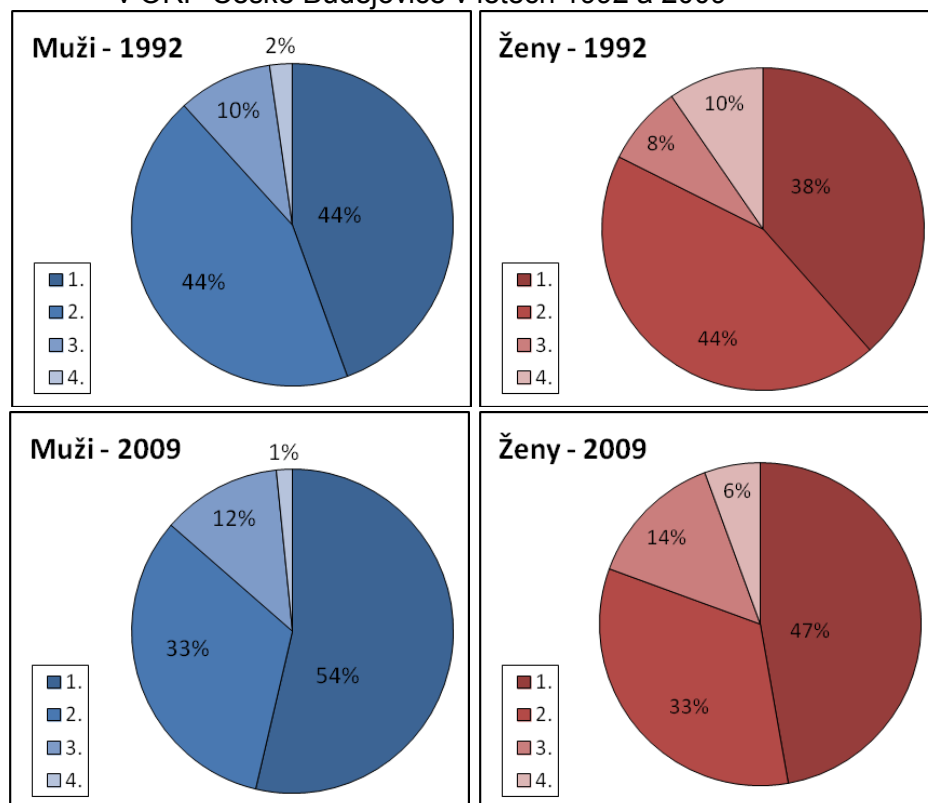
Zdroj: vlastní zpracování z dat ČSÚ, vlastní výpočty

Na druhém místě v průměrném procentuálním zastoupení stojí kategorie ženatí/vdané, kteří tvoří více než třetinu (38 % u přistěhovalých, 39 % u vystěhovalých). Zbývají migranti se dělí mezi skupinu rozvedených (11 % přistěhovalí, 12 % vystěhovalí) a ovdovělí (5 % přistěhovalí, 4 % vystěhovalí).

Z grafu 13 je patrná stoupající tendence počtu/podílu svobodných imigrantů i emigrantů. Jedná se o skupinu, která je migračně mobilní z důvodu nevázanosti na rodinu. Často se tak svobodní snadněji stěhují za novým zaměstnáním, což může v dnešní špatné situaci na trhu práce hrát důležitou roli v motivaci migrace. Dále pak je možné pozorovat klesající zastoupení ženatých a vdaných migrantů, a to zejména na úkor svobodných. Tento fakt může být způsoben obecným trendem klesající sňatečnosti, kdy sňatečnost v České republice klesla z 7,2 ‰ v roce 1992 na 4,6 ‰ v roce 2009. Na počátku sledovaného období podíl svobodných činil u přistěhovalých necelých 40 % během vývoje ukazatel vzrostl do roku 2009 o 12 % na podílové zastoupení 52 % z celkového počtu imigrantů. Nárůst kategorie svobodných probíhal se současným snižováním kategorie ženatých a vdaných a to taktéž o 12 %. V roce 1992 bylo ženatých/vdaných imigrantů přes 44%, na konci už pouhých 32 % z celkového počtu. V rámci vystěhovalých svobodných osob tento nárůst nebyl tak výrazný a to pouze 6 % (z 43 % na 48,8 % z celkového počtu). Naopak podíl ženatých/vdaných zaznamenal pokles zřetelnější, konkrétně o 9 % do roku 2009. V kategorii rozvedených dochází do současnosti k početnímu růstu s podílem na celkové imigraci 12,6 % v roce 2009 (8,5 % v roce 1992) a emigraci 13,4 % v roce 2009 (8,8 % v roce 1992). Tento stoupající charakter má souvislost s obecným trendem růstu rozvodovosti v České republice, kdy v roce 1992 bylo 38,6 rozvodů na 100 manželství. Do roku 2009 pak tato hodnota stoupla na 60,9 rozvodů na 100 manželství. Podíl ovdovělých migrantů v průběhu let mírně osciluje, ale má ve skrze klesající profil, což může být vysvětlováno nejen klesající sňatečností, ale i lepší zdravotní péčí a s tím souvisejícím poklesem ovdovělých partnerů. V rámci přistěhovalých tento pokles byl výrazný a v průběhu let vyrovnaný a to ze 7,3 % v roce 1992 na 3,8 % z celkového počtu imigrantů v roce 2009. U vystěhovalých však vývoj vykazuje nerovnoměrný vývoj se stoupajícími a klesajícími skokovými výkyvy. Na počátku období se skupina ovdovělých na celku podílela 4,8 % poté dochází k mírným oscilacím a následnému maximu v roce 1998 s 7 %. Od této doby pak už vyrovnaněji klesá na 3,4 % v roce 2009. Při porovnání zastoupení skupin rodinného stavu podle pohlaví byly zjištěny vyrovnané počty s mírnými odchylkami v kategorii svobodných migrantů mužů i žen, přesto po celou dobu sledování si kategorie zachovávají u obou pohlaví největší procentuální podíl. Během sledovaného období dochází také u obou pohlaví k růstu a absolutní počty tak kolísají mezi 500 migranty na počátku sledování až k 900 ke konci v roce 2009. Svobodní muži se na migraci podíleli v roce 1992 44 %

u svobodných žen tento podíl byl nižší a to 38 %, do roku 2009 však hodnoty stouply u mužů až na 54 % a u žen na 47 %. Co se týče kategorie ženatých/vdaných migrantů na počátku sledovaného období byl procentuální podíl mužů i žen vyrovnaný a to 44 %, přesto byly po celou dobu sledování absolutní počty vdaných migrujících žen vyšší. To je způsobeno větší migrační mobilitou motivovanou následováním rodinného příslušníka, kdy muži mají obecně větší vazbu k trvalému bydlišti, a proto je spíše do jejich bydliště následují ženy. U obou pohlaví poté dochází v této kategorie k poklesu migrujících na procentuální podíl z celku v roce 2009, a to na 33 % u mužů i u žen (graf 14). Při komparaci kategorie rozvedených byly zjištěny zvyšující se počty během sledovaného období a to výrazněji u žen, u kterých absolutní hodnoty v roce 1992 činily 142 migrujících a v roce 2009 už více než 230, u mužů tyto hodnoty stouply pouze k hodnotě 200. Proto procentuální zastoupení stoupá u žen z 8 % na 14 % a u mužů z 10 % na 12 % z celku. Skupina ovdovělých není příliš početně zastoupená. V průběhu sledovaného období docházelo k poklesu u mužů. Tento pokles byl nevýrazný. V procentuálním vyjádření se projevil pouze snížením o 1 %. U žen však absolutní hodnoty v roce 1992 dosahovaly až k hodnotě 170 migrantů a v roce 2009 pouhých 96 ovdovělých migrantů, což znamená 4% pokles.

Graf 14: Komparace rozdělení kategorií rodinného stavu migrantů podle rámci pohlaví v ORP České Budějovice v letech 1992 a 2009

Zdroj: vlastní zpracování z dat ČSÚ

Poznámky: 1. svobodní, 2. ženatí/vdané, 3. rozvedení, 4. ovdovělí

3.2.4 Důvody stěhování

Český statistický úřad monitoroval důvody stěhování pouze do roku 2004 a to v 9 kategoriích (změna pracoviště, přiblížení pracovišti, studium, zdravotní důvody, sňatek, rozvod, bytové důvody, následování rodinného příslušníka a kategorie ostatní) v roce 2004 se vyskytuje, ale také kategorie nezjištěno, která je však početně nevýznamná. Od roku 2005 se již důvody stěhování dále statisticky nezjišťují. „Analyzovat důvody migrace je možno ze dvou hledisek. Základní zpracování vychází ze zpracování úhrnu stěhujících se osob, mezi nimiž však významný podíl zauímají rodinní příslušníci, následující osoby, které jsou ve skutečnosti "nosieli vlastního důvodu stěhování" (Srb, 1999). Další způsob je možný očistěním dat právě o tyto následující osoby, tato práce se však z důvodu množství dat zabývá pouze celkovými úhrny.

Tabulka 6: Vývoj důvodů stěhování za sledované intervaly 1992-2004 v ORP České Budějovice

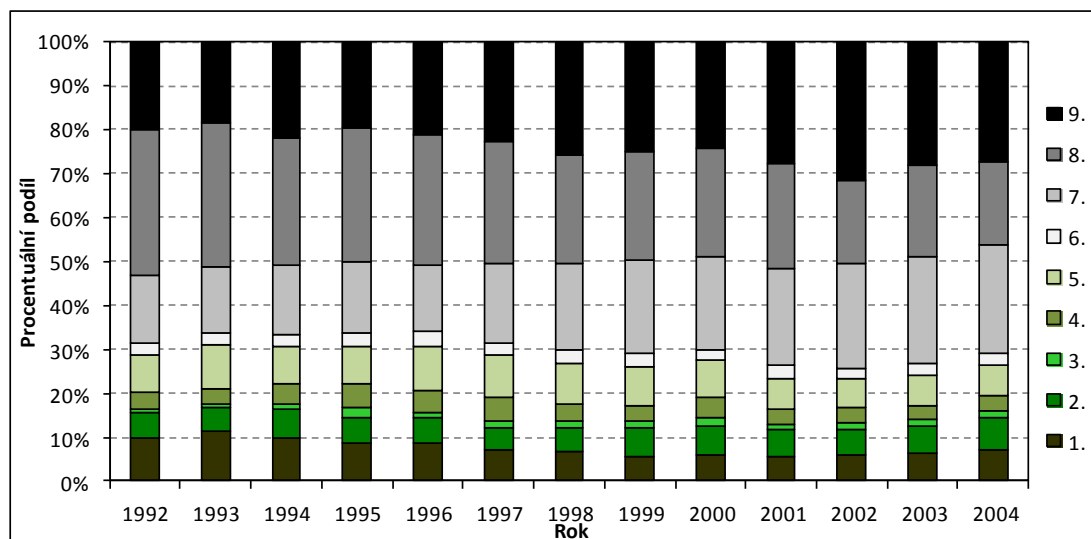
	6-leté intervaly				Celé období	
	Přistěhovalí		Vystěhovalí		Přistěh.	Vystěh.
	1992-1998	1999-2004	1992-1998	1999-2004	1992-2004	1992-2004
Změna pracoviště	964	677	734	677	1 641	1 411
Přiblížení k pracovišti	710	723	355	723	1 433	1 078
Studium	140	134	94	134	274	228
Zdravotní důvody	436	286	407	286	722	693
Sňatek	1 035	757	701	757	1 792	1 458
Rozvod	279	210	262	210	489	472
Bytové důvody	1 443	1 685	1 643	1 685	3 128	3 328
Následování rodin. příslušníka	3 144	1 890	2 495	1 890	5 034	4 385
Ostatní	2 152	2 171	1 841	2 171	4 323	4 012
Celkem	10 303	8 533	8 532	8 533	18 836	17 065

Zdroj: data ČSÚ

Obecně směry, objem i intenzita migrace je v České republice podmíněna ekonomickou situací jejích obyvatel, což je během sledování důležité brát v potaz. Na motivaci migrace se sumárně za celé období podílel zejména důvod následování rodinného příslušníka a to 26 %, dále pak kategorie ostatní s 23 %. Významnou roli pak hrály bytové důvody s 18,5 %, doplněné migracemi z důvodu sňatku (9,1 %) a změnou (8,5%) či přiblížením (7 %) pracovišti (tabulka 6). Procentuálně se nejméně podílejí migrace z důvodem studia, které jsou spíše nahrazeny denní či týdenní dojížděnkou. Co se týče vývojových trendů v jednotlivých kategoriích motivů migrace byl od roku 1992 u pracovních motivů, tedy z důvodu změny či přiblížení k pracovišti, zaznamenán pokles, který probíhal až do přelomu let 1998 – 1999. „Postupně se sice dále snižoval počet a podíl pracujících v primárním sektoru a stále se zvyšoval počet a podíl činných v terciárním sektoru, avšak zároveň již docházelo k nasycování pracovních míst v různých odvětvích národní ekonomiky, které pak vedlo ke zpomalování celkové prostorové

mobility obyvatelstva včetně mobility z pracovních důvodů“ (Srb, 1999). Následně však dochází k nárůstu (graf 15), který probíhal až do roku 2004, což by mohlo být způsobeno již zmíněnou špatnou situací na trhu práce, která vyvolává nutnost stěhovat se za nalezením aspoň nějakého zaměstnání. V rámci stěhování za studiem došlo k nárůstu počtu migrantů, což může být připisováno větším možnostem studia na vysoké škole a počtem vysokoškoláků, kteří se zejména podílejí na stěhování, i v souvislosti s přítomností Jihočeské univerzity v ORP České Budějovice. Migrace ze zdravotních důvodů se naopak snižuje, a to z důvodu kvalitnější zdravotní péče a její lepší dostupnosti. Na konci období je ovšem naznačen mírný nárůst, který může probíhat do současnosti a to z důvodu stárnutí populace a jejího stěhování do větší územní blízkosti lékařské péče. Klesající zastoupení motivace migrace z důvodu sňatku souvisí s obecným trendem snižující se sňatečnosti stejně tak jako mírně klesající či stagnující migrace z důvodu rozvodu. Velmi výrazný vývoj v rámci sledovaného období 1992 až 2004 byl zaznamenán u kategorie bytové důvody, kde počty i procentuální zastoupení na celkovém počtu migrantů výrazně stoupá. Tento nárůst souvisí s rozvíjející se bytovou výstavbou, která byla po roce 1989 výrazně omezena a do současnosti mírně narůstá. Přesto důvody jsou spíše specifikovány na změnu bydlení v důsledku vysokého nájmu nebo nevyhovujících podmínek bydlení původního.

Graf 15: Vývoj podílů jednotlivých důvodů stěhování v ORP České Budějovice v letech 1992 až 2004

Zdroj: vlastní zpracování z dat ČSÚ, vlastní výpočty

Poznámka: 1.změna pracoviště, 2. přiblížení k pracovišti, 3. studium, 4. zdravotní důvody, 5. sňatek, 6. rozvod, 7. bytové důvody, 8. následování rodinného příslušníka, 9. ostatní

Procentuálně tato kategorie po kategorii ostatní tvoří největší podíl na motivech stěhování v roce 2004, dosahuje dokonce více než 55 %. U důvodu následování

rodinného příslušníka došlo naopak k výraznému poklesu až na polovinu počátečných hodnot za sledované období, a to z podílu 75 % na počátku období až na necelých 43 %. Tento pokles může být připisován klesajícímu počtu narozených dětí spolu s klesající sňatečností. Poslední kategorie ostatní, která v sobě zahrnuje nekategorizované motivy migrace vykazuje během vývoje nárůst a to z 44 % až na 60 %. Právě z důvodu častého zaškrťování této nespecifikované kategorie v hlášení o změně pobytu bylo zjišťování motivů migrace z hlášení vymazáno.

V rámci komparace jednotlivých pohlaví bylo zjištěno, že pracovní důvodu nehrají takovou úlohu v motivaci migrace žen, ale spíše mužů. Za prací do ORP České Budějovice migruje dvakrát více mužů než žen. To lze vysvětlit úlohou muže ve společnosti jako ekonomicky zabezpečujícího článku rodiny, stejně tak ovšem pracovní kariéra hraje u mužů výraznější roli než u žen. Počty migrujících žen a mužů za studiem jsou kolísavé. V rámci vystěhovalých převažuje počet mužů naopak u přistěhovalých z důvodu studia převažují ženy. Ze zdravotních důvodů migruje dvakrát tolik žen než mužů což je způsobeno tím, že stárnoucí populace je tvořena převážně ženami, které mají vyšší naději na dožití než muži. Často se tak po smrti partnera stěhují například do seniorských domů nebo do menších bytů v blízkosti rodiny a lepší zdravotní péče. V kategorii bytových důvodů a důvodů ostatních jsou počty u obou pohlaví prakticky obdobné. V rámci motivace následování rodinných příslušníků mírně převažuje počet žen. To souvisí s užší citovou vazbou na rodinu více u žen než u mužů.

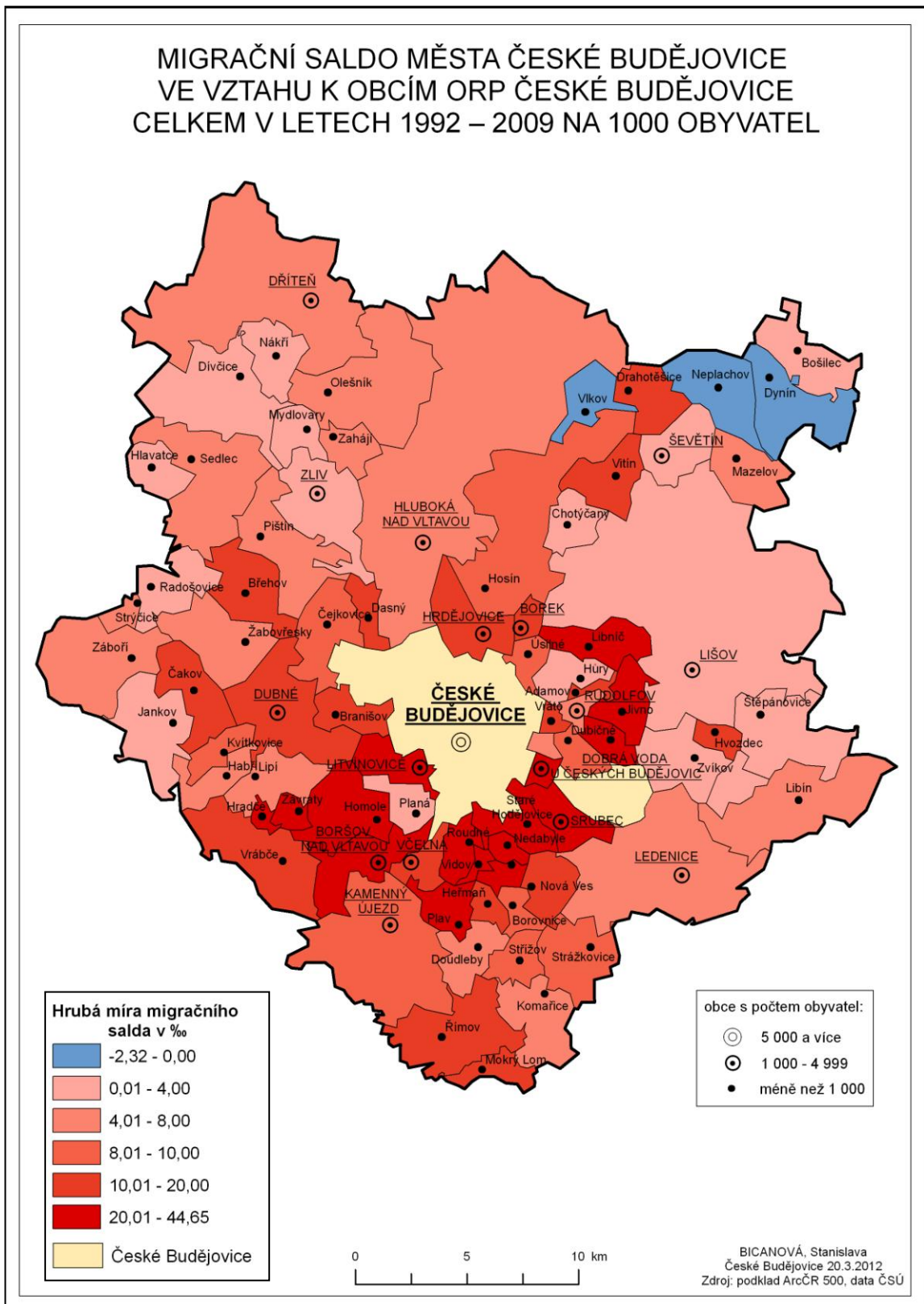
3.2.5 Vnitřní migrace ORP České Budějovice

Město České Budějovice spolu se svým zázemím je charakteristické probíhajícími suburbanizačními procesy. Jedná se o odliv obyvatelstva z jádrového města do příměstských obcí, kde se soustřeďuje nová bytová výstavba s dobrou a časově nenáročnou dostupností střediska skrze denní dojížděku do zaměstnání. Těmto sídlům se jinak také říká Satelitní městečka (suburbia), která se v zázemí měst České republiky tvoří už od 90. let 20. století. Typem suburbanizace které se tato bakalářská práce dotýká díky migraci obyvatelstva je suburbanizace rezidenční, nebo jinak obytná, kdy lidé odcházejí z jádra měst a soustřeďují se spíše do okrajových obcí v zázemí s novou bytovou výstavbou rodinných nebo bytových domů.

Během sledovaného období dochází k výraznému nárůstu vnitřní migrace z 1 355 případů stěhování v roce 1992 až na 2 192 v roce 2007. Po roce 2007 však dochází k mírnému poklesu, což je způsobeno ekonomickou krizí, která ochromila možnosti stěhování z finančních důvodů a s tím spojenou bytovou výstavbu. Výpočtem migračního salda ve vztahu k jádrovému městu České Budějovice byla zjištěna silná koncentrace imigrace do obcí nacházejících se zejména na jihovýchodě a jihozápadě od administrativní hranice města (mapa 6). S rostoucí vzdáleností poté dochází ke snižování intenzity imigrace, ale přesto zde probíhá. Během sledovaného vývoje docházelo k obměně některých obcí a k prohlubování vystěhovávání jádra města. Při komparaci migračního salda obcí v období 1992 – 2000 a 2001 – 2009 byla patrná změna zejména v počtu migračně ztrátových obcí na úkor centra města a v intenzitě imigrace v bezprostředním zázemí Českých Budějovic.

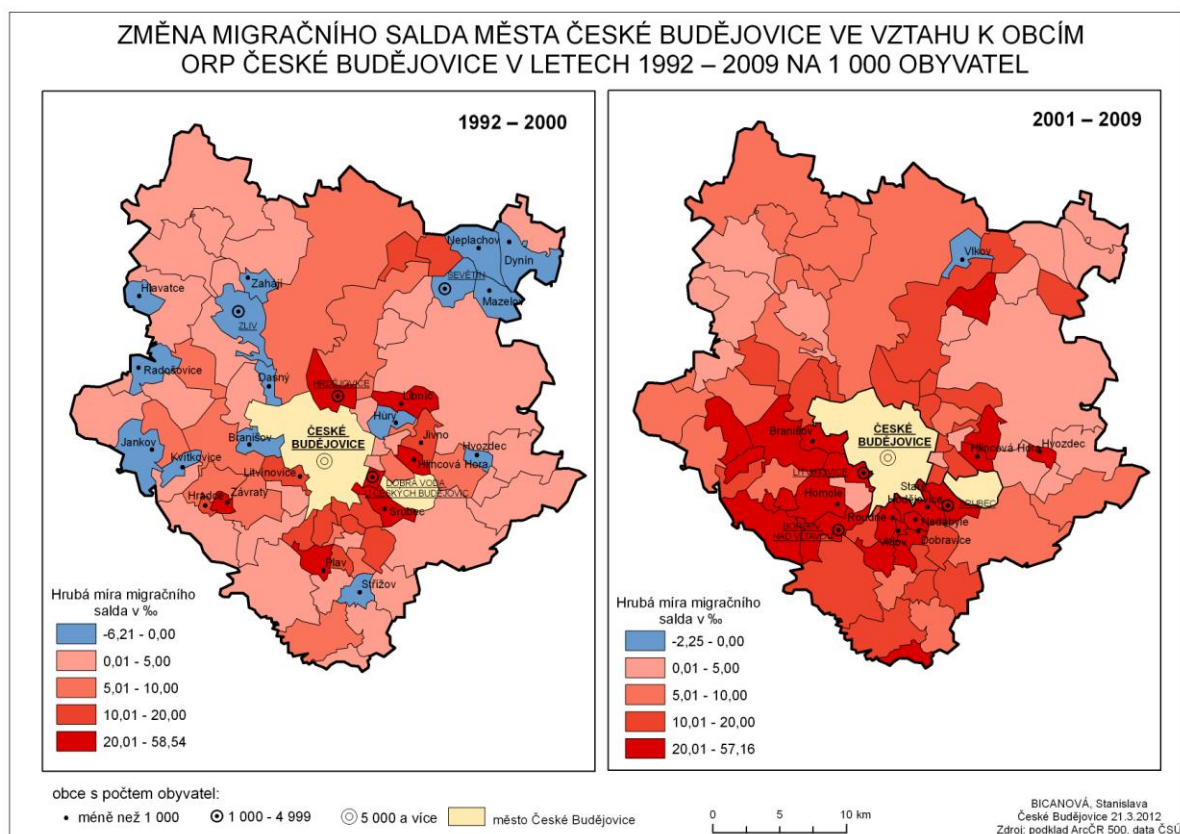
Ve vývojové etapě 1992 – 2000 je patrná ztráta obyvatel na úkor Českých Budějovic v obcích Dynín a Neplachov nacházejících se v periferní části ORP. Stále se zde však ještě projevuje větší ztrátovost obcí ve větší blízkosti města. Jedná se o Branišov, Kvítkovice nebo Hůry, kde hrubé migrační saldo dosahuje záporných hodnot až -6,21 ‰. V ORP České Budějovice se v tomto údobí dále nachází 5 obcí, které vykázaly nulové migrační saldo z důvodu vyrovnanosti přílivu a odlivu obyvatel, nebo neexistence migrační mobility ve vztahu k Českým Budějovicím. Naopak nejvíce ziskovými obcemi jsou obce v nejbližším zázemí města. Jde zejména o Dobrou vodu u Českých Budějovic, Hlincovu Horu, Srubec, Litvínovice, Plav, Hrdějovice, Jivno a Libníč. Jak už bylo zmíněno tato imigrace je podmíněna vývojem bytové výstavby, která se v těchto obcích soustřeďuje. Pro obec Libníč je důležité zmínit, že v imigrační mobilitě spíše než bytová výstavba hraje roli stěhování seniorů a lidí postižených do rozšířeného domova důchodců a centra sociálních služeb.

Mapa 6:

V porovnání s obdobím následujícím tedy 2001 – 2009 je z mapy 7 patrné vymizení ztrátových obcí, kdy všechny obce jsou ziskové kromě obce Vlčkov, která je nejmenší obcí v České republice s 17 obyvateli. Naopak výrazněji se rozšířila intenzita imigračně ziskových shluků obcí v jižní části zázemí Českých Budějovic. Kromě již v první etapě zmíněných obcí se výrazně ziskovými staly i původně ztrátový Branišov nebo v blízkosti se nacházející Homole a Boršov nad Vltavou, kde se jedná o výhodnou situovanost podél významného dopravního tahu spojenou s masivní bytovou výstavbou. Výrazně ziskové se z důvodu rostoucí výstavby zejména rodinných domů dále staly obce na jihu Českých Budějovic a to Roudné, Vidov, Doubravice a Staré Hodějovice. Všechny tyto suburbia jsou na České Budějovice napojeny sítí městské hromadné dopravy a jsou zde situovány i volnočasové aktivity a s nimi spojená sportovní a jiná zařízení.

Mapa 7.

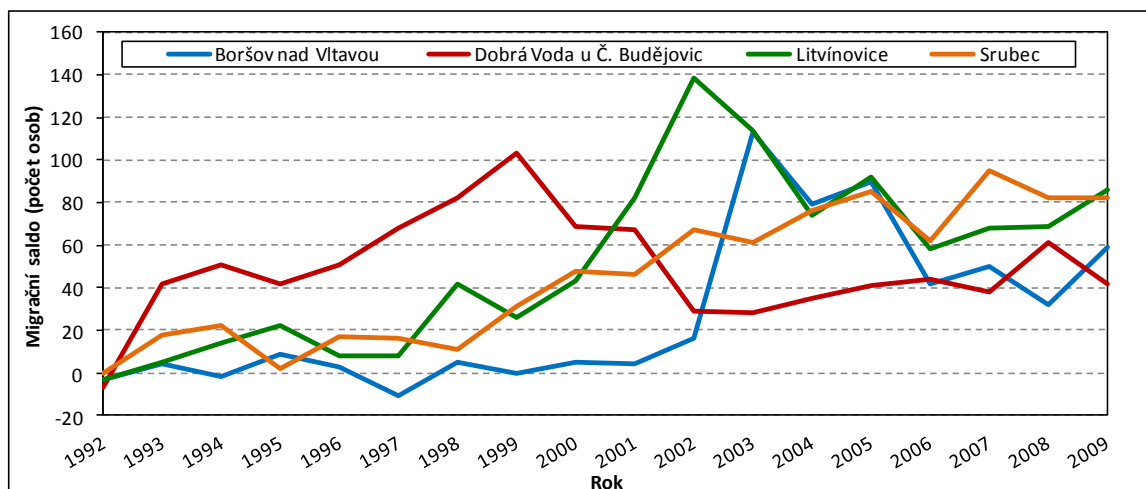
Významnou hrozbou pro tyto obce ovšem je aktuální dostavba dálnice D3, která má vést právě podél východní administrativní hranice Českých Budějovic, čímž dojde k odtržení zázemí od města a ke zvýšení, hluku a k možnému znečištění ovzduší. Naopak však se území významně napojí na silniční síť.

Co se týče přistěhovalých do obcí ORP České Budějovice z města České Budějovice v průběhu sledovaného období, nejvíce ziskovou v absolutních hodnotách je

obec Dobrá voda u Českých Budějovic. Do této obce se přistěhovalo za celé období 1 374 imigrantů a vystěhovalo 488 osob. Maximálních hodnot v počtu imigrantů bylo dosaženo v průběhu sledování v roce 1999, kdy roční počet imigrantů dosáhl hodnoty 125 osob a od této doby dochází k poklesu. Naopak nejmenší zisky byly zaznamenány v sumáři celého období v již zmiňované obci Vlkov a Střížov, kam se za celé období přistěhovalo z Českých Budějovic pouze 8 osob.

Co se však týče největších hodnot hrubé míry migračního salda, toho dosáhla obec Srubec s hodnotou 44,6 ‰, která během období početně narostla z 701 obyvatele v roce 1992 na 1 698 obyvatel v roce 2009. Průměrně ročně se sem přistěhuje více než 54 obyvatel z Českých Budějovic. Významnou roli, co se týče ziskovosti obcí v zázemí, hraje obec Litvínovice, která dosáhla největšího kladného absolutního migračního salda za celé období, a to 946 osob. Největší nárůst v absolutním migračním saldu u nejvíce ziskových obcí byl zaznamenán u obce Boršov nad Vltavou, kde se v roce 2002 rozvíjí rozsáhlá bytová výstavba a kde z 21 osob vzrostl počet přistěhovalých na 117 imigrantů v následujícím roce (graf 16).

Graf 16: Vývoj migračního salda ve vztahu k městu České Budějovice u vybraných obcí v ORP České Budějovice mezi lety 1992 a 2009

Zdroj: vlastní zpracování z dat ČSÚ, vlastní výpočty

Závěr

Provedením analýzy vnitrostátní migrace České republiky ve vztahu k ORP České Budějovice byly splněny stanovené cíle této práce. S využitím výzkumu rozsáhlé databáze Českého statistického úřadu byla provedena základní hodnocení objemových, směrových a strukturních charakteristik migrace v časovém rozmezí let 1992 až 2009. V průběhu zpracování byly zjištěny hlavní migrační trendy projevující se v nejsilnějších migračních prouděch, početných věkových skupinách migrantů či převažujících kategoriích vzdělání a rodinného stavu migrantů. Hodnoceny byly také faktory, které obecně stěhování nebo dílčí strukturní charakteristiky migrantů mohou ovlivňovat.

Sledované období let 1992 – 2009 je typické transformací společnosti v postsocialistické České republice po roce 1989, které se projevovalo nízkou intenzitou vnitrostátního stěhování. Patrný je zde však také přelom, který nastal s počátkem 21. století, kdy se počty migrantů začínají zvyšovat. Růst však přerušila ekonomická krize, která se ukázala v roce 2008 náhlým poklesem stěhování přetrvávajícím do současnosti, a lze předpokládat i jeho následné pokračování do budoucna.

Z analýzy objemu migrace je v ORP České Budějovice patrná podobnost s obecnými trendy pozorovanými v celé České republice. Do roku 2001 zde dochází k mírnému poklesu imigrace i emigrace, přesto však je ORP České Budějovice po celou dobu ziskové. V tomto ohledu se však významně projevil rok 2002, kdy poprvé a zároveň naposledy za sledované období se ORP stává ztrátovým zejména z důvodu velké migrační přitažlivosti hlavního města Prahy. Podíl emigrace do hlavního města České republiky na emigraci celkové činil v roce 2002 15 %. Od předešlého roku 2001 tak stoupl o 3% a od roku 1996 dokonce o 6%. Následně po roce 2002 dochází dále k mírnému nárůstu migrantů, který přetrvává až do početního maxima v roce 2008, kdy nastává propad v souvislosti s projevující se ekonomickou krizí. Nejvýznamnější migrační toky probíhají v rámci Jihočeského kraje, a to konkrétně mezi sledovaným ORP České Budějovice a okresem Český Krumlov, Jindřichův Hradec a ostatními ORP nacházejícími se v okrese České Budějovice. Na druhém místě se poté nachází hlavní město Praha spolu se Středočeským krajem, kde se však směry toků po roce 2001 významně změnily. V první polovině sledovaného období (1992 – 2000) bylo ORP České Budějovice na úkor Prahy a Středočeského kraje ziskové. Tento směr se poté v druhé polovině období (2001 – 2009) otočil a ORP se na úkor těchto regionů stává ztrátové, z již zmíněných důvodů atraktivnosti hlavního města a jeho zázemí. Významně se také projevuje zisková migrace směřovaná ze severočeských pánví a Moravskoslezského kraje. Ta je motivovaná průmyslovou minulostí regionů spojenou se současnou vysokou nezaměstnaností. Ziskovým je díky migraci přes hranice ORP České Budějovice zejména

samotné regionální centrum České Budějovice, spolu s obcemi v jeho suburbanizačním zázemím. Migranti se dále koncentrují i podél významných dopravních tahů nacházejících se ve sledovaném území.

V rámci strukturálních charakteristik migrantů došlo během sledovaného období k výrazné změně u stěhujících se věkových skupin, kde se maximum imigrace i emigrace posunulo do vyššího věku. V roce 1992 tvořila nejvýznamnější migrující věkovou kategorii u mužů i žen skupina 20 – 24 let, do roku 2009 se však maximum posunulo do věku 25 – 29 let. Tato změna byla zapříčiněná změnou v demografickém chování populace projevující se snižující se sňatečností nebo jejím posunutím do vyššího věku. Výrazně se také snížil počet migrujících v dětské složce 0 – 4 roky, což způsobil obecný trend nižší porodnosti. V oblasti vzdělání dochází k celorepublikovému trendu zvyšujících se nároků na vyšší vzdělání, což se projevilo i v oblasti migrace. Dochází ke snižování počtu migrantů bez vzdělání na úkor zvyšujícího se počtu středoškolsky vzdělaných s maturitou a vysokoškolsky vzdělaných. Změny vzdělanostní struktury se projevují i v souvislosti s pohlavím, kde u obou pohlaví dochází ke snižování počtu migrantů bez vzdělání a zvyšování počtu vysokoškoláků. Rozdíl však je u středoškolsky vzdělaných migrantů, kde u mužů převažuje a zvyšuje se podíl středoškoláků bez maturity, naopak u žen významně roste kategorie středoškolsky vzdělaných migrantů s maturitou.

Téměř polovinu migrantů tříděných podle rodinného stavu tvořili svobodní, kteří ještě nejsou závislí na rodině. V této kategorii dochází k pozvolnému nárůstu, který je způsoben snižující se sňatečností. Opak pak tvoří nárůst rozvedených migrantů, který taktéž souvisí s obecným trendem zvyšující se rozvodovosti. Skupina ovdovělých mírně klesá, což může souviset s lepší zdravotní péčí a nízkou sňatečností. Rozdíly migrace u pohlaví jsou zejména u počtu svobodných mužů, který je výrazně vyšší než u svobodných žen, ale u obou dochází k nárůstu na úkor snižující se migrace vdaných/ženatých migrantů. U migrantů ženského pohlaví navíc dochází k výraznému nárůstu ve skupině rozvedených. Motivace migrace a vzdělanostní struktura migrantů byla Českým statistickým úřadem zjišťována pouze do roku 2004. Nejvíce zastoupeným motivem migrace je následování rodinného příslušníka. Zde dochází k poklesu, který souvisí také s nízkou sňatečností. Naopak k nárůstu dochází z ostatních dále nspecifikovaných důvodů, což mimo jiné bylo příčinou zrušení statistického zjišťování. Zajímavou kategorií je pracovně motivovaná migrace, kde u skupiny motivované změnou pracoviště dochází k poklesu, naopak u skupiny přiblížení k pracovišti k mírnému nárůstu. Tento jev je vysvětlován nedostatkem pracovních míst v některých regionech a následně větší ochotě za prací migrovat. Pokles u změny pracoviště je pak spojen s obavou již zabezpečenou práci měnit.

Stejně jako ve všech městech České republiky se i v Českých Budějovicích a v rámci obcí v ORP České Budějovice projevoval od poloviny 90. let proces suburbanizace, který se v průběhu sledovaného období 1992 až 2009 neustále prohluboval. V rámci vnitřní migrace ORP do roku 2000 se ještě na území nacházely obce se ztrátovostí ve vztahu k městu České Budějovice, po roce 2001 prakticky „vymizely“ a obce v zázemí už jsou pouze ziskovými na úkor města. Obce s největší ziskovostí se soustřeďují podél jihovýchodní a jihozápadní administrativní hranice města. Tato koncentrace souvisí zejména s dopravní dostupností a rozsáhlou bytovou výstavbou. Nejvíce přistěhovalých zaznamenaly obce Dobrá Voda u Českých Budějovic, Boršov nad Vltavou, Litvínovice a Srubec. Naopak ztrátová je trvale obec Vlkov, která je nejmenší obcí v České republice.

Do budoucna je možné předpokládat snižování imigrace i emigrace, a to zejména z ekonomických důvodů. Migrace by se dále mohla soustřeďovat do okolí města České Budějovice s rozšiřující se bytovou výstavbou a dopravní dostupností střediska. Lze usuzovat, že ORP bude nadále ziskové z důvodu situovanosti v okolí velkého regionálního centra Jihočeského kraje, spolu s možnou spoluprací přes hranice s Rakouskem a díky kvalitnímu životnímu prostředí. Přesto se domnívám, že se nadále obyvatelé budou vystěhovávat do hlavního města Prahy a jeho okolí kam se soustřeďují pracovní příležitosti v kombinaci s rezidenční a komerční suburbanizací. Významnou roli pro zvýšení migračního i jiného potenciálu území zde také do budoucna může hrát dostavba dálnice D3, která přiláká investory a větší firmy vázané na dopravní dostupnost a dojde tak k propojenosti s ostatními regiony České republiky.

Závěrem bych chtěla říci, že provedení analýzy bylo náročné a to z důvodu množství vstupních dat, které bylo třeba nejprve vytřídit podle kódů obcí a jednotlivých strukturálních charakteristik z databáze za celou Českou republiku. Práci by bylo možné dále rozvíjet různými kombinacemi strukturálních charakteristik, jako je například rodinný stav v souvislosti s věkem a pohlavím nebo blíže zkoumat porovnání s jinými regiony Jihočeského kraje či České republiky. V datech také nebyla k dispozici zahraniční migrace, která významně ovlivňuje národnostní strukturu a mohla by při zkoumání poukázat na odliv či příliv pracovní síly z a do zahraničí. Přesto doufám, že práce má vypovídací hodnoty a je přínosná pro další zkoumání.

Přehled literatury

- ADEY, P. (2010): *Mobility*. London - New York, Routledge, 267 s.
- ALEŠ, M. (2001): Vnitřní migrace v České republice v letech 1980-1999. *Demografie*, 43, č. 3, s. 187-201.
- ANDRLE, A. (2000): Vnitrostátní stěhování. *Moderní obec*, č.10, s.28-29.
- BARTOŇOVÁ, D., DRBOHLAV, D. (1993): Migrační atraktivita v regionálním pohledu (okresy ČR v letech 1961-1991). *Demografie*, č. 2, s. 95-107.
- BLAŽEK, M. (1977): Ekonomicko-geografická regionalizace. *Studia geographica*, 53, GÚ ČSAV, Brno.
- BOGUE, D. J. (1952): *A Methodological Study of Migration and Labor Mobility in Michigan and Ohio in 1947*. Scripps Foundation, Miami University, Oxford, Ohio.
- BOHÁČ, A. (1930): Nový příliv do měst a do průmyslových krajů ze zemědělského venkova v historických zemích. *Československý statistický věstník XI*, s. 366-372.
- BOHÁČ, A. (1937): *Populační a národní vývoj jižních Čech*. Národní jednota pošumavská, Praha.
- ČEKAL, J. (2006): Jihočeský kraj: regionálně geografická analýza prostorové mobility obyvatelstva. Disertační práce. Přírodovědecká fakulta Masarykovy univerzity, Brno, 105 s.
- ČEKAL, J. (2009): Migrace obyvatel v regionu Českých Budějovic v letech 1992-2004. In: Kubeš, J. a kol.: *Urbánní geografie Českých Budějovic a Českobudějovické aglomerace II*. Banská Bystrica: Ústav vědy a výzkumu Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici, s. 73-86.
- ČERMÁK, Z. (1997): Geografické aspekty vnitřní migrace v České republice. *Demografie*, č. 4, s. 242-248.
- DRBOHLAV, D. (1986): Motivy migrace jako jeden z indikátorů formování geografické struktury organizace společnosti. *Demografie*, 28, č. 3, s. 202-209.
- DRBOHLAV, D., BLAŽEK, J. (1992): Typologie a podmíněnost migrace obyvatelstva podle okresů České republiky. (Na pozadí sociálně geografického prostředí). *Geografie – Sborník ČGS*, č. 4, s. 209-231.
- DRBOHLAV, D., UHEREK, Z. (2007): Reflexe migračních teorií. *Geografie – Sborník ČGS 112*, č. 2, s. 125-141.
- FIALOVÁ, L. (1996): *Dějiny obyvatelstva českých zemí*. Praha: *Mladá fronta*, 400 s.
- HALÁS, M., KLAPKA, P. (2010): Regionalizace Česka z hlediska modelování prostorových interakcí. *Geografie - Sborník ČGS*, č. 2, s.144-160.
- HAMPL, M. (1963): Populační základny největších imigračních center v Československu. *Sborník ČSSZ*, 68, Praha, s. 87-89.

- HAMPL, M. (1990): Populační vývoj velkých měst a jejich zázemí v České republice. Srovnání meziválečného a současného období. *Sborník Československé geografické společnosti* 95, č. 3, s. 165-177.
- HAMPL, M., MÜLLER, J. (1995): Regionální organizace dlouhodobých migračních procesů v České republice. *Geografie - Sborník ČGS*, č. 2, s. 37-77.
- HAMPL, M. a kol. (1996a): Geografická organizace společnosti a transformační procesy v České republice. Přírodovědecká fakulta Univerzity Karlovy, Praha, 395 s.
- HAMPL, M. a kol. (1996b): Geografická organizace společnosti a transformační procesy v ČR. Demo Art, Praha.
- HAVEL, R. (2003): Pohyb obyvatel podle správních obvodů obcí s rozšířenou působností v roce 2003. *Demografie*, č.4, s. 290-297.
- JURČOVÁ, D. (2005): Slovník demografických pojmů. INFOSSTAT, Bratislava, 72 s.
- KÁRA, J., KUČERA, T. (1986): Migrační bilance obcí v zázemí velkých měst na příkladu Prahy, Českých Budějovic a Hradce Králové-Pardubic. In: Ryšavý, Z. ed.: *Nové tendence ve vývoji osídlení Československa v posledních patnácti letech a výhled jeho dalšího vývoje*. Sborník semináře odborné skupiny pro rozmístění a stěhování obyvatelstva Československé demografické společnosti při ČSAV. Praha 18.-19.9 1985. s. 136-143.
- KÁRA, J., KUČERA, T. (1987): Stěhování obyvatelstva. Mapový list III-3. In: *Atlas obyvatelstva ČSSR*. Geografický ústav ČSAV, FSÚ.
- KING, R. (2008): Atlas lidské migrace. Praha, *Mladá fronta*, 192 s.
- KLUFOVÁ, R. (2008): *Základy demografie*. České Budějovice, Ekonomická fakulta JČU, 205 s.
- KORČÁK, J. (1929): Vylidňování jižních Čech. Spolek péče o blaho venkova, Praha.
- KORČÁK, J. (1972): Populační vývoj jižních Čech. *Sborník Československé společnosti zeměpisné*, 77, č. 1, s. 29-36.
- KRAFT, S., KUBEŠ, J. (2011): Periferní oblasti jižních Čech a jejich sociálně populační stabilita. *Sociologický časopis*, č. 4, s. 805 - 829.
- KUČERA, M. (2008): Padesát let hodnocení populačního vývoje České republiky, *Demografie*, č. 4, s. 230-240.
- KÜHNL, K. (1977): Základní rysy geografické struktury migrace v ČSR a problémy jejího vývoje. *Demografie*, 19, č. 3, s. 135-138.
- KÜHNL, K. (1986): Regional Differentiation of the Age-specific Migration in the Czech Socialist Republic. *Acta UC Geographica*, 21, č. 1, UK Praha, s. 3-28.
- KUPISZEWSKI, M., DRBOHLAV, D., REES, P., DURHAM, H. (1999): Vnitřní migrace a regionální populační dynamika - Česká republika na pozadí evropských trendů. *Geografie – Sborník ČGS*, 104, č. 2, s. 89-105.
- LEE, E. S. (1969): A Theory of Migration. In: Jackson, J. A. (ed.): *Migration*. Cambridge University Press, London, Cambridge.

MANGALAM, J. J., SCHWARZWELLER, H. K. (1968): General Theory in the Study of Migration: Current Needs and Difficulties. *International Migration Review*, 3, č. 1, s. 3-18.

MÜLLER, J. (1994): Vymezení spádových obvodů středisek osídlení (mikroregiony): pro potřeby regionální politiky a politiky zaměstnanosti. Terplan, Praha.

PAVLÍK, Z. (1959): Tendence stěhování obyvatelstva v Československu v posledních letech. *Sborník ČSSZ* 64, č. 4, s. 324-337.

PAVLÍK, Z. a kol. (1986): Základy demografie. Praha, Academia, 732 s.

PETERSEN, W. (1970): A General Typology of Migration. In: Jansen, C. J. (ed.): *Readings in the Sociology of Migration*. Pergamon Press, Oxford, s. 49-67.

RAVENSTEIN, E. G. (1885): The Laws of Migration. *Journal of the Statistical Society of London*, 48, č. 2, s. 167-235.

SHAW, R. P. (1975): Migration Theory and Fact; A Review and Bibliography of Current Literature. Bibliography Series Number Five. Regional Science Research Institute, Philadelphia.

SRB, V., ANDRLE, A. (1997): Vnitřní stěhování v České republice 1993-1995 podle vzdělání. *Demografie*, č. 4, s. 300-302.

SRB, V. (1999): Vnitřní stěhování 1991 - 1997 podle důvodů migrace. *Urbanistický a územní rozvoj*, č. 3, s.8-14.

SRB, V., HRUŠKOVÁ, V. (2003): Jakou migrační politiku České republiky do roku 2050? *Demografie*, č.1, s. 42-46.

SRB, V. (2004): 1 000 let obyvatelstva českých zemí. Praha: Karolinum, 275 s.

SRB, V. (2005): Vnitrostátní stěhování v České republice podle důvodů a druhů stěhování 1993-2001. *Demografie*, 47, č. 1 s. 67-70.

VOTLUČKA, V. (1970): Vliv migrace na vývoj obyvatelstva. *Demografie*, 12, č. 1, s. 23-26.

WIENDL, J. (1970): Výsledky průzkumu příčin mechanického pohybu obyvatelstva v jižních Čechách. *Demografie*, 12, č. 1, s. 37-47.

ZELINSKI, W. (1971): The Hypothesis of the Mobility Transition. *The Geographical Review*, 61, č. 2, s. 219-249.

ZWETTLER, O. (1984): Historicko-geografický obraz jižních Čech v letech 1900-1914. Univerzita J. E. Purkyně, Brno.

Internetové zdroje:

Český statistický úřad: Časová řada - vybrané ukazatele za SO ORP České Budějovice [online]. 2011 [cit. 2012-1-17]. Dostupný z WWW: http://www.czso.cz/x/redakce.nsf/i/casova_rada_vybrane_ukazatele_za_so_orp_ceske_budejovice

Český statistický úřad: Demografické údaje podle obcí ČR 1971 až 2010 [online]. 2011 [cit. 2012-1-17]. Dostupný z WWW: http://www.czso.cz/cz/obce_d/index.htm

Český statistický úřad: Dlouhodobý vývoj Jihočeského kraje v letech 1995-2010 [online]. 2011 [cit. 2012-1-17]. Dostupný z WWW: http://www.czso.cz/x/redakce.nsf/i/dlouhodoby_vyvoj

Český statistický úřad: Města a městyse v ČR [online]. 2006 [cit. 2012-1-21]. Dostupný z WWW: <http://www.czso.cz/csu/2007edicniplan.nsf/p/1375-07>

Český statistický úřad: Obyvatelstvo Jihočeského kraje v číslech a grafech 2005 [online]. 2005 [cit. 2012-1-21]. Dostupný z WWW: <http://www.czso.cz/x/redakce.nsf/p/13-3134-05>

Český statistický úřad: Pohyb obyvatelstva v Českých zemích 1785 až 2010 [online]. 2011 [cit. 2012-1-17]. Dostupný z WWW: http://www.scitani.cz/csu/redakce.nsf/i/obyvatelstvo_hu

Český statistický úřad: Projekce obyvatelstva České republiky [online]. 2004 [cit. 2012-2-13]. Dostupný z WWW: <http://www.czso.cz/csu/2004edicniplan.nsf/p/4025-04>

Český statistický úřad: Projekce obyvatelstva v krajích [online]. 2004 [cit. 2012-2-13]. Dostupný z WWW: <http://www.czso.cz/csu/2004edicniplan.nsf/p/4025-04>

Český statistický úřad: Věkové složení a pohyb obyvatelstva v Jihočeském kraji 2010 [online]. 2011 [cit. 2012-1-17]. Dostupný z WWW: <http://www.scitani.cz/csu/2011edicniplan.nsf/krajp/314003-11-xc>

Český statistický úřad: Vybrané ukazatele za správní obvod České Budějovice v letech 2001 – 2010 [online]. 2011 [cit. 2012-1-17]. Dostupný z WWW: <http://www.czso.cz/csu/2011edicniplan.nsf/p/4030-11>

Český statistický úřad: Regionální rozdíly v demografickém, sociálním a ekonomickém vývoji Jihočeského kraje [online]. 2005 [cit. 2012-1-17]. Dostupný z WWW: <http://www.czso.cz/csu/2011edicniplan.nsf/krajp/311364-11-xc>

Dálnice D3 [online]. 2011 [cit. 2012-2-13]. Dostupný z WWW: <http://www.ceskedalnice.cz/dalnice/d3>

Informační brožura SO ORP České Budějovice [online]. 2007 [cit. 2012-1-17]. Dostupný z WWW: http://partnerstvi.krajjihocesky.cz/storage/1210148233_sb_cbudejovice_obal_stranky.pdf

Product description. Mobility [online]. 2010 [cit. 2012-2-7]. Dostupný z WWW: <http://www.amazon.co.uk/Mobility-Ideas-Geography-Peter-Adey/dp/0415434009>

Vnitřní migrace v České republice [online]. 2002 [cit. 2012-2-24]. Dostupný z WWW: <http://www.zemepis.com/migracecr.php>

Z historie dat o obyvatelstvu [online]. 2009 [cit. 2012-1-20]. Dostupný z WWW: <http://aplikacergsg.sci.muni.cz/zadani-cviceni/vyhledavac-2>

Seznam tabulkových a grafických příloh

Seznam tabulek

Tabulka 1: Struktura souboru stěhování – kódy v databázi

Tabulka 2: Základní ukazatele využívané k hodnocení procesu migrace

Tabulka 3: Vývoj nezaměstnanosti v ORP České Budějovice v letech 2001 – 2010

Tabulka 4: Objem migrace v ORP České Budějovice v letech 1992 – 2009

Tabulka 5: Procentuální zastoupení emigrace a imigrace v krajích ČR 1992 – 2009

Tabulka 6: Vývoj důvodů stěhování za sledované intervaly 1992-2004 v ORP České Budějovice

Seznam map

Mapa 1: Obecně zeměpisná mapa

Mapa 2: Hrubá míra migračního objemu ORP České Budějovice ve vztahu ke krajům ČR v letech 1992 – 2009

Mapa 3: Hrubá míra migračního salda ORP České Budějovice ve vztahu ke krajům ČR v letech 1992 – 2009

Mapa 4: Hrubá míra migračního salda ORP České Budějovice ve vztahu k okresům Jihočeského kraje v letech 1992 – 2009

Mapa 5: Migrační saldo v obcích ORP České Budějovice celkem v letech 1992 – 2009

Mapa 6: Migrační saldo města České Budějovice ve vztahu k obcím ORP České Budějovice celkem v letech 1992 – 2009 na 1 000 obyvatel

Mapa 7: Změna migračního salda města České Budějovice ve vztahu k obcím ORP České Budějovice celkem v letech 1992 – 2009 na 1 000 obyvatel

Seznam grafů

Graf 1: Podíl ekonom. subjektů podle vybraných odvětví činnosti a struktura půdního fondu v ORP České Budějovice, 2010

Graf 2: Vývoj počtu obyvatel v ORP a městě České Budějovice mezi lety 1869 a 2010

Graf 3: Vývoj počtu obyvatel v městech ORP České Budějovice mezi lety 1869 a 2010

Graf 4: Věková struktura obyvatel ORP České Budějovice, 2010

Graf 5.: Vývoj přirozeného přírůstku a přírůstku stěhování v ČR mezi lety 1947 – 2010

Graf 6: Vývoj počtu hrubé míry emigrace a imigrace v Jihočeském kraji 1993 – 2010

Graf 7: Vývoje meziročního indexu změny migračního objemu v ORP České Budějovice mezi lety 1992 a 2009

Graf 8: Vývoj hrubé míry emigrace, imigrace a migračního salda ORP České Budějovice v období 1992 – 2009

Graf 9: Věková struktura migrantů ORP České Budějovice v letech 1992 a 2009

Graf 10: Vývoj vzdělanostní struktury imigrantů v ORP České Budějovice, 1992 – 2004

Graf 11: Vývoj vzdělanostní struktury emigrantů v ORP České Budějovice, 1992 – 2004

Graf 12: Vzdělanostní struktura imigrantů podle pohlaví v roce 1992 a 2004 (v %)

Graf 13: Vývoj struktury migrantů podle rodinného stavu v rámci ORP České Budějovice mezi lety 1992 – 2009

Graf 14: Komparace rozdělení kategorií rodinného stavu migrantů podle rámci pohlaví v ORP České Budějovice v letech 1992 a 2009

Graf 15: Vývoj podílů jednotlivých důvodů stěhování v ORP České Budějovice v letech 1992 až 2004

Seznam příloh

Příloha č. 1: Migrační toky - přistěhovalí do ORP České Budějovice v letech 1992 – 2009

Příloha č. 2: Migrační toky – vystěhovalí z ORP České Budějovice v letech 1992 – 2009

Příloha č. 3: Migrační saldo obcí ORP České Budějovice v letech 1992 – 2009

Příloha č. 4: Rodinný stav přistěhovalých do ORP České Budějovice, 1992 – 2009

Příloha č. 5: Rodinný stav vystěhovalých z ORP České Budějovice, 1992 – 2009

Příloha č. 6: Důvody migrace mužů v ORP České Budějovice v letech 1992 – 2004

Příloha č. 7: Důvody migrace žen v ORP České Budějovice v letech 1992 – 2004

Příloha č. 8: Věková struktura migrantů podle pohlaví v ORP České Budějovice v roce 1992 a 2009

Příloha č. 9: Procentuální podíl věkových složek ORP České Budějovice, 1992 – 2009

Příloha č. 10: Vzdělanostní struktura migrantů ORP České Budějovice, 1992 – 2009

Příloha č. 11: Migrační saldo města České Budějovice ve vztahu k obcím ORP České Budějovice v letech 1992 – 2009

Přílohy

Příloha č. 1: Migrační toky - přistěhovalí do ORP České Budějovice v letech 1992 – 2009

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Hl. m. Praha	173	162	141	159	131	149	134	117	116	139	150	115	116	96	120	143	151	168
Středočeský	99	94	76	67	66	53	47	61	62	84	58	60	79	73	66	114	122	105
Jihočeský	1011	983	864	817	735	868	774	824	730	806	868	805	950	968	1135	1245	1300	1245
Plzeňský	90	71	64	55	35	68	56	57	61	69	47	67	34	55	83	65	74	64
Karlovarský	32	25	29	41	29	40	28	32	29	42	28	31	33	44	45	40	45	53
Ústecký	71	97	51	38	52	45	58	53	60	49	45	55	58	60	71	70	84	78
Liberecký	19	17	27	18	22	19	15	15	18	21	12	18	14	12	25	25	36	27
Královéhradecký	28	15	17	19	5	13	14	10	17	31	16	26	16	26	28	21	25	28
Pardubický	22	34	13	14	19	20	17	3	17	16	16	29	28	16	13	17	51	26
Vysočina	83	90	66	55	60	50	81	86	73	71	79	79	75	64	79	93	87	77
Jihomoravský	68	45	49	42	25	32	48	29	35	55	58	61	65	59	53	64	60	58
Olomoucký	22	10	7	14	6	13	15	12	17	18	11	24	26	23	19	26	24	26
Zlínský	27	31	11	11	18	11	15	13	16	15	11	21	17	23	29	30	12	18
Moravskoslezský	63	33	38	27	17	33	22	28	29	58	52	45	41	46	52	51	50	38
Celkem	1808	1707	1453	1377	1220	1414	1324	1340	1280	1474	1451	1436	1552	1565	1818	2004	2121	2011
Jihočeský kraj	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
České Budějovice	237	219	174	182	175	234	182	173	127	185	174	136	202	204	232	221	205	200
Český Krumlov	252	247	250	190	178	218	201	223	226	232	232	281	241	279	333	430	451	373
Jindřichův Hradec	146	132	139	139	107	150	137	146	139	125	154	137	178	146	191	185	184	193
Písek	51	76	56	66	44	29	64	55	55	56	44	39	69	69	45	85	94	97
Prachatice	106	110	88	74	82	104	74	69	85	65	83	76	112	106	149	142	126	129
Strakonice	93	69	79	62	65	43	48	64	52	68	72	50	83	64	79	75	125	170
Tábor	126	130	78	104	84	90	68	94	46	75	109	86	65	100	106	107	115	83
Vnitřní migrace	1385	1388	1255	1332	1239	1267	1313	1393	1442	1524	1766	1811	1834	1943	1970	2192	2148	2095
z ORP Týn nad Vltavou	81	79	42	63	60	115	84	76	53	87	80	55	79	55	85	99	91	85
z ORP Trhové Sviny	156	140	132	119	115	119	98	97	74	98	94	81	123	149	147	122	114	115

Příloha č. 2: Migrační toky – vystěhovalí z ORP České Budějovice v letech 1992 – 2009

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Hl. m. Praha	159	173	149	130	103	118	127	153	128	165	243	202	141	173	187	234	215	227
Středočeský	54	51	62	49	40	76	51	68	67	71	73	84	93	111	93	98	128	66
Jihočeský	968	782	697	727	676	756	668	675	720	789	994	846	799	932	882	887	911	796
Plzeňský	56	50	47	40	46	45	44	23	34	51	47	49	45	43	40	46	65	47
Karlovarský	21	15	17	20	14	24	16	17	10	20	22	8	12	8	10	9	14	21
Ústecký	36	54	46	50	40	49	28	27	18	36	33	35	28	21	40	26	37	35
Liberecký	16	14	10	12	17	9	16	9	10	9	15	23	16	23	10	28	10	10
Královéhradecký	28	10	17	13	25	13	12	15	17	6	4	12	5	16	23	19	17	21
Pardubický	11	14	7	17	19	14	10	4	15	14	24	28	10	14	15	13	18	15
Vysočina	34	55	38	49	35	23	34	41	40	43	49	31	36	47	46	21	30	39
Jihomoravský	47	37	43	32	31	29	38	42	29	48	49	47	21	36	43	35	57	45
Olomoucký	31	25	6	16	14	13	7	10	11	9	10	17	27	6	14	15	12	14
Zlínský	19	23	15	8	13	7	6	12	14	3	6	10	5	8	8	12	11	9
Moravskoslezský	29	25	21	9	17	11	14	23	29	10	13	10	21	26	17	16	16	28
Celkem	1509	1328	1175	1172	1090	1187	1071	1119	1142	1274	1582	1402	1259	1464	1428	1459	1541	1373
Jihočeský kraj	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
České Budějovice	280	228	203	227	205	215	210	202	205	233	306	279	254	303	275	312	299	242
Český Krumlov	213	196	168	147	159	244	201	183	210	222	282	244	238	279	255	238	281	253
Jindřichův Hradec	164	122	103	108	101	87	54	99	107	115	113	95	95	140	114	111	117	114
Písek	40	45	38	50	45	38	49	29	30	56	39	33	59	27	33	32	41	21
Prachatice	65	56	61	68	64	69	65	53	65	67	116	89	69	75	80	62	78	59
Strakonice	86	51	42	41	40	44	38	53	33	39	69	42	37	45	62	63	44	40
Tábor	120	84	82	86	62	59	51	56	70	57	69	64	47	63	63	69	51	67
Vnitřní migrace	1385	1388	1255	1332	1239	1267	1313	1393	1442	1524	1766	1811	1834	1943	1970	2192	2148	2095
z ORP Týn nad Vltavou	134	97	83	94	71	64	66	33	41	55	112	115	82	82	95	95	99	68
z ORP Trhové Sviny	146	131	120	133	134	151	144	169	164	178	194	164	172	221	180	217	200	174

Příloha č. 3: Migrační saldo obcí ORP České Budějovice v letech 1992 – 2009

Obec	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Adamov	1	3	3	3	5	3	1	0	2	-2	0	-2	0	1	3	2	2	-4
Borek	0	-2	6	2	3	2	7	-6	10	-6	0	-10	6	10	4	6	2	-1
Borovice	0	4	2	-1	0	-1	-1	4	2	0	0	0	0	1	-1	0	-2	1
Boršov nad Vltavou	8	7	4	9	1	0	0	8	-2	2	-1	14	9	10	27	19	8	14
Bošilec	10	-3	2	-6	-2	-1	0	-1	-2	0	0	3	-1	-2	1	-1	5	-4
Braníšov	0	0	0	-2	0	0	0	0	0	3	0	1	0	2	1	1	2	-2
Břehov	0	0	0	-1	3	5	-1	1	1	0	0	0	-1	-1	0	0	0	0
Čakov	1	3	-2	0	-3	5	1	0	0	0	-1	1	3	-1	0	5	6	1
Čejkovice	-1	-1	-2	-1	8	2	-1	1	3	-3	1	-1	-2	1	5	1	2	3
ČESKÉ BUDĚJOVICE	266	285	154	117	86	134	171	128	-52	76	-169	-56	156	50	189	324	300	364
Dasný	0	0	0	0	-1	-1	-5	-1	1	0	3	-1	-1	0	3	5	1	2
Divčice	-4	10	-5	-1	-3	3	3	-3	2	3	1	6	1	2	4	11	-1	-4
Dobrá Voda u Č. Budějovic	23	17	14	10	9	18	24	8	20	15	16	12	12	6	10	16	30	34
Doubravice	0	0	0	0	-1	0	1	-3	-1	-1	-1	0	2	-1	6	4	-2	-1
Doudleby	-2	-2	0	-1	0	1	-4	1	3	0	2	-1	0	-2	1	0	3	-2
Drahotěšice	-2	1	-1	7	2	2	1	0	5	0	2	-1	6	4	4	0	2	5
Dříteň	-8	0	-1	17	-11	5	5	36	15	13	-1	10	6	22	7	0	10	13
Dubičné	0	0	-1	1	4	-1	0	0	-1	3	2	6	0	0	0	0	-2	1
Dubné	-11	1	-1	0	-3	-8	-1	0	13	0	-2	-1	8	-7	3	7	4	8
Dynín	-10	4	9	-7	-8	-1	-2	10	3	1	-16	-2	-4	-4	2	-5	3	2
Habří	0	0	1	0	0	1	0	0	0	6	-3	0	-2	0	0	2	1	0
Heřmaň	2	1	0	0	-1	2	1	0	1	2	3	2	0	1	0	1	1	2
Hlavatce	0	3	1	-1	0	-1	1	2	0	-2	0	1	1	2	2	0	0	2
Hlincová Hora	0	0	0	0	0	0	3	0	12	4	3	10	0	0	4	9	1	3
HLUBOKÁ NAD VLTAVOU	3	20	20	11	8	-19	17	4	7	28	0	11	50	2	26	13	0	-15
Homole	4	1	6	6	0	-2	-5	2	-7	-8	-6	7	-2	-4	8	3	12	7
Hosín	6	5	0	2	4	4	9	-8	3	0	3	0	5	-2	4	6	1	7
Hradce	0	0	0	0	0	0	-1	0	-1	2	0	0	1	1	2	3	1	-2
Hrdějovice	7	9	7	0	0	3	10	0	4	5	1	-5	5	-7	-3	6	-2	-3
Hůry	3	4	2	-4	-2	-4	3	0	2	-2	2	0	1	-4	2	-1	-2	-1
Hvozdec	0	0	-1	0	0	-2	0	0	0	0	2	-1	4	0	-3	-1	2	-3
Chotýčany	4	-1	-4	5	1	0	-1	0	-3	-1	-2	1	-4	0	0	-2	2	1
Jankov	-1	-2	0	-2	-2	-3	-5	1	-2	1	-3	4	-1	0	-2	7	-7	5
Jívno	0	0	0	0	1	7	1	-1	1	0	1	-1	3	1	1	1	4	2
Kamenný Újezd	7	-6	3	9	1	-10	-2	3	18	28	6	1	3	-5	-4	22	-3	0
Komaňice	0	-2	3	-1	1	-3	2	1	-4	3	3	2	-1	1	1	1	1	1
Kvítkovice	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	3	-1	1	0	1	2
Ledenice	-5	6	14	8	-3	0	4	4	-8	-4	-13	-3	2	3	9	7	16	-3
Libín	-3	-1	3	-1	-1	2	-2	0	0	1	-4	-3	6	-4	0	1	8	9
Libnič	0	5	19	12	8	22	5	4	2	1	2	0	-1	-3	4	0	8	10
Lipí	7	1	9	-1	-3	5	2	-4	10	-4	-1	-2	2	-4	0	0	0	0
LIŠOV	2	14	12	-7	-1	4	-2	-4	25	14	13	8	2	14	-4	2	-4	33
Litvínovice	-6	6	0	-3	10	0	2	2	12	22	7	8	8	24	16	22	20	9
Mazelov	-1	-3	2	0	2	1	-1	2	2	-3	-5	-2	-4	4	-1	-2	0	-1
Mokrý Lom	-3	0	1	1	0	0	0	0	4	-1	0	7	0	0	3	-1	6	4
Mydlovary	7	1	2	0	1	-3	4	-2	3	-2	-1	-1	2	0	0	10	1	-1
Nákří	-1	-1	0	0	0	1	1	3	1	2	-1	-2	-4	0	9	-3	-1	2
Nedabyle	-2	1	-2	0	2	3	-1	-2	5	-7	-1	-2	2	-3	4	4	0	4
Neplachov	-6	-13	-4	-2	-4	-1	-1	-1	-3	0	-7	-5	0	-11	3	3	1	2
Nová Ves	-1	-2	5	-6	1	3	3	1	2	3	5	5	4	-3	3	-3	4	4
Olešník	-5	-4	4	-7	-4	2	-1	1	-4	8	11	-1	1	0	10	-10	9	-1
Pištín	6	-1	0	-3	0	0	1	-3	-6	5	-4	0	-3	1	1	7	2	-5
Planá	0	1	2	-2	-1	-1	0	-1	3	-2	12	-1	2	3	-1	-2	2	8
Plav	6	3	0	-4	1	1	2	2	-2	0	3	6	-1	-1	-1	3	-2	3
Radošovice	-2	0	-1	0	-1	0	-3	0	-3	-1	-4	0	1	2	3	3	-3	-3
Roudné	-3	0	-3	7	4	5	0	7	-2	2	5	0	-7	-4	0	2	29	27
RUDOLFOV	-2	5	6	0	12	-5	13	4	12	-7	12	9	-1	-5	1	-1	3	10
Římov	-3	2	8	-1	6	7	-3	8	-10	13	-1	-6	-2	0	-1	-4	24	24
Sedlec	-6	-1	-6	14	8	4	4	0	0	-8	-1	-1	-1	9	0	6	6	1
Srubec	2	-2	0	0	-1	2	3	4	1	4	-1	1	5	4	18	19	18	23
Staré Hodějovice	2	-4	0	-5	-3	7	-1	1	14	5	-5	7	-7	3	12	-1	-5	2
Strážkovice	2	-3	-1	4	-1	1	2	3	0	0	-3	-1	-3	-3	-2	4	7	-2
Strýčice	-1	2	-2	0	-1	-1	-1	-2	0	-1	2	0	0	2	0	-1	-1	0
Střížov	3	-1	4	6	2	-1	1	3	2	-1	-2	0	3	-2	-1	1	0	0
Ševětín	5	-4	5	3	-3	7	-3	8	3	2	2	1	5	7	-3	1	-2	6
Štěpánovice	3	-1	5	2	-3	13	5	8	-8	2	-1	0	2	-5	-1	4	11	-1
Úsilné	3	0	-3	0	3	1	-4	1	4	2	6	0	-1	2	1	-1	3	4
Včelná	-11	8	4	9	5	9	8	-7	2	-11	3	2	-1	-12	-7	-6	10	-1
Vidov	1	2	1	-1	-3	0	3	2	4	1	2	-4	-6	1	2	15	29	1
Vitín	3	2	-3	1	-2	-1	0	5	-1	1	0	-2	1	0	3	0	2	16
Vlkov	1	0	0	0	1	0	1	2	2	-1	0	0	0	1	-1	2	0	-1
Vrábče	-5	2	-2	-1	5	2	-4	-2	5	7	5	12	3	3	0	-7	7	6
Vráto	0	0	-1	-6	0	0	-2	-2	1	0	2	2	6	-3	13	-4	2	6
Záboří	0	-3	0	0	-9	-2	0	2	1	-3	-4	-4	2	8	3	-2	2	1
Zahájí	-3	4	-4	1	-2	0	1	0	1	3	1	0	-1	3	3	2	11	1
Závraty	0	0	-1	0	0	0	-1	-1	1	0	0	0	0	0	1	1	-3	1
ZLIV	4	-1	-13	12	-2	0	-9	-11	12	-12	-13	-6	8	4	-10	3	0	3
Zvíkov	-1	-7	-4	3	9	-1	-2	-1	-2	-3	0	-1	1	-1	0	-1	4	1
Zábořesky	6	7	3	1	-2	1	-3	0	0	3	2	1	2	-7	-8	4	-2	-2

Příloha č. 4: Rodinný stav přistěhovalých do ORP České Budějovice, 1992 – 2009

	svobodní (1.)			ženatý/vdaná (2.)			rozvedení (3.)			ovdovělí (4.)		
	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem
1992	362	358	720	375	427	802	69	85	154	24	108	132
1993	370	342	712	362	387	749	80	69	149	19	78	97
1994	324	309	633	272	290	562	81	71	152	9	97	106
1995	308	290	598	257	298	555	65	67	132	16	76	92
1996	258	264	522	216	253	469	78	69	147	10	72	82
1997	328	273	601	271	289	560	70	95	165	20	68	88
1998	301	317	618	225	230	455	67	96	163	21	67	88
1999	307	301	608	224	281	505	58	83	141	19	67	86
2000	284	284	568	233	257	490	65	78	143	9	70	79
2001	334	345	679	273	280	553	64	103	167	13	62	75
2002	359	317	676	279	280	559	63	89	152	10	54	64
2003	343	344	687	247	289	536	65	94	159	12	42	54
2004	340	397	737	261	285	546	77	120	197	20	52	72
2005	345	373	718	265	313	578	85	99	184	10	76	86
2006	447	435	882	309	336	645	98	125	223	8	60	68
2007	459	524	983	354	375	729	89	133	222	10	60	70
2008	511	548	1059	337	392	729	106	164	270	13	50	63
2009	511	525	1036	317	328	645	109	144	253	18	59	77

Příloha č. 5: Rodinný stav vystěhovalých z ORP České Budějovice, 1992 – 2009

	svobodní (1.)			ženatý/vdaná (2.)			rozvedení (3.)			ovdovělí (4.)		
	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem
1992	324	325	649	301	352	653	77	57	134	11	62	73
1993	291	242	533	290	337	627	61	38	99	11	58	69
1994	266	221	487	278	256	534	58	52	110	6	38	44
1995	266	216	482	238	280	518	67	53	120	13	39	52
1996	249	236	485	213	223	436	52	63	115	10	44	54
1997	275	225	500	214	246	460	83	67	150	8	69	77
1998	225	229	454	195	200	395	70	77	147	9	66	75
1999	279	238	517	190	210	400	80	71	151	9	42	51
2000	254	267	521	199	215	414	68	71	139	7	61	68
2001	306	282	588	225	239	464	75	73	148	14	60	74
2002	358	320	678	348	292	640	94	88	182	16	66	82
2003	338	321	659	265	267	532	82	78	160	12	39	51
2004	295	261	556	242	236	478	97	85	182	10	33	43
2005	350	336	686	250	286	536	94	91	185	12	45	57
2006	344	327	671	249	251	500	91	113	204	8	45	53
2007	345	360	705	276	245	521	96	90	186	14	33	47
2008	386	346	732	283	256	539	115	109	224	13	33	46
2009	388	282	670	231	242	473	92	92	184	9	37	46

Příloha č. 6: Důvody migrace mužů v ORP České Budějovice v letech 1992 – 2004

MUŽI	6-leté intervaly				Celé období	
	Přistěhovalí		Vystěhovalí		Přistěh.	Vystěh.
	1992-1998	1999-2004	1992-1998	1999-2004		
Změna pracoviště	637	417	511	203	1054	714
Přiblížení k pracovišti	432	426	223	227	858	450
Studium	61	60	41	61	121	102
Zdravotní důvody	131	76	118	89	207	207
Sňatek	408	279	284	172	687	456
Rozvod	138	98	135	118	236	253
Bytové důvody	700	760	807	1002	1460	1809
Následování rodinného příslušníka	1385	839	1119	807	2224	1926
Ostatní	966	1004	923	1184	1970	2107
Celkem	4858	3959	4161	3863	8817	8024

Příloha č. 7: Důvody migrace žen v ORP České Budějovice v letech 1992 – 2004

ŽENY	6-leté intervaly				Celé období	
	Přistěhovalí		Vystěhovalí		Přistěh.	Vystěh.
	1992-1998	1999-2004	1992-1998	1999-2004	1992-2004	1992-2004
Změna pracoviště	327	260	223	110	587	333
Přiblížení k pracovišti	278	297	132	114	575	246
Studium	79	74	53	45	153	98
Zdravotní důvody	305	210	289	197	515	486
Sňatek	627	478	417	299	1105	716
Rozvod	141	112	127	99	253	226
Bytové důvody	743	925	836	1059	1668	1895
Následování rodinného příslušníka	1759	1051	1376	858	2810	2234
Ostatní	1186	1167	918	1134	2353	2052
Celkem	5445	4574	4371	3915	10019	8286

Příloha č. 8: Věková struktura migrantů podle pohlaví v ORP České Budějovice v roce 1992 a 2009

Věk	Vystěhovalí						Přistěhovalí					
	1992			2009			1992			2009		
	Muži	Ženy	Celkem	Muži	Ženy	Celkem	Muži	Ženy	Celkem	Muži	Ženy	Celkem
0-4	99	105	204	83	57	140	103	112	215	88	96	184
5-9	44	44	88	39	30	69	57	37	94	41	50	91
10-14	33	30	63	28	23	51	28	24	52	39	38	77
15-19	54	94	148	31	22	53	54	116	170	37	59	96
20-24	132	161	293	61	63	124	165	221	386	70	115	185
25-29	121	111	232	110	119	229	154	135	289	161	223	384
30-34	50	53	103	95	107	202	70	61	131	173	164	337
35-39	51	34	85	76	59	135	62	37	99	94	84	178
40-44	30	29	59	57	41	98	40	31	71	71	46	117
45-49	23	24	47	32	31	63	22	28	50	55	33	88
50-54	14	11	25	37	16	53	12	17	29	42	27	69
55-59	15	14	29	23	18	41	11	23	34	22	30	52
60-64	15	15	30	28	21	49	13	17	30	22	15	37
65-69	15	15	30	10	13	23	6	30	36	10	18	28
70-74	7	12	19	1	9	10	12	21	33	6	14	20
75-79	4	15	19	2	8	10	10	29	39	10	11	21
80-84	4	16	20	5	8	13	5	18	23	6	17	23
85-89	1	10	11	2	7	9	5	14	19	7	13	20
90-94	1	3	4	0	0	0	1	7	8	1	1	2
95+	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	2	2
Celkem	713	796	1509	720	653	1373	830	978	1808	955	1056	2011

Příloha č. 9: Procentuální podíl věkových složek ORP České Budějovice, 1992 – 2009

Věk	9-leté intervaly				Celé období	
	Přistěhovalí %		Vystěhovalí %		Přistěh.%	Vystěh.%
	1992-2000	2001-2009	1992-2000	2001-2009	1992-2009	1992-2009
0-14	19,2	17,4	20,7	18,6	18,2	19,6
15-64	72,3	76,9	72,0	75,8	74,8	74,1
65 a více	8,5	5,6	7,3	5,6	7,0	6,4
Celkem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Příloha č. 10: Vzdělanostní struktura migrantů ORP České Budějovice, 1992 – 2009

Dohromady	6-leté intervaly				Celé období	
	Přistěhovalí		Vystěhovalí		Přistěh.	Vystěh.
	1992-1998	1999-2004	1992-1998	1999-2004	1992-2004	1992-2004
Bez vzdělání	1984	1467	1782	1483	3451	3265
Základní	1542	1122	1306	1150	2664	2456
Střední bez maturity	2518	2109	2298	2084	4627	4382
Střední s maturitou	2795	2505	2048	1960	5300	4008
Vysokoškolské	1464	1330	1098	1101	2794	2199

Příloha č. 11: Migrační saldo města České Budějovice ve vztahu k obcím ORP České Budějovice v letech 1992 – 2009

Adamov	6	7	7	8	-1	7	6	2	3	-3	17	-2	12	0	7	3	-2	26
Borek	13	-5	-7	23	10	-9	16	20	25	19	14	15	6	9	27	31	24	11
Borovnice	0	-1	1	2	1	0	2	-1	2	0	0	0	5	5	2	0	-2	0
Boršov nad Vltavou	-3	4	-2	9	3	-11	5	0	5	4	16	113	79	90	42	50	32	59
Bošilec	1	0	0	4	-1	0	0	-1	0	1	0	0	0	0	-1	0	0	2
Branišov	0	0	-2	-7	-1	0	1	0	1	2	11	11	9	4	4	14	3	1
Břehov	0	1	0	-1	-1	4	1	-1	6	0	0	-1	1	0	2	2	4	4
Čakov	0	4	1	1	-4	5	4	1	3	-2	4	12	6	6	0	5	1	9
Čejkovice	-2	-2	0	0	0	-3	0	3	8	2	1	4	9	3	5	-1	0	14
ČESKÉ BUDĚJOVICE	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dasný	0	0	0	1	0	-4	-1	0	4	2	20	3	7	7	-2	4	3	2
Dívčice	-6	2	0	-4	5	-1	0	8	7	5	9	6	1	4	1	-4	0	-2
Dobrá Voda u Č. Budějovic	-7	42	51	42	51	68	82	103	69	67	29	28	35	41	44	38	61	42
Doubravice	-4	3	3	0	-2	-4	4	9	9	1	18	-1	12	21	16	4	5	-5
Doudleby	-2	2	-2	0	-1	2	-1	5	1	2	0	2	4	1	5	6	5	-2
Drahotěšice	2	0	0	5	10	5	0	5	2	-3	3	1	0	7	6	3	4	2
Dříteň	0	-2	0	12	4	3	6	12	18	13	20	13	12	1	8	8	0	-5
Dubičné	12	2	-1	3	4	-5	2	0	-1	4	-3	19	2	-1	-1	3	6	2
Dubné	1	6	6	-1	10	12	9	11	13	29	19	26	18	14	30	35	24	24
Dynín	-8	-2	-2	2	-3	-2	0	0	3	1	-2	-1	1	0	1	1	7	-3
Habří	0	0	0	0	1	-1	0	1	0	0	3	5	0	0	0	-1	0	2
Heřmaň	0	0	6	12	-5	0	0	5	0	-1	2	13	-3	-1	3	5	3	12
Hlavatce	-1	0	0	0	0	2	0	0	-1	0	-2	2	0	0	-1	0	1	1
Hlincová Hora	1	1	-1	0	0	1	14	14	30	19	15	11	8	12	-2	2	8	6
HLUBOKÁ NAD VLTAVOU	-13	-1	0	18	26	38	25	48	65	34	51	42	34	30	14	32	26	11
Homole	7	-5	-8	5	21	-1	8	29	4	29	28	30	21	31	63	41	62	27
Hosín	-1	7	7	4	9	1	5	5	8	6	-3	10	10	2	9	6	5	26
Hradce	0	1	-2	0	0	0	1	2	5	1	1	0	0	0	4	0	1	4
Hrdějovice	51	30	28	18	13	16	47	25	39	43	43	16	-1	12	-6	16	8	15
Hůry	-6	1	0	1	-7	0	1	-5	5	4	0	8	7	4	1	6	1	3
Hvozdec	-2	0	0	0	0	-1	1	1	0	4	6	1	-2	0	3	10	0	1
Chotýčany	-2	-2	5	-4	4	0	-1	4	-1	-3	0	3	-1	-1	2	2	1	-1
Jankov	-2	4	-4	-3	-1	-1	0	6	1	0	0	13	1	-1	3	4	3	2
Jívno	0	-1	1	-1	5	4	3	2	11	5	10	8	12	-3	0	5	3	9
Kamenný Újezd	-10	4	7	2	-7	-1	2	12	32	33	60	20	15	25	27	8	22	34
Komařice	0	-5	1	-1	-1	3	1	-1	9	8	2	5	2	-1	0	4	1	-2
Kvítkovice	0	0	-3	-1	2	0	2	0	-3	0	0	2	3	-1	3	5	0	5
Ledenice	-2	6	9	11	-13	4	34	3	21	33	30	6	17	0	4	-1	33	4
Libín	-3	1	3	-3	1	0	2	2	4	3	-2	7	5	0	9	-1	3	-1
Libnič	9	12	7	20	10	17	9	18	7	3	-3	14	5	12	3	11	8	17
Lipí	-1	-6	4	1	10	0	8	6	13	2	1	6	8	5	0	-5	5	4
LIŠOV	-2	2	8	-3	2	29	7	12	27	21	8	10	9	26	6	24	8	33
Litvínovice	-3	5	14	22	8	8	42	26	43	82	138	114	74	92	58	68	69	86
Mazelov	0	0	-1	0	-1	0	1	0	-1	4	6	-3	0	0	6	6	9	-2
Mokrý Lom	0	-1	-2	0	0	0	5	0	1	-1	5	0	2	3	2	3	0	2
Mydlovary	1	2	-2	-2	2	-5	2	3	0	0	0	3	2	0	5	4	-5	4
Nákří	0	-3	-1	-1	1	3	0	0	2	9	0	3	3	0	0	0	-4	2
Nedabyle	0	-7	5	4	-2	0	0	0	4	5	6	23	22	5	12	6	0	9
Neplachov	-1	-4	0	0	-1	-1	0	-2	0	0	0	-1	0	-2	6	-1	0	0
Nová Ves	-12	-14	4	-2	9	9	8	9	33	14	9	20	1	27	12	4	3	14
Olešník	-5	3	7	-9	-2	0	1	2	19	1	-4	1	2	7	9	4	16	4
Pištín	2	-1	1	-4	-3	10	5	1	4	1	2	2	10	3	7	13	-1	3
Planá	-6	-1	0	3	-4	0	1	3	7	8	0	-4	2	4	-2	-2	8	-4
Plav	3	7	13	8	12	7	5	2	3	4	26	9	11	7	3	9	12	-5
Radošovice	0	0	0	-1	0	-1	0	-1	0	0	0	6	0	1	-1	-2	1	-1
Roudné	0	-4	1	16	16	7	-6	9	6	2	3	25	36	28	10	21	75	74
RUDOLFOV	3	-4	-7	-2	22	-2	28	22	33	7	12	10	14	32	2	6	26	-1
Rímov	2	-4	9	3	7	6	1	9	6	16	20	19	6	9	12	-4	19	17
Sedlec	-9	-3	1	6	7	0	6	3	3	2	-1	4	-1	2	4	-3	7	5
Srubec	0	18	22	2	17	16	11	31	48	46	67	61	76	85	62	95	82	82
Staré Hodějovice	19	3	8	7	-1	-3	7	25	38	50	19	43	35	22	10	38	21	9
Strážkovice	-3	2	-2	-1	0	-1	4	6	2	2	3	2	7	9	1	5	5	11
Strýčice	-1	-1	2	1	0	0	0	0	0	-1	0	0	0	0	4	0	0	0
Střížov	-2	1	-2	-1	3	0	0	0	1	1	0	2	-1	6	1	5	8	3
Ševětín	5	-1	-12	0	-2	-2	-4	1	7	10	10	-15	5	-5	6	6	6	2
Štěpánovice	-4	0	-4	1	-4	2	2	6	2	-3	-1	0	2	2	1	11	1	6
Úsilné	-3	-4	3	-6	0	4	-1	8	2	5	2	4	4	-4	7	15	2	9
Včelná	-2	1	28	16	5	35	27	33	21	0	37	23	10	7	18	21	10	24
Vidov	2	6	5	5	0	-4	-4	4	2	1	6	2	-2	8	16	51	33	16
Vitín	1	2	0	-3	-3	2	3	1	5	13	1	6	15	8	16	11	5	-4
Vlkov	-1	0	0	3	0	0	0	-1	2	-2	0	0	0	0	-1	-1	0	0
Vrábče	-3	-2	6	5	0	-1	0	3	0	23	8	12	18	-5	5	23	16	9
Vráto	-13	-1	-3	9	4	-3	4	1	5	5	5	3	1	3	8	4	9	-3
Záboří	-1	6	0	0	2	0	0	1	5	8	6	0	2	5	3	3	-13	4
Zahájí	0	1	0	0	-7	1	5	-1	1	6	2	0	0	0	6	7	12	-5
Závraty	-3	0	0	0	0	0	0	0	9	0	0	0	0	2	-2	2	5	0
ZLIV	-4	-7	-18	9	-7	7	-12	-14	2	6	-17	23	23	-3	7	-3	22	-9
Zvíkov	0	-3	-3	2	1	7	4	4	0	0	5	2	-2	-6	5	1	1	0
Žabovřesky	-1	1	-5	6	-1	1	4	0	6	5	-1	0	6	9	1	-1	4	1